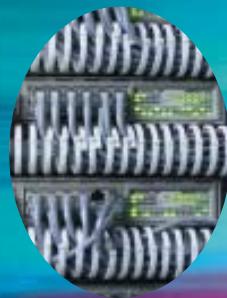

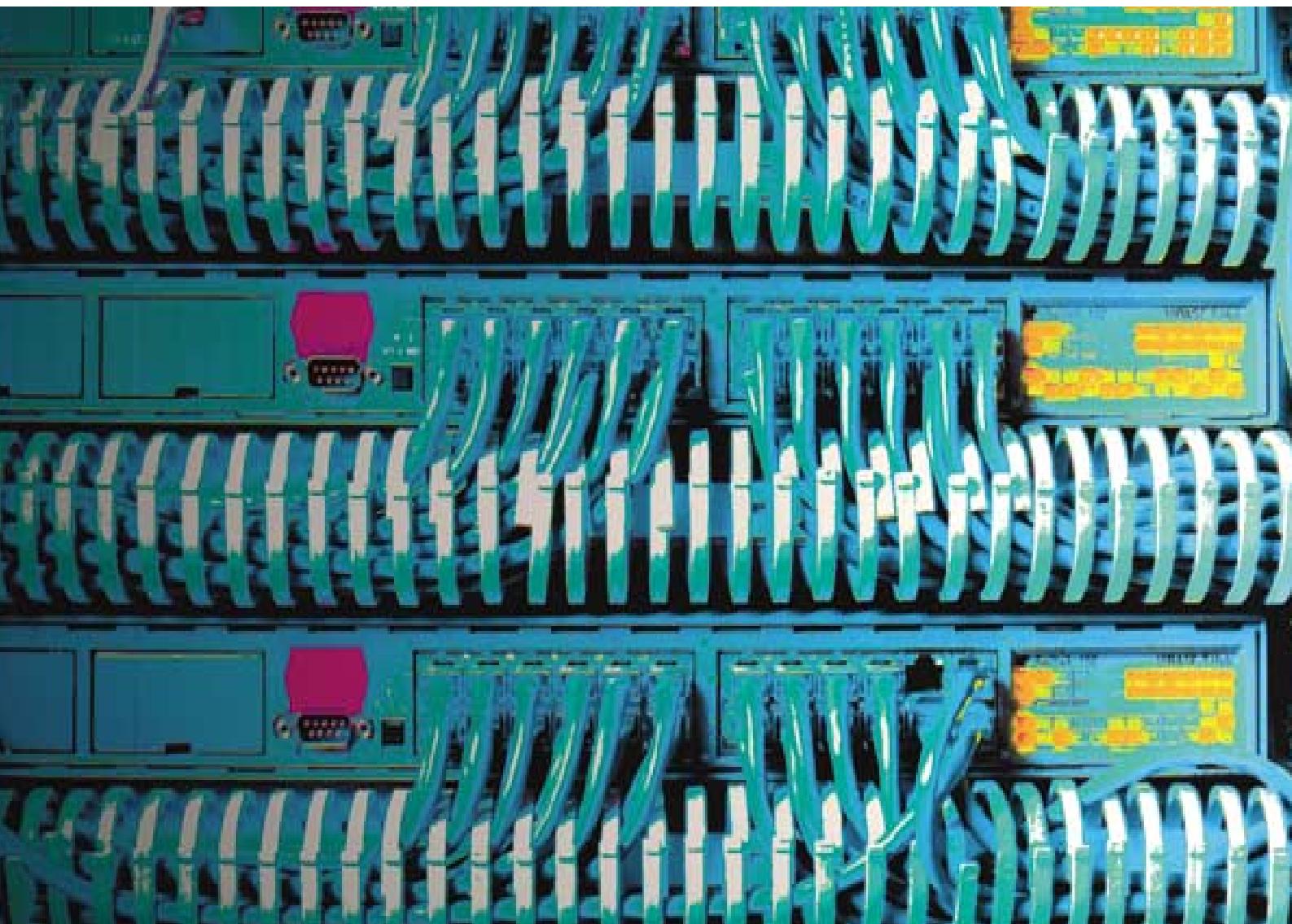
2 G A D A
0 A T S K A I T E 0

 Lattelekom

G A D A
A T S K A I T E

2 0 0 0

S A T U R S

2 Ievads 3 Sasniegumi 2000. gadā 4 Mūsu vīzija 6 *Lattelekom* prezidenta ziņojums

8 Izpilddirektorees ziņojums 10 Direktoru padome 12 *Lattelekom* pamatkapitāla struktūra

13 *Lattelekom* darbības pārskats

- 14 Klientu apkalpošana 16 Balss pakalpojumi 19 Datu pakalpojumi
- 22 *Apollo* interneta pakalpojumi 24 Operatoru centru pakalpojumi
- 26 Taksofonu pakalpojumi 27 Mācību centrs 28 *Lattelekom Sakaru Sistēmas*
- 29 Informācijas sistēmas 30 Tikla attīstība 32 Uzņēmuma darbinieki

34 Darbības statistika un *Lattelekom* ciparu tīkla karte 36 Finanšu apskats 38 Latvijas rajonos veiktie ieguldījumi

39 Direktoru padomes ziņojums un finanšu pārskats

- 40 Direktoru padomes ziņojums 43 Revidentu ziņojums
- 44 Peļņas vai zaudējumu aprēķins 45 Bilance
- 46 Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā 47 Naudas plūsmas pārskats
- 48 Pielikumi finanšu pārskatam 66 Piecu gadu statistika

I E V A D S

**2000. gadā Latvija atzīmēja
desmito gadadienu, kopš tika
pieņemta deklarācija par valsts
neatkarības atjaunošanu.**

Līdz ar neatkarības atgūšanu
sākās arī Latvijas tautsaimniecības
atjaunošana un modernizācija.
Telekomunikācijas ir viena no tām
nozarēm, kas šajā laikā ir
piedzīvojušas visstraujāko attīstību,
jo tās vistiešāk ir saistītas ar
informācijas aprites apjomu un
ātrumu, un no tām mūsdienu
globalizācijas apstākļos
ir atkarīgs arī valsts ekonomiskās
attīstības līmenis.

Toreiz, 1990. gadā, veiktie aprēķini rādīja, ka ir nepieciešami lieli finanšu līdzekļi, lai attīstītu Latvijas telekomunikāciju tīklu, un tika pieņemts lēmums investīcijas sakaru nozarē piesaistīt sadarbībā ar ārvalstu partneriem.

Būtiskākais solis telekomunikāciju tīkla modernizācijā tika sperts 1994. gada 14. janvārī, kad starp Latvijas valdību un tās rīkotā starptautiskā konkursā uzvarējušo konsorciju *TILTS Communications* tika parakstīts Jumta līgums un izveidots uzņēmums *Lattelekom SIA*. 51% *Lattelekom* kapitāla daļu pieder Latvijas valstij, bet 49% – konsorcijam *TILTS Communications*. 63% *TILTS Communications* akciju piederēja Lielbritānijas kompānijai *Cable & Wireless*, 27% – Somijas uzņēmumam *Telecom Finland* (vēlāk *Sonera*), bet 10% – Starptautiskajai Finanšu korporācijai. 1998. gadā britu kompānijai piederošās akcijas iegādājās *Sonera*, kurai šobrīd pieder 90% *TILTS Communications* akciju.

Lai sekmīgi īstenotu Latvijas telekomunikāciju tīkla modernizāciju, Latvijas Republikas likumdošana uzņēmumam *Lattelekom* piešķira ekskluzīvas tiesības uz telekomunikāciju tīkla pamatpakaļpojumu sniegšanu līdz 2013. gadam. Šobrīd paredzams, ka monopoltiesību beigu termiņš būs 2003. gads. Šādas pārmaiņas diktē telekomunikāciju nozares attīstības tendences, noslēgtais līgums ar Pasaules tirdzniecības organizāciju, kā arī Eiropas Savienības direktīvas, lai Latvijas likumdošanu sakārtotu atbilstoši ES standartiem.

Ir noslēdzies septītais telekomunikāciju tīkla modernizācijas gads. Šajā laikā *Lattelekom* tīkla attīstībā ir ieguldījis 351 miljonu latu. Ir izveidots visu Latviju aptveroš optiskās šķiedras maģistrālais kabeļu tīkls ar starptautiskiem savienojumiem uz Zviedriju, Igauniju, Lietuvu un Baltkrieviju. Rīgā un Latvijas reģionos kopumā ir uzstādītas 16 modernas ciparu signālu centrāles, no kurām divas nodrošina starptautiskos sakarus. Uzstādot šo centrālu iznesumus, ciparu piekļuves tīkls ir izveidots visos divdesmit sešos Latvijas rajonu centros. Pašlaik vairāk nekā puse *Lattelekom* abonentu tālruņa līniju ir pieslēgtas ciparu tīklam. Gandrīz visi *Lattelekom* abonenti var bez operatora starpniecības veikt gan iekšzemes, gan starptautiskās tālsarunas. Rinda uz tālruņa līnijas ierīkošanu ir samazināta no 177 tūkstošiem 1990. gadā līdz 19 tūkstošiem 2000. gada nogalē.

Ir izveidots un tiek attīstīts visu Latviju aptveroš datu pārraides tīkls, ko ar panākumiem izmanto finanšu iestādes, bankas un informācijas tehnoloģijas pakalpojumu sniedzēji. Uzņēmums ir izveidojis arī četrus visām mūsdienu prasībām atbilstošus operatoru centrus, kas atrodas Rīgā, Cēsīs, Liepājā un Rēzeknē. Šie operatoru centri apkalpo klientus visā Latvijā.

Pēdējā laikā *Lattelekom* ir uzsācis piedāvāt daudzveidīgus datu pārraides pakalpojumu un interneta pieslēgumu risinājumus, kuros tiek izmantota jaunākā tehnoloģija.

Darbs pie telekomunikāciju tīkla modernizācijas turpinās, un arvien lielākai daļai Latvijas iedzīvotāju kļūst pieejami mūsdienīgi telekomunikāciju pakalpojumi, kas paver tādas pašas iespējas kā attīstītāko rietumvalstu iedzīvotājiem. Lielī kapitālieguldījumi un veiksmīga sadarbība starp ārvalstu un Latvijas speciālistiem ir jāvusi salīdzinoši īsā laikā būtiski samazināt to milzīgo atšķirību šajā tautsaimniecības attīstībai nozīmīgajā nozarē, kāda tā bija vēl tikai pirms desmit gadiem.

Informācija par uzņēmuma *Lattelekom* darbību, telekomunikāciju modernizācijas gaitu, ieņēmumiem, darbības izmaksām, kapitālieguldījumiem un naudas plūsmu 2000. gadā ir sniegtā darbības gada pārskata turpmākās lappusēs.

Lattelekom SIA 2000. gada darbības pārskats tiek publicēts latviešu un angļu valodā.

S A S N I E G U M I

2 0 0 0 . G A D Ā

- Ciparu tīklam pieslēgta VAIRĀK NEKĀ PUSE tālruņa līniju
- Latvijas ceturtajā lielākajā pilsētā Jelgavā visas tālruņa līnijas pieslēgtas ciparu tīklam
- Darbību sāka ciparu centrāle RĪGA - 8
- Rēzeknē izveidots jauns operatoru centrs
- Tirgū piedāvāti 36 jauni pakalpojumi
- Vienlaikus ar rietumvalstīm ieviests ātrgaitas datu pārraides pakalpojums ULTRA DSL, kas balstīts uz ADSL tehnoloģiju
- SAMAZINĀTI interneta iezvanpieejas TARIFI
- Izveidojot un īstenojot INTERNETA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMU, panākts būtisks interneta lietotāju skaita pieaugums
- Lattelekom ir pirmais telekomunikāciju uzņēmums Baltijas valstīs, kas pārorientējās uz KLIENTU APKALPOŠANU PA TĀLRUNI
- Izveidots pirmais meitas uzņēmums SIA Lattelekom Sakaru Sistēmas

M Ü S U

V

I

Z

I

J

A

*BŪT PAR VADOŠO
TELEKOMUNIKĀCIJU UN INTEGRĒTU
INFORMĀCIJAS TEHNOLOGIJAS
UZŅĒMUMU LATVIJĀ*

nozīmē:

- būt uzņēmumam, kas attīsta Latvijas telekomunikāciju infrastruktūru ceļā uz informācijas sabiedrību
 - būt klientu izvēlētam pakalpojumu sniedzējam
 - būt uzticīgam darījumu partnerim
 - būt vērtīgam uzņēmumam kapitāla daļu turētāju interesēs
 - būt labam darba devējam
 - būt respektablam uzņēmumam

L A T T E L E K O M
P R E Z I D E N T A

Z I N O J U M S

2000. gads uzņēmuma

Lattelekom darbībā bijis sekmīgs.

Turpinot modernizēt un attīstīt telekomunikāciju tīklu, *Lattelekom* deva savu ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības attīstībā un apliecināja uzņēmuma stabilitāti un izaugsmi, gūstot labus darbības panākumus un finanšu rezultātus.

Latvijas telekomunikāciju un datu pārraides tīkla infrastruktūras modernizēšanā *Lattelekom* pārskata gadā kopumā investēja LVL 43,8 miljonus. Līdz ar to kumulatīvais modernizācijas investīciju apjoms kopš 1994. gada ir pārsniedzis LVL 351 miljonu.

Tāpat kā iepriekšējos gados viens no modernizācijas plāna galvenajiem uzdevumiem bija Latvijas fiksētā telekomunikāciju tīkla ciparizācija, kuras līmenis 2000. gada beigās sasniedza 52,2%.

Telekomunikāciju nozares attīstības tendences pasaulē raksturo ievērojama informācijas tehnoloģijas pakalpojumu īpatsvara palielināšanās. Šāda tendence ir raksturīga arī Latvijā, tāpēc uzņēmums *Lattelekom* 2000. gadā saviem klientiem piedāvāja daudzus jaunus informācijas tehnoloģijas un interneta pakalpojumus.

Lattelekom speciālisti ar savām zināšanām un pieredzi ir veicinājuši stabilas regulējošās vides izveidošanu un sakārtošanu telekomunikāciju nozarē, dodot nozīmīgu ieguldījumu likumprojektu "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un "Par telekomunikācijām" izstrādē. Šie abi likumi ietekmēs telekomunikāciju nozares un mūsu uzņēmuma darbību.

Viens no galveniem *Lattelekom* uzdevumiem pārskata gadā bija tarifu groza līdzsvarošana. Turpinājās *Lattelekom* konsultatīvā sadarbība ar Latvijas Privatizācijas aģentūru, Satiksmes ministriju un Telekomunikāciju tarifu padomi telekomunikāciju jautājumu risināšanā.

Augstā līmenī īstenojot 2000. gada Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas pilnvieniekus sanāksmes telekomunikāciju un informācijas tehnoloģijas nodrošinājuma projektu, uzņēmums *Lattelekom* pierādīja, ka kopā ar sadarbības partneriem spēj sekmīgi īstenot liela mēroga starptautiskus pasūtījumus. *Lattelekom* ieguldījumu šajā projektā ļoti atzinīgi novērtēja ERAB vadība un darbinieki.

2000. gadā *Lattelekom* turpināja iepriekšējos gados sākto sadarbību ar mūsu tuvāko kaimiņvalstu telekomunikāciju uzņēmumiem Lietuvā, Igaunijā un Krievijā.

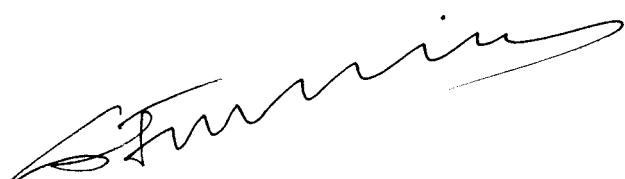
Lattelekom, būdams viens no lielākajiem uzņēmumiem Latvijā, turpina saglabāt liderpozīciju lielāko nodokļu maksātāju vidū. 2000. gadā uzņēmums nodokļos ir samaksājis vairāk nekā LVL 28 miljonus.

2000. gadā *Lattelekom* aktīvi piedalījās sabiedrības sociālo problēmu risināšanā, kā arī deva nozīmīgu ieguldījumu kultūras norišu un sporta pasākumu atbalstīšanā.

Pārskata gadā uzņēmuma izpilddirekcija un *Lattelekom* darbinieki izpilddirektora Juhani Vienolas vadībā turpināja īstenot uzņēmuma vadības un procesu reorganizācijas programmu. Viens no programmas galvenajiem uzdevumiem bija turpināt pilnveidot uzņēmuma atbalstu klientu interesēm un prasībām. Šis programmas īstenošana palidzēs *Lattelekom* kļūt par konkurētspējīgu uzņēmumu telekomunikāciju pakalpojumu tirgū.

Direktoru padome īpašu uzmanību pievērsa uzņēmuma stratēģiskās attīstības mērķiem un ieguldīja lielu darbu, lai veicinātu uzņēmuma attīstību, nesmot vērā ekonomiskās un politiskās attīstības apstākļus valstī. Pateicos visiem Direktoru padomes locekļiem, kuri šajā pārskata gadā, strādājot ļoti sarežģitos apstākļos, apliecināja savu augsto profesionalitāti un atbildības sajūtu. Pateicos par ieguldījumu Direktoru padomes darbā Arvo Kuko, kurš 2000. gadā beidza pildīt Direktoru padomes locekļa pienākumus.

2001. gadā uzņēmums *Lattelekom* ir izvirzījis jaunus un atbildīgus uzdevumus. Vislielākā uzmanība tiks pievērsta valsts telekomunikāciju tīkla modernizācijas turpināšanai, gaidāmajai telekomunikāciju pakalpojumu tirgus liberalizācijai un jaunu, starptautiskiem standartiem atbilstošu pakalpojumu ieviešanai. No *Lattelekom* Direktoru padomes, izpilddirekcijas un darbiniekam tas prasīs intensīvu un atbildīgu darbu mūsu klientu un uzņēmuma īpašnieku interesēs. Es ticu, ka kopējiem spēkiem spēsim sekmīgi veikt savus pienākumus un sasniegt izvirzītos mērķus.

Gundars Strautmanis

Lattelekom prezidents un Direktoru padomes priekšsēdētājs

I Z P I L D D I R E K T O R E S

Z I N O J U M S

2000. gads uzņēmumam *Lattelekom* bija sekmīgs gads – turpinājās stabila izaugsme un prasmīgi plānotā biznesa attīstība atbilstoši pieaugošām prasībām pēc kvalitatīviem pakalpojumiem nemītīgi mainīgos Latvijas tirgus apstākļos.

Septītajā darbības gadā uzņēmuma galvenais mērķis joprojām bija tīkla modernizācija un pakāpeniska vecā analogā tīkla nomaiņa ar mūsdienīgu ciparu tīklu.

Visā Latvijā, gan pilsētās, gan laukos (Rīgā un Rīgas rajonā, Daugavpils, Liepājas, Jelgavas un Kuldīgas rajonā) turpinājās telekomunikāciju tīkla modernizācija ar mērķi tālruņa lietotājiem sniegt pieeju kvalitatīviem tradicionālajiem pakalpojumiem. To skaidri raksturo konkrēti fakti: pārskata gadā uz ciparu tīklu tika pārslēgts 55 260 tālruņa līniju, un kopumā ciparizācijas līmenis fiksētajā telekomunikāciju tīklā sasniedza 52,2%. Pateicoties sekmīgai modernizācijas projektu īstenošanai, Jelgava ir kļuvusi par lielāko pilsētu, kur visas tālruņa līnijas ir pieslēgtas ciparu tīklam.

2000. gadā uzņēmums *Lattelekom* ieviesa vairākus mūsdienīgus pakalpojumus, par kuriem jau ir saņemtas pozitīvas atsauksmes no lietotājiem – biznesa un privātajiem klientiem. Starp šiem pakalpojumiem var minēt tādus augstas tehnoloģijas risinājumus kā *Ultra DSL*, *Virtuālais pasts*, vienotais balss un datu pārraides biznesa tīkls, *E-saruna* un *Ātrgaitas datu tīkls*, kā arī vesela virkne papildpakalpojumu, kas tagad ir pieejami parasto tālruņa aparātu un taksofonu lietotājiem (piemēram, *Priekšapmaksas zvanu karte*, norēķini ar kreditkarti par sarunām no taksofoniem utt.).

Cita darbības joma, kas iepriekšējos divpadsmit mēnešos izpelnījās īpašu uzmanību no uzņēmuma pusēs, ir interneta pakalpojumu attīstība. Privāto klientu vidū ir ieguvusi popularitāti interneta pieslēguma pakete *Apollo disks*, bet biznesa klienti, kuri darbojas Rīgā, ir iecienījuši *Apollo* pieslēgumus caur *Ultra DSL* kanāliem. 2000. gada augustā tika atklāts plašs, interaktīvs portāls *Apollo*, kas ir kļuvis par bieži apmeklētu mediju, kurā var atrast ziņas un informāciju par notikumiem visdažādākajās jomās Latvijā un pasaule.

Gada otrajā pusē uzņēmums *Lattelekom* aktīvi piedalījās valsts Informācijas sabiedrības projekta īstenošanā. Pirmie panākumi šajā virzienā saistās ar vienota informācijas tīkla izveidošanu Saldus pilsētas un rajona vietējo pašvaldību iestādēm.

Atskatoties uz pārējiem 2000. gada sasniegumiem, ir jāmin *Lattelekom* darbinieku ieguldījums telekomunikāciju, datu pārraides un IT pakalpojumu sniegšanā gadskārtējai ERAB pilnvarnieku sapulcei, kura pagājušajā pavasarī notika Rīgā. Tika izstrādāts vienots risinājums un īstenots projekts, kas nodrošināja balss un datu pārraides tīkla funkcionalitāti, savstarpēji savienojot četras sanāksmes norises vietas Rīgā. To noteikti var uzskatīt par *Lattelekom* pirmo lielāko apliecinājumu uzņēmuma attīstībai konverģentu pakalpojumu virzienā, balss un datu pārraidei ejot roku rokā ar IT risinājumiem.

Atzistot nepieciešamību panākt labākus darbības rezultātus, lai klienti varētu saņemt visu peļnito uzmanību, uzņēmums *Lattelekom* spēra tālākus soļus reorganizācijas virzienā. Atsaucoties uz klientu prasībām, uzņēmums izstrādāja un ieviesa vairākas attīstības programmas. Īstenojot šīs programmas, ievērojami uzlabojās pakalpojumu attīstība un piegāde. Pēc statistikas datiem visi uzņēmuma *Lattelekom* sniegtie pakalpojumi tagad tiek piegādāti ātrāk un precīzāk nekā iepriekšējos gados. Tas bija iespējams, pateicoties jaunu un ērtāku pakalpojumu piegādes veidu ieviešanai, kā arī organizatoriskās struktūras optimizācijai.

Pirmajā pusgadā *Lattelekom* kļuva par pirmo telekomunikāciju operatoru Baltijā, kas ieviesa klientu apkalošanu pa tālruni. Mūsu bezmaksas sarunu centrs 8008040 katru dienu pa tālruni pieņem pakalpojumu pieteikumus un sniedz pakalpojumu, norēķinu un pakalpojumu piegādes uzziņas. Katru mēnesi pastāvīgi pieaug šajā dienestā atbildēto zvanu skaits. Lai veicinātu operatoru dienestu pieaugošo popularitāti, uzņēmums Rēzeknē atvēra jaunu operatoru dienestu ar 39 darba vietām. Līdz ar ceturtā operatoru dienesta atklāšanu *Lattelekom* operatori tagad var atbildēt lielākam skaitam klientu zvanu, un pagājušajā gadā tas vidēji bija 30 000 zvanu dienā.

Lai vairāk rūpētos par klientu ērtībām, atvieglojot viņu darbu ar dažādām telekomunikāciju iekārtām, septembrī tika izveidots pirmais *Lattelekom* meitas uzņēmums, kurš šobrid darbojas ar nosaukumu *Lattelekom Sakaru Sistēmas* un piedāvā, uzstāda un apkalpo dažādas klientu telekomunikāciju iekārtas.

Šie uzņēmuma darbības sasniegumi nebūtu iespējami bez rūpīgas finanšu plānošanas un investīciju politikas. 2000. gadā kopējie ieguldījumi Latvijas telekomunikāciju tīkla infrastruktūras modernizācijā sasniedza LVL 34,6 miljonus. Tomēr uzņēmums strādāja bez tarifu groza izmaiņām, tāpēc ieņēmumu pieaugums par 7% (LVL 8,9 milioniem), salīdzinot ar 1999. gadu, liecina par uzņēmuma darbības efektivitāti un stabilitāti.

Nemot vērā pēdējos divpadsmit mēnešos gūtos panākumus, esmu pārliecināta, ka uzņēmums *Lattelekom* arī turpmāk uzlabos darbības rādītājus un ieviesīs arī vairākus jaunus pakalpojumus, kas ļaus apmierināt Latvijas uzņēmumu un iedzīvotāju arvien pieaugošo pieprasījumu.

Lēna Suhonena
Lattelekom izpilddirektore

D I R E K T O R U

P A D O M E S M E

Profesors Ivars Bijinskis
ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis kopš 1994. gada. Biļinskā kungs vada Rīgas Elektronikas un datorzinātņu institūta zinātnieku grupu, kas pēta moderno telekomunikāciju teorijas un tehnoloģijas jautājumus. Viņš ir Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnītiesīgs loceklis un vairāk nekā 160 zinātnisku un tehnisku publikāciju autors.

Timo Sakari Virtanens
ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis kopš 2000. gada. No 2000. gada Virtanena kungs ir Tehniskā atbalsta direktors un atbild par fiksēto telekomunikāciju operatoriem Baltijas valstis. No 1998. līdz 1999. gadam Virtanena kungs strādāja par izpilddirektoru *Sonera* uzņēmumā Vācijā, pirms tam ieņēma vairākus vadošus amatrus uzņēmumā *Sonera*.

Indra Sāmite
ir Rīgas pilsētas domes deputāte, privātā pensiju fonda *Unipensija* viceprezidente un Norvēģijas-Latvijas Uzņēmējdarbības fonda direktori padomes locekle. Sāmites kundze ir bijusi finanšu ministre un Saeimas deputāte.

Kristers Nikops
ir Direktoru padomes loceklis kopš 1998. gada. Nikopa kungs strādā uzņēmumā *Sonera* kopš 1982. gada – sākumā par frekvenču spektra vadītāju, bet vēlāk par galveno inženieri un Radio izpētes biroja vadītāju. No 1986. gada Nikopa kungs vadījis uzņēmuma *Telecom Finland* starptautisko darbību, no 1990. gada vadījis ārvalstu telekomunikāciju uzņēmumu pārņemšanu un piedalījies to pārvaldišanā.

Viktors Kulbergs
ir Direktoru padomes loceklis kopš 1998. gada. Kulberga kungs ir SIA *Auto Riga* prezidents un galvenais direktors un SIA *Auto Paleti* prezidents. Kulberga kungs ir arī *Latvijas Unibankas*, SIA *Air Baltic Company*, *House of Prince Latvia* padomes loceklis un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras prezidents.

Guntis Bērziņš
ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis kopš 1993. gada. 1994. gadā Bērziņa kungs tika iecelts par valsts pilnvarnieku uzņēmumā *Lattelekom*. Pirms tam viņš bija Satiksmes ministrijas Sakaru departamenta direktors. Bērziņa kungam ir daudzu gadu darba pieredze telekomunikāciju nozarē Austrālijā un Lielbritānijā.

Gundars Strautmanis

ir uzņēmuma *Lattelekom* prezidents un Direktoru padomes priekšsēdētājs, Direktoru padomes loceklis kopš uzņēmuma dibināšanas. Strautmaņa kungs ir Rīgas Tehniskās universitātes profesors, uzņēmuma *Latvijas Mobilais telefons* un Norvēģijas-Latvijas Uzņēmējdarbības fonda Direktori padomes loceklis, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras prezidija loceklis, *Latvijas Unibankas* Uzraudzības padomes loceklis un *Junior Achievement - Latvia* goda loceklis.

Tapani Holopainen

ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis kopš 1999. gada. Holopainena kungs strādā uzņēmumā *Sonera* kopš 1974. gada un pašlaik ir Baltijas darbības daļas viceprezidents. Holopainena kungs ir arī *Lietuvos Telekomas* valdes loceklis un *Eesti Telekom* un *EMT* Uzraudzības padomes loceklis.

Valdis Lokenbahs

ir Direktoru padomes loceklis kopš 1997. gada. Lokenbaha kungs ir Baltijā lielākās informatīvo sistēmu projektēšanas un programmēšanas firmas *a/s Dati* prezidents un valdes priekšsēdētājs.

Kari Oitinens

ir Direktoru padomes loceklis kopš 1999. gada. Oitinena kungs ir uzņēmuma *Sonera Kapitāla* pārvaldes daļas viceprezidents. Šī daļa ir atbildīga par *Sonera Ltd* investīciju portfelji. Iepriekšējos amatos Oitinena kungs ir bijis *Monette Kabel- und Elektrowerk GmbH* izpilddirektors un *Nokia Cables* rūpnīcas direktors. 1994. gadā Oitinena kungs veica *TILTS Communications* izpilddirektora pienākumus un tajā pašā laikā strādāja arī uzņēmumā *Sonera*. Oitinena kungs ir arī uzņēmumu SIA *Latvijas Mobilais Telefons*, *Libancell SAL*, *Turkcell A.S.* un *Fintur Holding B.V.* valdes loceklis.

Duglass Gustafsons

ir Starptautiskās Finanšu korporācijas pārstavis Eiropā. Gustafsona kunga darbs visu mūžu bijis saistīts ar Pasaules banku un Starptautisko Finanšu korporāciju. Gustafsona kungs ir valdes loceklis vairākās finanšu institūcijās un rūpniecības uzņēmumos Austrumeiropā.

L A T T E L E K O M

P A M A T K A P I T Ā L A
S T R U K T Ū R A

L A T V I J A S
R E P U B L I K A
5 1 %

L A T T E L E K O M

T I L T S
C O M M U N I C A T I O N S
4 9 %

S O N E R A
9 0 %

S T A R P T A U T I S K Ā
F I N A N Š U
K O R P O R ā C I J A
1 0 %

L A T T E L E K O M

D A R B Ī B A S P Ā R S K A T S

K L I E N T U A P K A L P O Š A N A

Lattelekom mērķis ir būt par vadošo telekomunikāciju un integrētu informācijas tehnoloģijas uzņēmumu Latvijā.

Lai to panāktu, ir jāturmīna pilnveidot uzņēmuma orientāciju uz klientiem.

Tāpēc 2000. gadā ir notikušas lielas pārmaiņas

Lattelekom klientu apkalpošanas stratēģijā.

Uzņēmums ieviesa klientu apkalpošanu pa tālruni, sāka klientiem piedāvāt pilna spektra integrētus telekomunikāciju un informācijas tehnoloģijas pakalpojumu risinājumus,

radīja iespēju saņemt rēķinu pa e-pastu, kā arī turpināja uzlabot Klientu apkalpošanas centru darba kvalitāti, piemēram, Rēzeknē, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Balvos un Alūksnē tika kapitāli izremontētas centra telpas.

Lattelekom lielāku uzmanību nekā iepriekš sāka pievērst klientu informēšanai ne tikai par uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem, bet arī par attīstības tendencēm šajā nozarē.

Klientu apkalpošana pa tālruni. Pārskata gadā, izveidojot Klientu apkalpošanas dienestu 8008040, *Lattelekom* kļuva par pirmo telekomunikāciju uzņēmumu Baltijas valstīs, kas pārgāja uz klientu apkalpošanu pa tālruni.

Klientu apkalpošanas dienestam 8008040 var piezvanīt bez maksas, un tas ne tikai sniedz informāciju par *Lattelekom* piedāvātajiem telekomunikāciju pakalpojumiem, bet pieņem arī pieteikumus pakalpojumu, tai skaitā tālruņa līniju, ierīkošanai un aktivizēšanai.

Lai to veiktu, bija nepieciešama reorganizācija uzņēmuma iekšienē, kas notika 2000. gada pirmajā pusē.

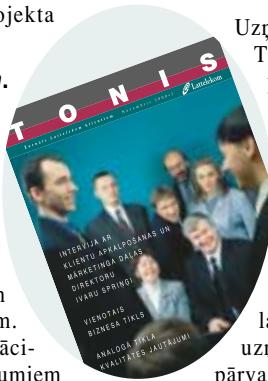
Integrētie risinājumi. *Lattelekom* piedāvā vienotu informācijas tehnoloģijas un telekomunikāciju risinājumu uzņēumiem un valsts institūcijām un nodrošina telekomunikāciju pakalpojumu piegādi lielu pasākumu laikā. Izmantojot integrētus risinājumus, *Lattelekom* piedalās arī dažādos informācijas sabiedrības veidošanas projektos.

Integrētais risinājums paredz, konsultējoties ar klientiem un izzinot viņu vajadzības, piedāvāt, ieviest un apkalpot visefektīvāko un optimālāko informācijas tehnoloģijas un telekomunikāciju pakalpojumu kompleksu, kas ietver ārējo un iekšējo komunikāciju tehnoloģiju, uzņēmuma vadības un uzskaites sistēmas, datorizētas darba stacijas un informācijas tehnoloģijas infrastruktūru. Tādā veidā ar integrētā risinājuma palīdzību tiek efektīvi izmantoti uzņēmuma resursi, un līdz ar to nav nepieciešams saistīties ar vairākām firmām un pašam meklēt labāko risinājumu, jo tas paliek speciālistu pārziņā, kuri turklāt gādā par sniegtā pakalpojuma kvalitātes diennakts kontroli.

Integrētā risinājuma koncepcijas panākumu pierādījums ir veiksmīgi organizētā informācijas tehnoloģijas un telekomunikāciju pakalpojumu sniegšana ERAB pilnvarnieku pilnsapulces, kas maijā notika Rīgā, vajadzibām. Latvijas Skolu jaunatnes VIII Dziesmu un deju svētku tiešraides nodrošināšana internetā bija pirms šāda veida projekts Latvijā. *Lattelekom* iesaistījās arī Jaunpils un Saldus un Kuldīgas rajona informācijas sabiedrības projekta realizācijā.

Informācija klientiem.

Pārskata gadā *Lattelekom* lielāku uzmanību pievērsa klientu informēšanai par uzņēmuma darbību. Šim nolūkam klajā ir nākuši jau trīs žurnāla *Tonis* numuri, kas tiek izsūtīti galvenokārt uzņēmumiem un valsts institūcijām. Žurnālā tiek sniegti informācija par *Lattelekom* pakalpojumiem un telekomunikāciju tīkla modernizācijas gaitu, kā arī raksti par mūsdienu telekomunikāciju iespējām un novitātēm pasaulē. *Tonis* jau guvis klientu atsaucību, un ir plānots, ka tas iznāks četras reizes gadā.

Reizi divos mēnešos katrs *Lattelekom* abonents kopā ar rēķinu saņem arī nelielu informatīvu izdevumu *Hallo*. Tas sniedz ziņas par visām aktualitātēm, kas varētu interesēt klientus. Papildu informācija tāpat kā līdz šim tiek sniepta arī rēķina lapas otrā pusē.

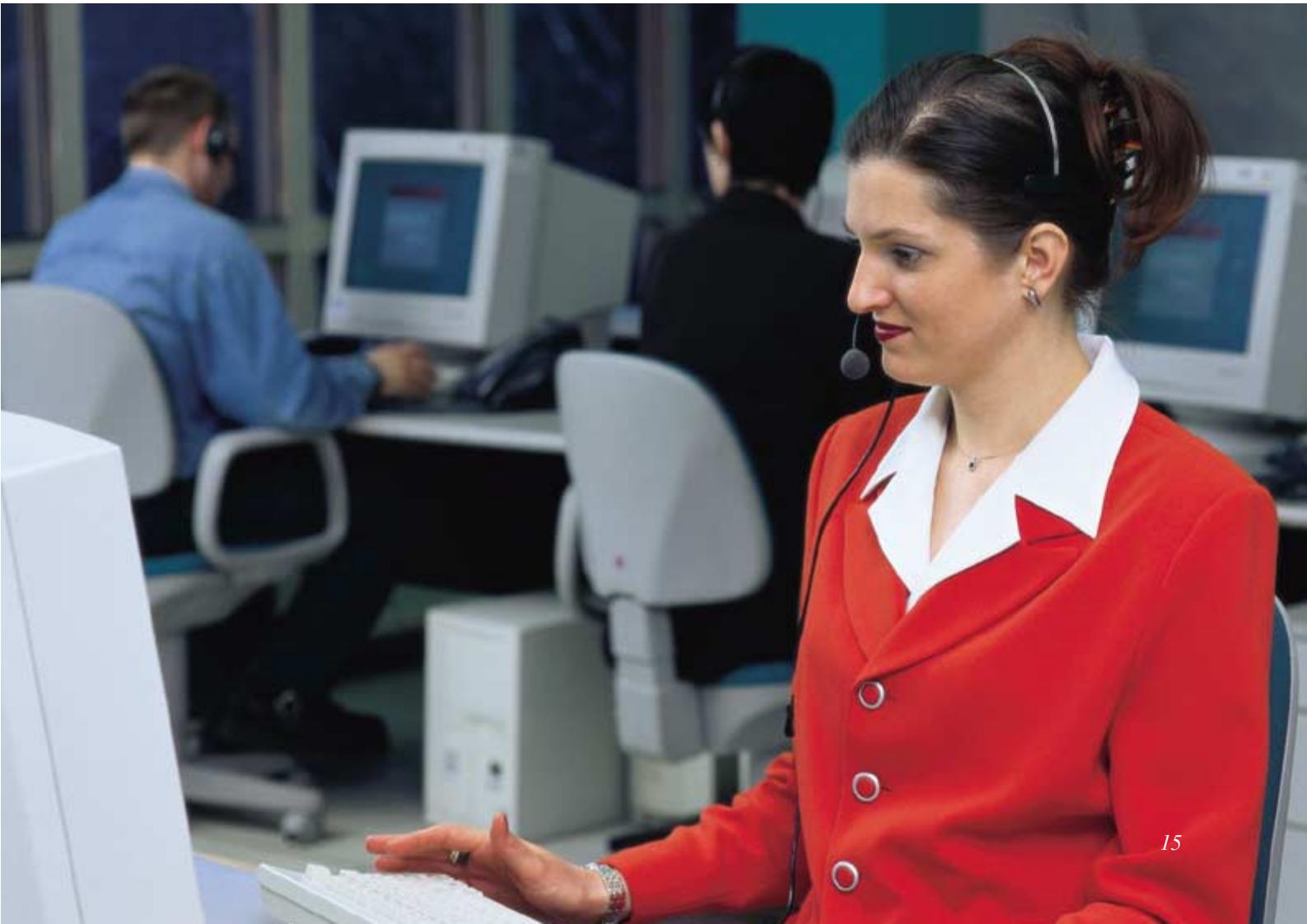
2000. gada nogalē jaunā izskatā jebkuram interesentam tiek piedāvāta *Lattelekom* interneta mājas lapa www.lattelekom.lv, kur ir atrodama gan informācija par uzņēmumu un tā vēsturi, gan pakalpojumiem un tarifiem. Interneta mājas lapā tiek uzturēta arī interaktīva saikne ar tās apmeklētājiem.

Procesu vadības pilnveidošana. Lai *Lattelekom* turpinātu pilnveidot orientāciju uz klientiem un lai uzlabotu savu darbību, ir nepieciešams izvērtēt uzņēmuma efektivitāti un veikt attiecīgus pasākumus.

Uzņēmumā *Lattelekom* vairākus gadus viena no prioritātēm ir procesu attīstība. Tā kalpo uzņēmuma efektivitātes uzlabošanai. 2000. gadā sekmīgi tika realizēta procesu attīstības "Pirmā programma", kas apvienoja piecus projektus, lai attīstītu vadības sistēmu un uz klientiem orientētu procesus.

"Pirmā programmas" realizācijas gaitā atbilstoši jaunajai klientu apkalošanas stratēģijai būtiski tika pārveidoti divi uzņēmumam svarīgi procesi – pakalpojumu piedāvāšanas tirgū un pakalpojumu pārdošanas un piegādes process. Uzlabojot vadības sistēmu, tika modernizēta procesu un attīstības projektu pārvaldība.

Procesu attīstības rezultātā uz pusi tika saīsināts balss pakalpojumu piegādes laiks un uzlabota piegādes precizitāte. Balstoties uz šīs programmas praksi, uzņēmumā tika ieviestas vairākas attīstības programmas, kas ļauj sekmīgāk pārvaldīt attīstības projektus, racionālāk izmantot uzņēmuma resursus, kas dod gan finansiālus ieguvumus, mērāmus simtos tūkstošos latu, gan palielina klientu apmierinātību ar saņemtajiem pakalpojumiem un līdz ar to padara viņus lojālākus pret *Lattelekom*.

B A L S S P A K A L P O J U M I

Uzņēmums *Lattelekom* ir lielākais telekomunikāciju uzņēmums Latvijā, un saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu tam ir ekskluzīvas tiesības uz telekomunikāciju pamatpakalpojumu sniegšanu.

2000. gada beigās *Lattelekom* tālruņa abonentu līniju skaits nedaudz pieauga un sasniedza 734 693.

No tām 82% ir privāto klientu tālruņa līnijas, bet 18% uzņēmumu, valsts institūciju un organizāciju tālruņa līnijas.

Salīdzinājumā ar 1999. gadu kopējais tālruņa līniju skaits palielinājies par 3 166.

Tā kā Latvijā ienāk jauna tehnoloģija, tad pozitīvi vērtējama tendence tālruņa līniju skaitam nostabilizēties. 2000. gada 31. decembrī Latvijā uz 100 iedzīvotājiem bija 31 tālruņa līnija, un tas ir par 0,8 vairāk nekā iepriekšējā gadā.

No visām tālruņa līnijām jau vairāk nekā puse (52,2%) ir pieslēgtas ciparu tīklam, kas dod klientiem iespēju ne tikai izmantot telekomunikāciju pamatpakalpojumus, bet arī veselu virkni papildpakalpojumu.

2000. gadā nedaudz ir samazinājies tālruņa līnijas gaidītāju skaits, kas tagad ir 19 197. Salīdzinājumam – 1994. gadā, kad tika uzsākta Latvijas fiksētā telekomunikāciju tīkla modernizācija, uz tālruņa līnijas ierīkošanu gaidīja apmēram 131 tūkstotis potenciālo klientu.

Lai iespējami īsā laikā uzlabotu analogā tīkla pakalpojumu kvalitāti, *Lattelekom* vienlaikus ar tīkla ciparizāciju realizēja arī analogā tīkla tehnisko modernizāciju. Tāpēc šobrīd kopumā no 722 601 tālruņa līnijas ir iespējams veikt iekšzemes un starptautiskas tālsarunas bez operatora starpniecības. Analogā tīkla modernizācija radīja arī iespēju tālruņa līniju vairāk izmantot datu pārraidei, piemēram, strādājot ar internetu.

Sakarā ar mūsdienu pasaulē pieaugošo datu pārraides pakalpojumu nozīmi paredzams, ka nākotnē arvien vairāk tālruņa līniju, izmantojot ADSL un ISDN iespējas, tiks piemērotas modernāku pakalpojumu sniegšanai.

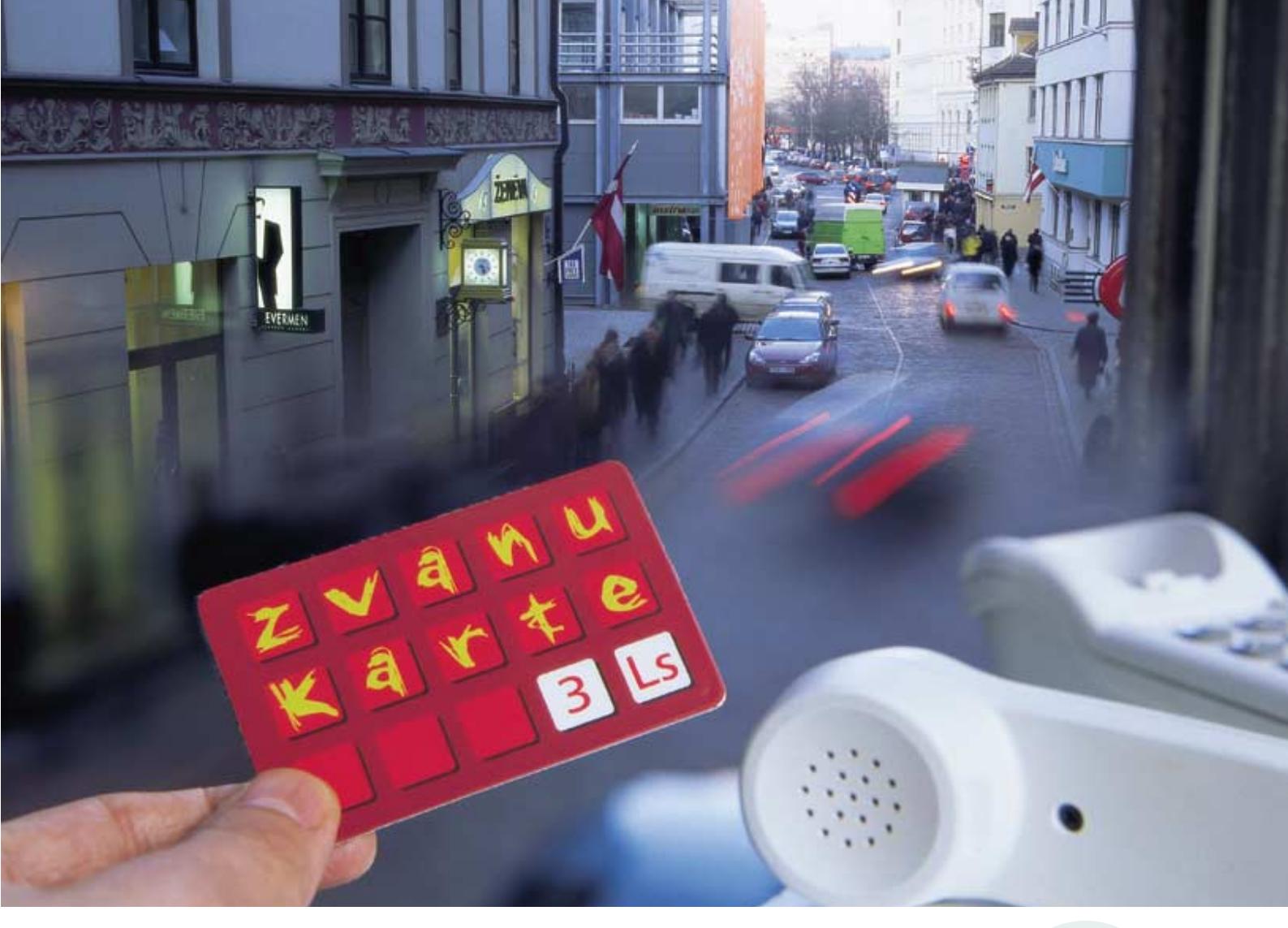
Tālruņa līniju var izmantot ne tikai, lai veiktu vietējās sarunas, iekšzemes un starptautiskās tālsarunas, saņemtu un nosūtītu faksa ziņojumus un pieslēgtos internetam, izmantojot ie梵vanpiejas pakalpojumu, bet arī lai lietotu papildpakalpojumus, piemēram, *Balss pastu*, *Zvanu karti* un *citus*, kas atvieglo ikdienas dzīvi un ļauj novērtēt moderno telekomunikāciju noderīgumu.

Balss pasta grupas pakalpojumi. 2000. gadā *Lattelekom* turpināja attīstīt *Balss pasta* grupas pakalpojumus, ieviešot pakalpojumus *Faksa pasts*, *Apvienotais balss un faksa pasts*, *Virtuālais pasts*, kā arī *Numuru ziņotājs*. *Balss pasta* sērijas pakalpojumu lietotāju skaits ir gandrīz divkāršojies.

Ciparu tīkla pakalpojumu *Balss pasts* uzņēmums *Lattelekom* sāka piedāvāt 1999. gadā, un tas gūst arvien lielāku popularitāti, jo ir bezmaksas pakalpojums un darbojas pēc autoatbildētāja principa, turklāt klientiem nav nepieciešams iegādāties speciālas iekārtas ziņojumu ierakstīšanai. *Balss pasta* lietotāji var saņemt balss ziņojumus, ja viņi nav mājās vai arī ja tālruņa līnija ir aizqmēta. Balss ziņojumus ir iespējams noklausīties ne tikai no savai tālruņa līnijai pievienotā faksa aparāta, kā arī no citā faksa aparāta, ja vien tas ir pieslēgts ciparu tālruņa līnijai.

Pārskata gada maijā pakalpojumiem *Balss pasts* un *Apvienotais balss un faksa pasts* tika paplašinātas to iespējas, ieviešot papildpastkastītes. Tas ir izdevīgi un ērti, ja šos pakalpojumus vienai ciparu tālruņa līnijai izmanto vairāki cilvēki, piemēram, ģimene.

2000. gada novembrī *Lattelekom* ieviesa vēl divus jaunus pakalpojumus. *Virtuālais pasts* ir pakalpojums, kas domāts klientiem, kuri nav fiksētā vai mobilā tālruņa abonenti, taču to var izmantot arī tālruņa līnijas abonenti. *Virtuālais pasts* ir balss pastkastīte, kurai ir sava tālruņa numurs, kas nav piesaistīts noteiktai ģeogrāfiskai vietai.

Otrs jaunievedums ir *Numura ziņotājs*, kura abonēšanas gadījumā *Balss pasta*, *Faksa pasta*, *Apvienotā balss un faksa pasta*, kā arī *Virtuālā pasta* lietotāji pirms atstātā ziņojuma noklausīšanās tiek informēti par tālruņa numuru, no kura šis ziņojums sūtīts.

Priekšpamaksas zvanu karte. Telekomunikāciju tīkla attīstība 2000. gada beigās ļāva ieviest vēl vienu pakalpojumu, kas klientiem sniedz iespēju brīvāk izmantot telekomunikāciju pakalpojumus. Ar *Priekšpamaksas zvanu karti* jeb vienkārši ar *Zvanu karti* var piezvanīt no jebkura tālruņa Latvijā vai ārvalstīs, ja vien tas darbojas tonālajā numura sastādišanas režīmā, tajā skaitā no taksofona. Galvenā priekšrocība ir tā, ka par šim sarunām norēķinās nevis tālruņa līnijas abonents, bet gan zvanītājs, kurš, iegādājoties *Zvanu karti*, jau iepriekš ir samaksājis par telekomunikāciju pakalpojumiem. Turklat šīs sarunas netiek uzrādītas rēķinā, ko saņem tālruņa līnijas abonents.

Izmantojot *Zvanu kartes*, var zvanīt arī mobilā tālruņa abonentiem, uz informācijas un izklaides tālruņa numuriem un uz ārvalstīm. To var darīt arī tad, ja tālruņa līnijai, no kurās tiek zvanīts, ir slēgta pieeja šiem pakalpojumiem. Turklat ar *Zvanu karti* starptautiskās tālsarunas ir par 10% lētākas.

2000. gadā bija pieejamas *Zvanu kartes* ar nominālvērtību Ls 3 un Ls 10. 2001. gadā ir plānots tālāk attīstīt šī pakalpojuma iespējas.

Tālrunis+. Šīs grupas pakalpojumi *Lattelekom* abonentiem ir pieejami kopš 1997. gada. *Tālrunis+* ir pieejams ciparu tīkla abonentiem visā Latvijā. *Tālrunis+* pakalpojumu grupā ietilpst trīs dažādi pāradresācijas pakalpojumi, *Zvana gaidīšana*, *Parole*, *Parole plus*, *Lūdzu, netraucē!*, *Atgādinājums* un *Īsais tālruņa numurs*. Visvairāk izmantotie ir pāradresācijas pakalpojumi un *Zvana gaidīšana*.

Lattelekom tiem klientiem, kuri, mainot dzīves vietu, nevar pārvietot iepriekšējo tālruņa abonenta līniju, piedāvā izmantot pakalpojumu *Fiksētā pāradresācija* vai *Paziņojums par jauno tālruņa numuru*.

Bezmaksas zvans 800. Lattelekom kopš 1997. gada uzņēmumiem piedāvā izmantot pakalpojumu *Bezmaksas zvans 800*.

2000. gada beigās 107 uzņēmumi izmantoja *Bezmaksas zvans 800* pakalpojumu. Bezmaksas tālruņa numuru skaits ir pieaudzis par 46%, un par 38% ir pieaudzis sarunu minūšu skaits uz 800. sērijas tālruņa numuriem.

Pakalpojums *Bezmaksas zvans* ir izdevīgs uzņēmumiem, jo ļauj firmām, kas to izmanto, uzlabot savu klientu apkalošanu, gan saņemot pasūtijumus, gan sniedzot informāciju. Šis pakalpojums palidz uzņēmumiem uzturēt tiešu saikni ar saviem klientiem un uzlabot apkalošanas kvalitāti.

Pakalpojumu *Bezmaksas zvans 800* plaši izmanto taksometru pakalpojumu firmas, bankas, valsts sociālās un veselības aprūpes iestādes, Latvijas pārtikas ražotāji un citas firmas un iestādes. Daudzas firmas šo pakalpojumu izmanto, lai saviem klientiem bez maksas sniegtu informāciju un uzzinātu klientu vajadzības un viedokli.

Starptautiskais bezmaksas zvans. Uzņēmumiem, kas darbojas starptautiskā tirgū, tiek piedāvāts pakalpojums *Starptautiskais bezmaksas zvans*, kas paredz bezmaksas tālruņa numura piešķiršanu abonenta izvēlētā valstī.

Informācijas un izklaides tālrunis. Kopš 1997. gada Lattelekom pakalpojumu sniedzējiem piedāvā maksas pakalpojumus, izmantojot *Informācijas tālruni* (900. sērijas numuri) un *Izklaides tālruni* (909. sērijas numuri). Šo sēriju tālruņa numuru abonenti var izvēlēties no Lattelekom piedāvātiem tarifiem savu pakalpojumu specifikai atbilstošako sarunu maksu, kas ir augstāka par iekšzemes sarunu maksu. Lattelekom atbalsta pakalpojumu sniedzēju darbu ar attiecīgu tehnisku nodrošinājumu.

Šie pakalpojumi palidz iedzīvotājiem saņemt dažāda veida informāciju vai konsultācijas, neizejot no mājām vai biroja.

Lattelekom, izmantojot 900. sērijas iespējas, piedāvā arī šādus pakalpojumus – *Interneta ieziņapieeja 900* un *Ziedoju mu tālrunis 900*, kas veicināja šis sērijas pakalpojumu popularitātes pieaugumu. Pakalpojums *Ziedoju mu tālrunis 900* ļauj 900. sērijas tālruņa numurus izmantot arī labdarības mērķiem.

Lattelekom piedāvā klientiem gan atlaides, gan tarifu plānus. Lattelekom piedāvā 30% atlaides visām sarunām, kas tiek veiktas darba dienu vakaros, kā arī 75% atlaides sestdienās, svētdienās un svētku dienās.

Lattelekom piedāvā arī vairākus tarifu plānus. Tarifu plāns *Izvēle Nr. 1* ir izdevīgs klientiem, kas vietējām sarunām mēnesī nepatērē vairāk nekā 50 minūtes. Tarifu plāns *Publiskais* ir domāts klientiem, kas mēnesī vairāk nekā 67 minūtes patērē sarunām ar mobilā tālruņa abonentiem.

Savukārt tarifu plāns *Profi* domāts klientiem, kuri sarunām ar mobilā tālruņa abonentiem mēnesī patērē vairāk nekā 450 minūtes un kuru biroja centrāle *Lattelekom* tīklam ir pieslēgta, izmantojot *ISDN 30* vai *R2CAS* pieslēgumu.

Lattelekom piedāvā iespēju bloķēt zvanus uz paaugstinātas maksas tālruņa numuriem. Lai klienti nepieciešamības gadījumā varētu bloķēt izejošos zvanus uz informācijas (900. sērijas) vai izklaides (909. sērijas) tālruņa numuriem, *Lattelekom* gan ciparu tīkla, gan analogā tīkla abonentiem visā Latvijā piedāvā izmantot pakalpojumus *Pieejas slēgšana 909. sērijas numuriem* vai *Pieejas slēgšana 900./909. sērijas numuriem*.

D A T U P A K A L P O J U M I

2000. gads kļuva par pavērsienā
gadu *Lattelekom* attīstībā.

Ejot kopsolī ar jaunākām
ekonomikas, informācijas
tehnoloģijas un telekomunikāciju
attīstības tendencēm pasaulē,
uzņēmums no vienkāršu balss
pakalpojumu sniedzēja ir kļuvis
par modernu integrētu
telekomunikāciju un
informācijas tehnoloģijas
pakalpojumu sniedzēju.

Datu pārraides un uzglabāšanas
pakalpojumu attīstība ļauj runāt
par jaunas vides ekonomikai
izveidošanu. Ieguvēji ir gan
iedzīvotāji, gan uzņēmēji, jo
jaunā vide paver daudz
plašākas iespējas
izmantot internetu,
kā arī telekomunikāciju
un informācijas
tehnoloģiju.

2000. gads uzņēmumam *Lattelekom* bija nozīmīgs ar vairākiem
būtiskiem sasniegumiem datu pakalpojumu jomā, kuri atbilst *Lattelekom*
internetā un IP platformas attīstības programmai. Tika ieviesti pieci jauni
pakalpojumi – *Ultra DSL*, *Ātrgaitas datu tīkls*, *E-saruna*, *Apkalpošanas
limenis*, *Vienotais datu biznesa tīkls*, kā arī ievērojami samazināti tarifi
internetā iezvanpieejas lietotājiem.

Virkne datu pakalpojumu tirgū ir jau vairākus gadus un guvuši stabili
klientu uzticību. Tie kalpo par pamatu gan jauna uzņēmuma veidošanai,
gan tā paplašināšanai, un pieprasījums pēc šiem pakalpojumiem
ar katru gadu pieauga.

Nozīmīgākās 2001. gada ieceres ir ātrgaitas interneta pieslēguma
piedāvājums privātajiem klientiem – *Home DSL* un *Datorcentra* izveide,
kas ir komplekss pakalpojums un paredz klientu datu uzglabāšanu,
apkalpošanu un drošības garantēšanu.

Ultra DSL. Kā tika solīts 1999. gada nogalē, *Lattelekom* pārskata gada
jūnijā sāka jauna ātrgaitas datu pārraides pakalpojuma *Ultra DSL*
piedāvāšanu tirgū. Izmantojot *Ultra DSL*, *Lattelekom* piedāvā ātrgaitas
pastāvīgu interneta pieslēgumu ar lejuplādes ātrumu līdz 2 megabitiem
sekundē. Pakalpojums balstīts uz ADSL tehnoloģiju, ko pirms diviem
gadiem sāka izmantot ASV telekomunikāciju kompānijas. Latvijā šī tehnoloģija
tieka ieviesta vienlaikus ar Rietumeiropas valstīm.

ADSL (asimetriskā abonenta ciparu līnija) tehnoloģija platjoslas datu pārraidei līdz
2 megabitiem sekundē ļauj izmantot parastās vara tālruņa līnijas, turklāt tā dod iespēju
vienlaicīgi veikt datu pārraidi un runāt pa tālruni.

Ultra DSL 2000. gada beigās bija pieejams vairāk nekā 60% Rīgas iedzīvotāju. 2001. gadā
Ultra DSL pakalpojumu varēja izmantot *Lattelekom* abonentu arī ārpus Rīgas.
Pusgada laikā, kopš pakalpojumu *Ultra DSL* sāka piedāvāt tirgū, jau gandrīz 300
abonentu izmantoja jaunās tehnoloģijas priekšrocības. Īpaši izdevīgs tas ir vidējiem un
maziem uzņēmumiem.

Gada nogalē *Lattelekom* noslēdza līgumus ar vairākiem Latvijas interneta pakalpojumu
sniedzējiem par *Ultra DSL* izplatīšanu.

Pārskata gada septembrī *Lattelekom* Klientu apkalpošanas centra telpās Rīgā tika atklāta
Ultra DSL izmēģinājuma stacija. Šeit jebkurš interesents var ienākt un pats pārliecināties,
ka jaunākā un modernākā telekomunikāciju tehnoloģija ir kvalitatīva, vienkārša un
pieejama arī privātajiem klientiem.

Samazināti interneta iezvanpieejas tarifi. Pārskata gada rudens sākumā uzņēmums pazemināja tarifus pakalpojumam *Internet iezvanpieeja 900*. Ievērojami tika samazināti tarifi brīvdienās un vakara stundās, kā arī tarifs par vienu minūti atkarībā no interneta pavaditā laika. Tika noslēgti līgumi ar vairākiem interneta pakalpojumu sniedzējiem Latvijā par jaunās tarifu shēmas izmantošanu.

Paticoties šādai *Lattelekom* iezvanpieejas tarifu politikai, interneta iezvanpieejas lietotāju skaits Latvijā 2000. gada pēdējos trīs mēnešos palielinājies par 29%, bet kopējais interneta pavaditais laiks, izmantojot iezvanpieeju, par 43%.

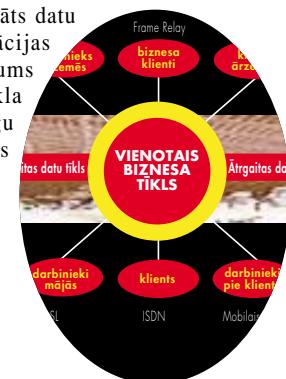
Apkalpošanas līmenis. Droša datu pārraide ir viena no primārajām uzņēmēju nepieciešamībām. *Lattelekom* ir izstrādājis jaunu pakalpojumu, kas garantē papildu drošību esošajiem datu pārraides pakalpojumiem – *Apkalpošanas līmenis*.

Pakalpojums *Apkalpošanas līmenis* nodrošina augstāku ekspluatācijas līmeni pakalpojumiem, kas tiek sniegti, izmantojot ciparu nomātās līnijas. Pakalpojuma lietotājiem tiek garantēts īsāks bojājumu novēšanas laiks, nekā minēts pamatlīgumā, un gadījumā, ja tas tiek pārsniegts, klients saņem kompensāciju.

Ātrgaitas datu tīkls. Pārskata gadā *Lattelekom* uzņēmumiem, kuru darbibā ir nepieciešama liela apjoma datu pārraide, sāka piedāvāt pakalpojumu *Ātrgaitas datu tīkls*. Šī tehnoloģija nodrošina datu pārraidi ar ātrumu līdz 1 gigabitam sekundē, kas šobrid ir lielākais datu pārraides ātrums, kāds pieejams Latvijā. Pakalpojuma sniegšanā tiek izmantota *GigaEthernet* un *ATM* tehnoloģija, kā arī optiskās šķiedras kabeļu tīkls.

Vienotais datu biznesa tīkls. 2000. gada nogalē *Lattelekom* pirmais Baltijas valstīs izstrādāja un sāka piedāvāt klientiem datu pārraides pakalpojumu, kas ir viens no stūrakmeņiem, veidojot jaunu ekonomikas vidi.

Pakalpojums *Vienotais datu biznesa tīkls* ir virtuāls privāts datu pārraides tīkls, kas nodrošina klientiem informācijas pārraidi interneta protokola (IP) līmenī. Pakalpojums veidots uz *Lattelekom* publiskā datu pārraides tīkla bāzes, sniedzot fiziskam privātam tīklam līdzvērtīgu kvalitāti un drošību, jo paredz arī nepārtrauktu darbības uzraudzību.

E-saruna. 2000. gada oktobrī *Lattelekom* sāka piedāvāt interneta mājas lapas īpašniekiem pakalpojumu *E-saruna*. Abonējot *E-sarunu*, mājas lapas īpašnieks tās apmeklētājiem sniedz iespēju no jebkura datora pasaulē piezvanīt uz pakalpojuma abonenta norādītu tāluņa numuru. Pakalpojums *E-saruna* ir izdevīgs uzņēmumiem, kas aktīvi izmanto interneta mājas lapu, lai piedāvātu savas preces un pakalpojumus, kā arī lai sadarbotos ar klientiem.

Papildinājusies ISDN pakalpojumu grupa. *Lattelekom* jau trešo gadu klientiem piedāvā ISDN pakalpojumus. Pārskata gadā to lietotāju skaits ir divkāršojies. 2000. gada aprīlī *Lattelekom* ieviesa jaunu ISDN grupas pakalpojumu *ISDN 2 + DATI*, kuru izmantojot nav nepieciešama ISDN karte vai modems, lai pieslēgtos internetam.

ISDN ir datu un balss pārraides risinājums, kas ir piemērots gan lielām kompānijām, gan vidējiem un maziem uzņēmumiem. ISDN pakalpojumi lauj efektīvāk izmantot uzņēmuma resursus un samazināt telekomunikāciju pakalpojumu izmaksas, kā arī nodrošina augstu sakaru kvalitāti un datu pārraidi ar ātrumu 128 kb/s. ISDN līnijai var pieslēgt līdz astoņām ISDN iekārtām – tāluņa aparātus, faksa aparātus, kā arī datoru darbam internetā. ISDN nodrošina divus vienlaicīgus savienojumus. Tas nozīmē, ka vienlaikus var gan strādāt internetā vai nosūtīt faksu, gan runāt pa tālruni.

Šobrīd *Lattelekom* piedāvā trīs ISDN 2 grupas pakalpojumus – *ISDN 2*, *ISDN 2 +*, *ISDN 2 + DATI*, kā arī pakalpojumu *ISDN 30*, kas lieliem uzņēmumiem sniedz iespēju veikt 30 tāluņa sarunas vienlaikus un pieslēgt biroja centrāli. Pakalpojums lauj uzņēmumiem piešķirt līdz 100 tāluņa numuriem, kā arī veikt datu pārraidi ar ātrumu līdz 2 megabitiem sekundē.

Ciparu nomātās līnijas. *Lattelekom* piedāvā datu pārraidei izmantot ciparu nomātās līnijas, kas nodrošina datu pārraides ātrumu līdz 2 megabitiem sekundē. Šī pakalpojuma sniegšanā *Lattelekom* izmanto *Alcatel* datu pārraides sistēmas. Ciparu nomātās līnijas ir izdevīgas klientiem, kuriem ir prasības pēc augstas telekomunikāciju pakalpojumu kvalitātes un kuri vēlas savienot sava uzņēmuma datortiklus un telekomunikāciju iekārtas, kas atrodas dažādās vietās, tajā skaitā arī ārvalstīs.

2000. gadā pieprasījums pēc ciparu nomātām līnijām ir pieaudzis par 44%.

Biroju savienošana. Jau vairākus gadus *Lattelekom* piedāvā pakalpojumu *Biroju savienošana*, kas veic uzņēmumu datortiklu savienošanu ar datu pārraides ātrumu līdz 2 megabitiem sekundē. Turklāt pakalpojums piedāvā arī iekšējos balss kanālus. Līdz ar to uzņēmuma iekšējās tāluņa sarunas starp filiālēm ir bezmaksas. Bez tam *Biroju savienošana* veic uzņēmuma datortiklu savienošanu 24 stundas diennaktī, un, lai apkalpotu visas filiāles, ir nepieciešama tikai viena biroja centrāle. Pakalpojums lauj samazināt uzņēmuma izdevumus par telekomunikāciju pakalpojumiem.

2000. gadā *Biroju savienošanas* pieslēgumu skaits ir pieaudzis 2,5 reizes.

Frame Relay. Pakalpojums *Frame Relay* paver klientiem iespēju efektīvi organizēt informācijas apmaiņu ar attālām sava uzņēmuma struktūrvienībām un biznesa partneriem. Pakalpojums sniedz iespēju vienotā tīklā saslēgt gan datoru tīklus, gan atsevišķas datu apstrādes iekārtas. Klientiem, izvēloties šo pakalpojumu, tiek nodrošināts pieslēgums datu pārraides tīklam, izveidoti virtuālie savienojumi starp vairākām pieslēguma vietām, kā arī nepārtraukti tiek veikta pakalpojumu kvalitātes kontrole.

2000. gadā *Frame Relay* pieslēgumu skaits palielinājies 2,1 reizi.

X.25. X.25 ir pakešu komutācijas tehnoloģija kvalitatīvai datu pārraidei, un tā darbojas vairāk nekā 80 valstīs. Šo pakalpojumu izmanto klienti, lai veiktu datu apmaiņu ar biznesa partneriem ārzemēs, kā arī lai veiktu banku kontu vadību no attāluma. *Lattelekom* pakalpojuma X.25 klienti ir bankas, tirdzniecības kompānijas, transporta firmas un ārvalstu vēstniecības.

2000. gadā X.25 pieslēgumu skaits ir pieaudzis 1,4 reizes.

A P O L L O I N T E R N E T A P A K A L P O J U M I

Lattelekom Apollo interneta pakalpojumu nodaļa tika izveidota 1997. gadā, un, darbodamās konkurences apstākļos, tā ir kļuvusi par vienu no lielākajiem interneta pakalpojumu sniedzējiem Latvijā. *Apollo* nodrošina interneta pakalpojumus visā valstī.

Visi pakalpojumi tiek sniegti, izmantojot *Lattelekom* fiksēto datu pārraides tīklu. *Apollo* ir savi neatkarīgi starptautiski pieslēgumi, kas garantē kvalitatīvu interneta pieslēgumu un jebkura pakalpojumu kompleksa izmantošanu pēc klienta izvēles.

2000. gads *Lattelekom* interneta pakalpojumu sniedzēja *Apollo* darbībā bija bagāts gads. Interneta pieslēguma veidu skaits tika palielināts, izmantojot jauno *Ultra DSL* tehnoloģiju, *Apollo Disku* un citas iespējas. Ievērojami tika samazināti sakaru plūsmas tarifi *Apollo* interneta iezvanpieejas un pastāvīgo pieslēgumu lietotājiem.

Apollo izveidoja portālu www.apollo.lv, piesakot sevi elektronisko mediju vidē.

Samazināti iezvanpieejas *Apollo 9008080* tarifi. *Apollo* bija pirmais interneta pakalpojumu sniedzējs, kas sāka izmantot jaunos pazeminātos iezvanpieejas tarifus. Būtiski ir samazināti tarifi brīvdienās un vakara stundās, kā arī tiek piedāvātas atlades atkarībā no internetā pavadītā laika. Iezvanpieeja *Apollo 9008080* nodrošina interneta lietošanu bez reģistrācijas un līgumsaistībām.

Apollo Disks. 2000. gada septembrī tirgū tika laists jauns interneta iezvanpieejas pakalpojums *Apollo Disks*. Tas ir domāts iesācējiem darbā ar internetu. *Apollo Diskā* ir iekļauts interneta iezvanpieejas pieslēgums, kompaktdisks ar interneta lietošanai nepieciešamo programmatūru, kā arī lietotāja rokasgrāmata. *Apollo Diska* lietošanas termiņš ir viens mēnesis, un to iespējams pagarināt ar *Apollo Karti*.

Apollo Saite. Klientiem, kas internetu izmanto regulāri, *Apollo* piedāvā iezvanpieejas pakalpojumu *Apollo Saite*. Izmantojot *Apollo Saiti*, pakalpojuma abonēšanas maksa pakāpeniski tiek samazināta, ja šis pakalpojums tiek lietots ilgstoši.

2000. gadā, galvenokārt pateicoties jaunajiem tarifiem, par 108% pieaudzis *Apollo* iezvanpieejas pakalpojumu lietotāju skaits, pārsniedzot 13 tūkstošus, un par 128% pieaudzis internetā pavadītais laiks, izmantojot interneta iezvanpieejas pakalpojumus. 2000. gada decembrī tas sasniedza 6,5 miljonus minūšu.

Apollo Ultra pieslēgumi. Apollo ir līderis *Ultra DSL* interneta pieslēguma pārdošanā Latvijas tirgū. *Apollo Ultra* ir pastāvīgs interneta pieslēgums, kam tiek izmantota jaunā ātrgaitas datu pārraides tehnoloģija ADSL. Apollo saviem klientiem piedāvā ierīcot interneta pieslēgumu ar datu pārraides ātrumu līdz 2 megabitiem sekundē. Šobrīd šie pieslēgumi ir izdevīgi vidējiem un maziem uzņēmumiem. 2001. gadā ir plānots piedāvāt *Apollo Ultra* pieslēgumus arī privātajiem klientiem.

Apollo piedāvā *Ultra* pieslēgumus dažādās variācijās atkarībā no klientam nepieciešamā lejuplādes ātruma un nepieciešamības izmantot Latvijas vai ārvalstu interneta resursus.

Citi pastāvīgie interneta pieslēgumi. *Apollo* piedāvā arī citus pastāvīgos interneta pieslēgumus: *Apollo Standarta* pieslēgumu klientiem ar sevišķi augstām prasībām interneta lietošanā, *Apollo Ekonomisko* pieslēgumu klientiem, kuriem pagaidām vēl nav iespējams ierīcot *Apollo Ultra* pakalpojumu, un *Apollo Skolai*, kas ir ipaši izdevīgs piedāvājums Latvijas skolām.

Šie pakalpojumi sniedz klientiem neierobežotu piekļuvi internetam atkarībā no klienta vajadzībām ar datu pārraides ātrumu līdz 10 megabitiem sekundē.

Apollo pakalpojumi ļauj klientiem atvērt e-pasta adreses, izveidot mājas lapas un nodrošina domēnu globālajā tīklā, kā arī piedāvā *Apollo Palidzības* dienesta konsultācijas pa bezmaksas tālruni vai pa e-pastu.

Apollo portāls. *Apollo* portāls tika atklāts 2000. gada augusta beigās. *Apollo* portāls no citiem Latvijas interneta portāliem atšķiras ar oriģināliem analitiskiem rakstiem, komentāriem un intervijām. Tomēr portālā ir atrodami arī tradicionāli portālu elementi, piemēram, meklētāji, bezmaksas e-pasta sistēma, interaktīvas diskusijas, jaunākās ziņas u.c. Portāla lepnums ir iknedēļas interaktīvas videosarunas ar Latvijā pazīstamiem cilvēkiem.

Kopš darbības sākuma *Apollo* portāla apmeklētāju skaits ir triskāršojies. 2000. gada beigās portālu apmeklēja caurmērā vairāk nekā 6 000 interneta lietotāju dienā, kas vidēji portālā pavada vairāk nekā 13 minūtes.

O P E R A T O R U C E N T R U

P A K A L P O J U M I

2000. gadā *Lattelekom* operatoru centri paplašināja savas darbības lauku un, ieviešot jaunas tehnoloģijas, turpināja modernizāciju. Oktobrī tika atklāts ceturtais *Lattelekom* operatoru centrs, šoreiz Rēzeknē.

Tā darbība pozitīvi ietekmēs nodarbinātības problēmas risināšanu reģionā, kā arī sekmēs infrastruktūras attīstību. Pārējie operatoru centri atrodas Rīgā, Cēsis un Liepājā.

To pakalpojumi ir pieejami visā Latvijas teritorijā.

Pārskata gadā palielinājās operatoru centru nozīme klientu apkalošanā, jo *Lattelekom* sāka klientu apkalošanu pa tālruni.

Tika paplašināts Uzziņu dienesta 118 pakalpojumu skaits un noslēgts sadarbības līgums ar *Interinfo Latvijā* par Latvijā lielākā informatīvā tīkla 118 *informatīvie pakalpojumi* izveidi.

Pārskata gadā *Lattelekom* visas funkcijas, kas saistītas ar telegrammu pieņemšanu un piegādi, nodeva BOVAS *Latvijas Pasts*.

Uzziņu dienests 118. Uzziņu dienests 118 ir viens no populārākiem uzziņu dienestiem Latvijā. Panākumu pamatā ir dienesta nepārtraukta attīstība, jaunu pakalpojumu radīšana, modernas tehnoloģijas ieviešana un datu bāzes paplašināšana, kā arī sadarbība ar partneriem šajā nozarē.

2000. gada maijā tika parakstīts līgums ar *Interinfo Latvijā* par informatīvā tīkla 118 *informatīvie pakalpojumi* izveidi. Informatīvā tīkla izveide ļauj iedzīvotājiem iegūt nepieciešamo informāciju neatkarīgi no viļu atrašanās vietas gan pa fiksēto tālruni, gan pa mobilo tālruni, gan izmantojot internetu, kā arī tālu katalogus.

2000. gadā sadarbībā ar *Interinfo Latvijā* tika izdoti tālu katalogi *Vidzeme+ 1999/2000*, *Kurzeme+ 1999/2000*, *118 tālu katalogs Rīga 2000/2001*, *118 tālu katalogs Zemgale 2000/2001* un *118 tālu katalogs Latgale 2000/2001*. Katalogi tika izdoti, izmantojot Uzziņu dienesta 118 datu bāzi, un tajos ir iekļauta informācija par attiecīgā reģiona privātpersonu un uzņēmumu tālu numuriem.

2000. gada decembrī tika noslēgts sadarbības līgums ar a/s *Preses nams*, kas Latvijas iedzīvotājiem paver iespēju, zvanot uz Uzziņu dienestu 118, pasūtīt izdevniecības izdotos laikrakstus. Līgums ar tūrisma kompāniju *Tūrisms un informācija* sniedz iespēju klientiem ar 118 palīdzību rezervēt vietu ceļojumam, biliетes utt. Lai paplašinātu Uzziņu dienesta 118 datu bāzi, tika noslēgta vienošanās ar VAS *Latvijas Dzelzceļš* par vilcienu kustības saraksta un tā izmaiņu ievietošanu 118 datu bāzē.

2000. gadā operatoru centri ieviesa vairākus jaunus pakalpojumus – *Telemárketings*, *118 tiešais savienojums un Baltās lapas*. Pakalpojums *Telemárketings* ir ienākošo zvanu apkopošana un zvanīšana ar noteiktu mērķi klientu uzdevumā, izmantojot *Lattelekom* operatoru centru resursus. Šis pakalpojums piedāvā firmām un uzņēmumiem ar *Lattelekom* operatoru centru starpniecību veikt dažādas darbības, piemēram, tirgus izpēti,

preču vai pakalpojumu pārdošanu pa tālruni, savu klientu aprūpes uzlabošanu u.c. Izmantojot pakalpojumu **118 tiešais savienojums**, klienti, zvanīdami uz **118**, var ne tikai uzzināt viņus interesējošos tālruņa numurus, bet arī lūgt operatoru uzreiz savienot viņus ar meklētiem numuriem. *Baltās lapas* ļauj privātpersonām **118** datu bāzē ievietot papildu informāciju par sevi, piemēram, mobilā tālruņa numuru, e-pasta adresi.

Pārskata gadā **118** sāka mobilo tālruņu lietotājiem piedāvāt uzziņas īsziņas veidā, kā arī apmeklēt **118** interneta mājas lapu WAP formātā.

2000. gadā būtiski tika uzlabots mājas lapas www.118.lv saturs un dizains.

Klientu apkalpošanas dienests 8008040. 2000. gadā uzņēmums *Lattelekom*, izveidojot Klientu apkalpošanas dienestu, pārgāja uz klientu apkalpošanu pa bezmaksas tālruni **8008040**. Klientu apkalpošanas dienesta operatori ne tikai sniedz informāciju par pakalpojumiem, bet pieņem arī pasūtījumus un, ja ir iespējams, tad nekavējoties pakalpojumu aktivizē.

Citi operatoru dienesti. Jau vairākus gadus darbojas centralizēts Bojājumu pieteikšanas dienests **114**, kas, izmantojot modernu tehnoloģiju, reģistrē visus bojājumus, ko piesaka *Lattelekom* klienti.

Starptautiskā operatoru dienesta numurs **115** tiek lietots tad, ja klients vēlas pieteikt starptautisku tālsarunu un izmantot kādu no operatoru papildpakalpojumiem (*Starptautiskā uzzīņa, Sarunas ilguma ierobežošana u.c.*). Savukārt Nacionālam operatoru dienestam var piezvanīt pa numuru **116** un pieteikt sarunas ar tālruņa abonentiem Latvijā, kā arī izmantot papildpakalpojumus (*Maksā otra persona, Maksā trešā persona, Konference u.c.*). Īpašu popularitāti klientu vidū ir iemantojis pakalpojums *Maksā otra persona*. To katru mēnesi izmanto apmēram 60 000 klientu, turklāt šim skaitam ir tendence pieaugt. 2000. gadā operatoru dienesti **115** un **116** iekārtoja 0,8 miljonus sarunu.

Palielināt *Lattelekom* operatoru centru pakalpojumu skaitu ļāva jaunas darbības platformas ieviešana, izmantojot modernas tehnoloģijas CTI (*Computer Telephony Integration*) un IVR (*Interactive Voice Response*) iespējas. Tās ļauj palielināt operatoru centru kapacitāti un racionālāk izmantot pieejamos resursus.

Lattelekom operatoru centru darbinieki ir konsultējuši vairākus uzņēmumus, piemēram, *Lietuvos Telekomas, Lintel, Latvijas Unibanka, Baltikums, Hobby Hall*.

T A K S O F O N U P A K A L P O J U M I

No *Lattelekom* taksofoniem ir iespējams veikt zvanus uz informācijas un avārijas dienestiem, kā arī uz ārvalstīm. Neskatoties uz mobilā tālruņa lietotāju skaita strauju pieaugumu Latvijā, 2000. gadā uzstādīto taksofoni skaits tomēr palielinājās par 219 un tagad sasniedz 3 704 visā Latvijā, no tiem 3 464 čipkaršu taksofoni un 240 – kombinētie taksofoni.

Pārskata gadā 103 taksofoni tika uzstādīti mācību iestādēs, kopmitnēs, dienesta viesnīcās. Kopā izglītības iestādēs un tām piederošās telpās ir uzstādīti 573 taksofoni. Medicīnas iestādēs,

reabilitācijas un sociālās aprūpes centros, pansionātos, kā arī sociālajās mājās ir uzstādīti 452 taksofoni, no tiem 47 taksofoni 2000. gadā.

Pārskata gadā *Lattelekom* sāka piedāvāt iespēju zvanīt no taksofoniem, izmantojot VISA un EuroCard/MasterCard kreditkartes, kas atvieglo sazināšanās iespējas ārvalstu viesiem, kas apmeklē Latviju. Šobrīd ar kreditkartēm ir iespējams zvanīt no 3 056 taksofoniem.

No 2000. gada taksofonu kabinēs, kas atrodas Vecrīgā, ir pieejami tālruņu katalogi.

Lattelekom piedāvā iespēju piezvanīt uz taksofoni gan no *Lattelekom* publiskā tīkla tālruņiem, gan mobilajiem tālruņiem. Statistika liecina, ka šis pakalpojums ir guvis lielu atzinību, jo gada laikā šāda iespēja tikusi izmantota vidēji 367 tūkstošus reižu mēnesi.

Īpaši ērti ir izmantot pakalpojumu *Maksā otra persona – 116*. Proti, ja zvanītājam nav telekartes vai monētu, ar operatora starpniecību var lūgt, lai par šo zvanu maksā izsaucamais *Lattelekom* abonents. Pārskata gadā šis pakalpojums tīcīs izmantots vairāk nekā 749 tūkstošus reižu. Šīs pakalpojums ir populārs skolu un studējošās jaunatnes, kā arī obligātā dienesta karavīru vidū.

2000. gadā tika pārdoti gandrīz 2 miljoni telekaršu.

Īpaša ir arī telekaršu mākslinieciskā apdare, kas tiek izmantota, lai sniegtu reklāmas vai informāciju par kultūras, sporta un labdarības aktivitātēm, kā arī uzziņu materiālus. Interesentiem tiek piedāvāta iespēja izgatavot telekarti ar savu fotogrāfiju un paša izveidotu tekstu. *Lattelekom* piedāvā ievietot reklāmas arī taksofonu displejos.

MĀCĪBU CENTRS

1994. gadā uzņēmumā tika sākta Mācību centra izveide, kur uzņēmuma darbinieki iegūst zināšanas un iemājas, kas nepieciešamas darbam *Lattelekom*. Lai sekmētu uzņēmuma biznesa efektivitātes palielināšanu, arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta speciālo mācību programmu izveidei. 2000. gada decembrī pirmie četrpadsmit *Lattelekom* darbinieki saņema beigšanas diplomas programmā "Diploms telekomunikāciju menedžmentā". Ir izstrādāta arī "Pārdevēju apmācības programma" pakalpojumu pārdošanas speciālistiem un "Tirdzniecības vadības programma" – vadītājiem. 2000. gadā ir izveidoti vairāk nekā divdesmit jauni mācību kursi.

Katrs *Lattelekom* darbinieks Mācību centrā, kā arī citās Latvijas vai ārvalstu mācību komercfirmās 2000. gadā ir mācījies vidēji 7,2 dienas.

Pārskata gadā Mācību centrs aktīvi ir piedāvājis savus pakalpojumus – mācību kursus un seminārus arī ārējiem klientiem. Kopumā katrs ārējais klients *Lattelekom* Mācību centrā ir mācījies vidēji 2,3 dienas.

Lielākie Mācību centra klienti ir *Latvenergo*, *Rīgas Slimokase*, *Delfi*, *Latvijas Mobilais Telefons*, *Latvijas Unibanka*, *Rīgas Tehniskā universitāte*, *LR Aizsardzības ministrija*, *Latvija Statoil* un *Komerccentrs DATI grupa*. *Lattelekom* Mācību centrā tika apmācīti arī *Lietuvos Telekomas* darbinieki.

LATTELEKOM SAKARU SISTĒMAS

SIA *Lattelekom Sakaru Sistēmas* kā *Lattelekom* meitas uzņēmums tika izveidots 2000. gada 1. septembrī.

Nepieciešamā darba pieredze plaša spektra klientu telekomunikāciju iekārtu tirdzniecībā, uzstādišanā un apkalpošanā trīs gadu laikā tika gūta *Lattelekom* Klientu telekomunikāciju iekārtu nodaļā. Nodaļas pārveidošana

par meitas uzņēmumu bija nepieciešama, jo paplašinājās iekārtu pārdošana un bija vērojams nozīmīgs klientu skaita pieaugums.

Lattelekom Sakaru Sistēmas piedāvā daudzveidīgas telekomunikāciju iekārtas – gan Latvijā, gan ārvalstis ražotus tālrupa aparātus, ISDN iekārtas, videotālruņus, dažāda veida biroja centrāles, faksa aparātus, datorus, kopējamās iekārtas, kā arī citu birojam un mājai nepieciešamu tehniku.

Dažādās iekārtas *Lattelekom Sakaru Sistēmas* izplata, gan tieši kontaktējoties ar klientiem, gan *Lattelekom Klientu apkalpošanas centros*, gan arī izmantojot dīleru tīklu. Tomēr lielāku uzmanību uzņēmums velta tiešu kontaktu attīstīšanai ar saviem klientiem. Šādu stratēģiju ļauj īstenot *Lattelekom Sakaru Sistēmu* darbinieku profesionālitāte savā nozarē un plašās zināšanas par fiksēto telekomunikāciju tīklu. Tādā veidā klientiem tiek palīdzēts izvēlēties visizdevīgāko tehnisko risinājumu.

Kopš 1. novembra *Lattelekom Sakaru Sistēmas* sadarbībā ar *Lattelekom Apollo* interneta pakalpojumu nodaļu sāka piedāvāt pakalpojumu *Apollo Dators*. Pakalpojums paredz datora piegādi komplektā ar interneta iezvaniņejas pieslēgumu uz nomaksu. Šajā laikā *Apollo Datoru* ir izvēlējušies vairāk nekā 400 klienti.

2000. gada februārī Rīgā klientu ērtībām tika atvērta telekomunikāciju iekārtu demonstrēšanas zāle, kurā klienti var ne tikai apskatīt piedāvātās iekārtas, bet arī tās izmēģināt un saņemt telekomunikāciju iekārtu speciālistu konsultācijas.

Lattelekom Sakaru Sistēmas uzņēmuma *Lattelekom* klientiem piedāvā iegādāties tālrupa aparātus uz nomaksu.

2000. gadā *Lattelekom Sakaru Sistēmas* pārdeva vairāk nekā 15 000 sertificētus tālrupa aparātus, kas divreiz pārsniedz pārdošanas apjomus 1999. gadā, kā arī pārdeva un uzstādīja 150 biroja centrāles.

Lattelekom Sakaru Sistēmu klientu vidū ir uzņēmumi un valsts organizācijas ar atšķirīgiem darbības virzieniem – Latvijas Republikas prokuratūra, Tieslietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Latvijas Republikas Valsts zemes dienests, Latvijas Krājbanka, Latvijas Unibanka, Paula Stradiņa slimnīca, Tuberkulozes un plaušu slimību valsts centrs, viesnīcas *Riga* un *Hotel Grand Palace, Sky Balticovo, Balticovo*, Japānas vēstniecība un citi.

S I S T Ē M A S

I N F O R M Ā C I J A S

Uzņēmuma *Lattelekom* veiksmīga uzņēmējdarbība nav iedomājama bez augstas kvalitātes darbības nodrošinājuma informācijas sistēmām, kas gādā par jauno produktu ieviešanas tehnisko atbalstu un optimizē pakalpojumu piegādes darba procesus.

2000. gadā *Lattelekom* veica būtiskus uzlabojumus vairākās ar darbības nodrošinājumu saistītās informācijas sistēmās. Tika būtiski papildināta pasūtījumu apstrādes darba plūsmu vadības sistēmas *PAPS* funkcionalitāte, attīstīta pārdošanas atbalsta

sistēma *SIEBEL*, kā arī uzņēmuma resursu plānošanas un pārvaldības sistēma *SAP*. Tika pilnveidota datu noliktavu sistēma, kas palīdz veikt pakalpojumu analīzi.

Pārskata gadā tika sākts darbs pie jaunas norēķinu un klientu apkalošanas sistēmas ieviešanas projekta, lai nomainītu savu laiku nokalpojušo sistēmu *ATLAS*.

Informācijas sistēmas, kas atbalsta uzņēmuma darbību, funkcionē, izmantojot datortīklu, datortehnikas un sistēmprogrammu infrastruktūru, kura tiek papildināta un pilnveidota atbilstoši uzņēmuma informācijas apstrādes prasībām. Šobrīd uzņēmumā *Lattelekom* ir vairāk nekā 3 900 ar datoriem aprīkotas darbavietas, bet divos datu centros izvietoto serveru skaits ir 106 (operētājsistēmas *UNIX*, *Windows NT* un *Novell NetWare*). Uzņēmumā tiek lietots unificēts un tikai licencēts programmu nodrošinājums.

2000. gadā *Lattelekom* Informācijas tehnoloģijas pakalpojumu daļa tika pārveidota par peļņas centru "Informācijas sistēmas" un tas sāka sniegt pakalpojumus arī ārējiem klientiem. Lielākais no šāda veida projektiem bija veiksmīgais informācijas tehnoloģijas infrastruktūras nodrošinājums Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas pilnvarnieku pilnsapulces vajadzībām.

Pilnveidojot dažādas informācijas tehnoloģijas sistēmas, *Lattelekom* darbinieki uzkrāj mūsdienās tik vērtīgās ekspertu zināšanas. Par *Lattelekom* informācijas tehnoloģijas speciālistu profesionalitāti liecina veiksmīgā līdzdalība konsultāciju un sistēmu izstrādes projektos Lielbritānijā, Zviedrijā, Somijā un Igaunijā.

T I K L A A T T Ī S T ī B A

2000. gads bija septītais *Lattelekom* telekomunikāciju tīkla modernizācijas gads. Moderna un sakārtota telekomunikāciju infrastruktūra ir pamats ne tikai jaunu un progresīvu pakalpojumu ieviešanai tirgū, bet tai ir arī būtiska nozīme Latvijas ekonomiskajā attīstībā un informācijas sabiedrības veidošanas procesā.

Telekomunikāciju tīkla attīstības pamatā ir kapitālieguldījumu projekti, kas nodrošina esošā tīkla modernizāciju, ciparizāciju, paplašināšanu, jaunu pakalpojumu un tehnoloģijas ieviešanu, kā arī esošo pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu.

Uzstādīta jauna ciparu centrāle.

2000. gadā tika uzstādīta jauna moderna ciparu centrāle Rīgā (Rīga-8). Tika turpināts darbs pie projekta Rīga-7 realizēšanas. Noslēgumam tuvojas arī Kuldīgas rajona modernizācijas projekts.

Rīga-8 projekta realizēšanas laikā viena no pēdējām analogajām centrālēm, kura apkalpo klientus Rīgas centrā, tika nomainīta ar modernu mūsdienīgu aparātu. Tieki rekonstruēts un sakārtots centrāles darbības rajonā esošais kabeļu tīkls tā, lai abonentiem turpmāk būtu iespējams izmantot modernus telekomunikāciju pakalpojumus, piemēram, *Ultra DSL*.

Pašreiz modernizācijas gaitā ir uzstādītas 16 ciparu centrāles – astoņas Rīgā, pa vienai Cēsis, Rēzeknē, Daugavpili, Jelgavā, Liepājā un Ventspili, kā arī divas starptautiskas centrāles. Šīs centrāles un to iznesumi ļauj sniegt ciparu tīkla pakalpojumus visos Latvijas rajonu centros, turklāt visi telekomunikāciju sakari starp Rīgu un rajonu centriem tiek organizēti, izmantojot tikai maģistrālo optiskās šķiedras kabeļu tīklu vai ciparu mikroviļņu līnijas, kas garantē augstu sakaru kvalitāti.

2000. gadā 35 apdzīvotās vietās visā Latvijā tika uzstādīti vai paplašināti 44 ciparu centrāļu iznesumi.

Ciparu tīkla pakalpojumi tagad ir pieejami vairāk nekā pusei Lattelekom abonentu visā Latvijā. Pārskata gadā turpinājās tālruņu līniju pārslēgšana uz ciparu tīklu, kā arī visā Latvijas teritorijā tika īstenoti projekti, lai uzlabotu sakaru kvalitāti analogajām tālruņu līnijām. 2000. gada nogalē tālruņu līniju īpatsvars, kurš ir ieslēgtais ciparu tīklā, pārsniedza pusi un tagad veido 52,2% no kopējā tālruņa līniju skaita, kas ir par 9% vairāk nekā gadu iepriekš. Ciparu tālruņa līniju skaits tagad sasniedz 383 333, kas ir par gandrīz 70 tūkstošiem vairāk nekā gadu iepriekš.

Jaunas tālruņa līnijas ciparu tīklam tika pieslēgtas visos Latvijas rajonos, bet visvairāk Rīgā un Daugavpils, Liepājas, Rīgas, Jelgavas un Kuldīgas rajonā. Jelgava ir Latvijas lielākā pilsēta un trešais rajona centrs līdzām Cēsim un Ventspilij, kur visas tālruņa līnijas ir pieslēgtas ciparu tīklam. Sešos Latvijas rajonos ciparizācijas līmenis tagad pārsniedz 50%: Ventspils rajonā – 84%, Kuldīgas rajonā – 80%, Jelgavas un Rīgas rajonā – 73%, Rēzeknes rajonā – 65% un Liepājas rajonā 55%.

2000. gada beigās Rīgā, Rīgas rajonā un Jūrmalā ciparu tīklam bija pieslēgts 73% tālruņa līniju, Kurzemē – 51%, Latgalē – 28%, Zemgalē – 24% un Vidzemē 17%.

Īstenojot analogā tīkla modernizācijas projektus un paplašinot ciparu tīklu, tālruņa līniju skaits, no kurām ir iespējams bez operatora starpniecības veikt starptautiskas un iekšzemes tālsarunas, 2000. gadā ir palielinājies no 715 949 līnijām līdz 722 601 līnijai.

Kvalitātes uzlabošana. *Lattelekom* līdztekus telekomunikāciju tīkla modernizācijai jau vairākus gadus veic arī analogo tālruņa līniju kvalitātes uzlabošanu. Tās ietvaros notiek telekomunikāciju vājāko kēdes posmu stiprināšana vai nomaiņa. Pēdējos gados dažādi sakaru kvalitātes uzlabošanas projekti ir veikti visā Latvijā.

Pārskata gadā, lai uzlabotu sakaru kvalitāti, tika izstrādāta “Kvalitātes programma”, kuras ietvaros tika realizēti 27 projekti.

Uzlabojot sakaru kvalitāti, tiek paaugstināta analogā tīkla elementu darbības drošība un stabilitāte, paplašināta balss kanālu caurlaidība, tāpēc, piemēram, lauku rajonu analogā tīkla abonentiem piekļuve internetam kļūst ātrāka un ērtāka.

“Kvalitātes programmas” ietvaros tika realizēti arī vairāki kompleksi projekti, lai 11 analogās centrāles tiktu pilnībā aizstātas ar ciparu centrāļu iznesumiem, kā arī lai veiktu kabeļu tīkla daļēju vai pilnīgu rekonstrukciju. Tas ne tikai uzlabo pakalpojumu kvalitāti, bet ļauj klientiem saņemt plašu papildpakaļpojumu klāstu, kā arī paver iespējas ierīkot tālruņa līnijas jauniem abonentiem.

Par kvalitātes uzlabošanos liecina bojājumu skaita samazināšanās, kas bija vērojama 2000. gadā. Ja gadu iepriekš vidēji mēnesi tika konstatēti 3,3 bojājumi uz 100 tālruņa līnijām, tad 2000. gadā vairs tikai 2,4, kas atbilst vidējiem standartiem pasaules attīstītākajās valstīs. 97,7% bojājumu, kas skar privāto klientu tālruņa līnijas, tiek novērsti paredzētajā bojājumu novēršanas kontrollaikā, tas ir, 48 stundās. Uzņēmumiem bojājumu novēršanas kontrollaiks ir 24 stundas, un 91,7% bojājumu šajā laikā tiek arī novērsti.

Veicot visu vēl palikušo analogo centrāļu modernizāciju un palielinot ciparu tīkla īpatsvaru, kvalitātes programmas akcents turpmāk tiks likts uz kabeļu tīkla sakārtošanu.

Paplašinās optiskās šķiedras kabeļu tīkls. Optiskās šķiedras kabeļu tīkls ir viena no mūsdienu telekomunikāciju galvenajām sistāmām. Tas nodrošina liela apjoma sakaru plūsmas un datu pārraidi, kā arī augstu sakaru kvalitāti. Optiskās šķiedras maģistrālais kabeļu tīkls ar starptautiskiem pieslēgumiem sākta būvēt jau 1994. gadā, ieguldot jūrā optiskās šķiedras zemūdens kabeli, kas Latviju savienoja ar Zviedriju.

Šobrīd *Lattelekom* ir izbūvējis 2225,54 km optiskās šķiedras kabeļu. Ir izveidoti Rietumu un Austrumu optiskā kabeļa loki, un sakari starp Rīgu un rajonu centriem tiek nodrošināti, izmantojot maģistrālo kabeļu tīklu. Ir izveidoti pieci starptautiskie pieslēgumi – divi ar Igauniju, kā arī ar Baltkrieviju, Lietuvu un Zviedriju. Vienīgi sakariem ar Krieviju tiek izmantoti vara kabeļi, kaut gan *Lattelekom* līdz valsts robežai ar Krieviju ir izbūvējis optiskās šķiedras kabeļa līniju.

Pārskata gadā optiskās šķiedras kabeļu tīkla attīstība turpinājās. Kopumā gada laikā tika izbūvēti vairāk nekā 460 km optiskās šķiedras kabeļu, kas ir apmēram divas reizes vairāk

nekā gadu iepriekš. Tika pabeigta optiskās kabeļu līnijas Daugavpils – Valmiera izbūve 269 km garumā. Izbūvējot optiskā kabeļa līniju Valmiera – Valka, tika izveidots otrs starptautiskais savienojums ar Igauniju.

Attīstot modernu datu pārraides tīklu, Rīgā tika izbūvēti piekļuves tīkla optiskās šķiedras kabeļi 44 kilometru kopgarumā. Izmantojot optiskās šķiedras kabeļus, ir iespējams apmierināt lielu uzņēmumu, piemēram, banku, vajadzības pēc platjoslas datu pārraides pakalpojumiem ar datu pārraides ātrumu, kas ir lielāks par diviem megabitiem sekundē. Šobrīd *Lattelekom* var piedāvāt datu pārraides pakalpojumus ar datu pārraides ātrumu līdz 1 gigabitam sekundē.

Pavērsiens datu pārraides tīkla attīstībā. Arvien pieaugošais pieprasījums pēc datu pārraides pakalpojumiem ir veicinājis arī *Lattelekom* datu pārraides tīkla attīstību un jaunas tehnoloģijas ieviešanu. 2000. gadā tika uzbūvēts maģistrālais platjoslas datu pārraides tīkls, ko veidoja, pielietojot jaunas IP un ATM tehnoloģijas. Izmantojot šo tīklu, *Lattelekom* sniedz datu pārraides pakalpojumus ar ātrumu no 10 līdz 1000 megabitiem sekundē.

2000. gadā turpinājās šaurjoslas datu pārraides tīkla attīstība. Tas nodrošina pakalpojumus ar datu pārraidi līdz 2 megabitiem sekundē. Pārskata gadā dažādās Latvijas vietās tika uzstādīti 50 datu pārraides mezgli, un to kopējais skaits ir sasniedzis 187.

Starptautisko sakaru nozīme palielinās. Pārskata gadā turpināja attīstīties arī starptautiskie pakalpojumi. 2000. gadā par 2,7% pieauga sakaru plūsmas apgrozījums *Lattelekom* starptautiskajās centrālēs, bet izejošās sakaru plūsmas apjoms palielinājās par 4%, pārsniezdot 58 miljonus minūšu.

Arvien lielāku nozīmi starptautisko sakaru jomā ieņem sakaru plūsma, kas tiek pārraidīta interneta protokola (IP) formātā. Tās apjoms 2000. gadā pieauga vairāk nekā četras reizes, un paredzams straujš pieaugums arī turpmāk. Viens no iemesliem tam ir attīstīta sadarbība ar vienu no vadošajām kompānijām pasaulē *UUNet*.

2000. gadā *Lattelekom* ieguva ISVR (*International Simple Voice Resale*) licenci pakalpojumu veikšanai Lielbritānijā, kā arī uzsāka interneta pieslēgumu vairumtirdzniecību ārpus Latvijas. Latvijā šajā jomā *Lattelekom* ir līderis tirgū, jo pārskata gadā četrkāršojās vairumtirdzniecībā pārdoto starptautisko interneta pieslēgumu tilpums.

2000. gadā tika noslēgti līgumi ar *Cable & Wireless*, *Eesti Telefon*, *Lietuvos Telekomas* un *Rostelekom* par sadarbību *Frame Relay* pakalpojumu sniegšanā.

Starptautisko sakaru kanālu skaits pieauga par 88 un tagad ir 2 434, turklāt tie visi ir ciparu kanāli.

U Z N Ē M U M A D A R B I N I E K I

Uzņēmums ir tāds, kādi
ir tajā strādājošie darbinieki,
uzņēmums spēj paveikt tik, cik spēj
paveikt tā darbinieki.

Apzinoties šo vārdu patiesību,
Lattelekom ir daudz darījis,
lai darbinieki varētu justies sociāli
aizsargāti, saņemtu pienācīgu
atalgojumu, saskatītu profesionālas
izaugsmes un sevis pilnveidošanas
iespējas, jo motivēti darbinieki ir
jebkura uzņēmuma panākumu ķīla.

Lattelekom strādā vairāk
nekā 4 300 darbinieki.

Darbinieku novērtējums. 2000. gadā tika veikta vairāk nekā 400 uzņēmumā
Lattelekom strādājošu elektromontieru un elektromehāniķu, kā arī 150 klientu apkalpošanā
nodarbināto darbinieku amata kompetenču novērtēšana un atestācija, lai uzlabotu viņu
profesionalitātes limeni un pavērtu izaugsmes iespējas. No šiem darbiniekiem lielā
mērā ir atkarīga uzņēmuma sniegto pakalpojumu kvalitāte un piegādes precīzitāte,
tāpēc profesionāli šī darba veicēji ir viens no uzņēmuma panākumu pamatiem.

Jau trešo gadu *Lattelekom* veic sistemātisku katras darbinieka individuālo uzdevumu
izpildes un darba ieguldījuma novērtējumu un noskaidro darbinieka profesionālās
izaugsmes vajadzības, ar ko ir saistīta veiksmīga pēctecības un karjeras plānošana.

Koplīgums. Kopš 1998. gada 1. aprīļa spēkā ir starp darba devēju un Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrību noslēgtais koplīgums par darba samaksas un darbinieku sociālās aizsardzības noteikumiem.

Sociālās garantijas. Rūpējoties par saviem darbiniekiem, *Lattelekom* ir ieviesta veselības apdrošināšanas programma. 2000. gadā ar apdrošināšanas sabiedrību Rīgas Slimokase tika noslēgts līgums par darbinieku veselības apdrošināšanu.

Lattelekom bija pirmsais uzņēmums Latvijā, kas jau 1999. gadā izveidoja slēgto pensiju fondu – bezpečības organizāciju, finanšu un kredita akciju sabiedrību *Lattelekom slēgtais pensiju fonds*. Uzņēmums *Lattelekom* ir tā dibinātājs un akcionārs.

Akciju sabiedrība *Lattelekom slēgtais pensiju fonds* ir dibināta ar mērķi piedāvāt darbiniekiem papildu sociālās garantijas – uzkrāt un ieguldīt darbinieku labā veiktās naudas līdzekļu iemaksas, lai nodrošinātu šiem darbiniekiem vecuma papildpensijas kapitālu.

Visi *Lattelekom* pastāvīgie darbinieki, kuri uzņēmumā nostrādājuši bez pārtraukuma 12 mēnešus un ar kuriem ir noslēgts darba līgums vismaz uz turpmākiem 12 mēnešiem, ir “Pirmā pensiju plāna” dalībnieki. Katra pensiju plāna dalībnieka individuālajā kontā katru mēnesi uzņēmums *Lattelekom* ieskaita 5% no darbinieka ienākumiem.

Informācija darbiniekiem. Jebkurā lielā uzņēmumā liela nozīme ir tam, cik veiksmīga ir informācijas aprite tajā. Ir svarīgi, lai visi darbinieki būtu informēti par notiekošo gan pašā uzņēmumā, gan arī sabiedrībā. Tāpēc *Lattelekom* ir attīstījis vairākus veidus, kā ne tikai informēt darbiniekus, bet arī nodrošināt dialogu ar uzņēmuma vadību.

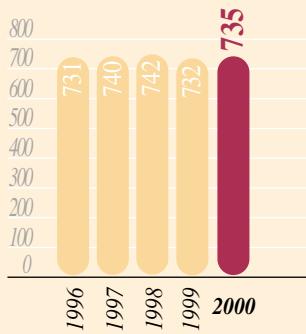
No vairāk nekā 4 300 *Lattelekom* darbiniekiem apmēram 3 500 ir pieejā uzņēmuma intraneta tīklam. Tas ir ļoti efektīvs veids, kā darbinieki ātri un operatīvi var saņemt sev nepieciešamo informāciju un uzzināt to, kas notiek uzņēmumā.

Intranetā tiek ievietota aktuāla informācija par notikumiem *Lattelekom* iekšienē, kā arī par aktuāliem notikumiem telekomunikāciju nozarē vispār. Informācija intranetā tiek papildināta katru dienu.

2000. gada novembrī uzņēmuma iekšējais laikraksts *Lattelekom Ziņas* atzīmēja sešu gadu jubileju un vienlaicīgi nomainīja savu izskatu. Laikraksts ar katru gadu progresē, kļūdams arvien pievilcīgāks gan izskata, gan saturā ziņā. Laikraksts 20 lappušu biezumā iznāk katru mēnesi.

D A R I B A S

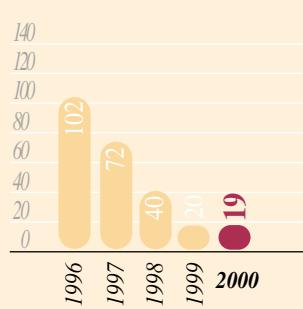
S T A T I S T I K A

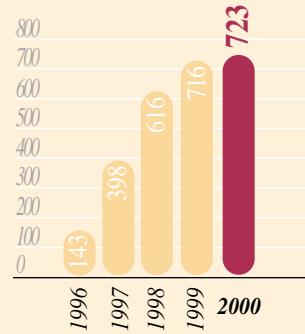
Abonentu liniju kopskaits
(tūkst.)

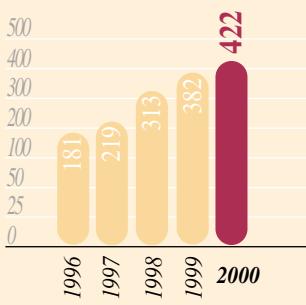
Tālruņa līniju skaits uz
100 iedzīvotājiem

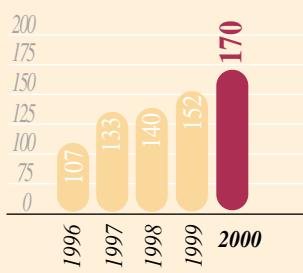
Tālruņa gaidītāju rinda
(tūkst.)

Abonentliniju skaits, no kurām
ir iespējams zvanīt uz ārzemēm
bez operatora starpniecības
(tūkst.)

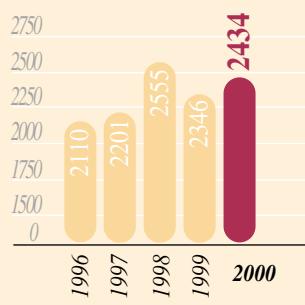
Ciparu centrāļu montētais
tilpums (tūkst. liniju)

Tālruņa līniju skaits uz
vienu darbinieku

Izejošā starptautisko sakaru
plūsma (milj./min)

Starptautisko sakaru
kanālu skaits

L A T T E L E K O M

C I P A R U T ī K L A K A R T E

Legend

- Optiskās šķiedras kabeļu tīkls
- Ciparu mikroviļņu līnijas
- Ciparu centrāles
- Starptautiskās ciparu centrāles
- △ Ciparu centrālu iznesumi

F I N A N Š U

A P S K A T S

Galvenie rādītāji.

2000. gads *Lattelekom* ir bijis finansiāli veiksmīgs gads. Kā valsts mēroga telekomunikāciju operatoru *Lattelekom* ievērojami ietekmē vispārējā ekonomiskā situācija Latvijā.

2000. gadā Latvijas tautsaimniecībā bija vērojama izaugsme, kas IKP izteiksmē sastādīja 6,6%; bezdarba līmenis samazinājās līdz 7,8%, un inflācijas līmenis bija tikai 1,8% pretstatā iepriekšējā gada 3,2%.

Uz šī fona *Lattelekom* izdevās sasniegt ieņēmumu pieaugumu par 7%, darbības peļņas pieaugumu par 17% un par 10% lielāku gada laikā gūto peļņu salīdzinājumā ar 1999. gadu. Pirmo reizi kopš kopuzņēmuma dibināšanas 2000. gada peļņa sedza iepriekšējo periodu nesegtos zaudējumus un uzņēmumam deva iespēju piedāvāt dividendes kapitāla daļu turētājiem.

Ieņēmumi. Lai gan *Lattelekom* joprojām bija ekskluzīvas tiesības sniegt fiksētos telekomunikāciju pakalpojumus Latvijā, uzņēmumam bija jākonkurē ar strauji augošo mobilo sakaru nozari, kā arī atzvanišanas (*call-back*) un interneta telefonijas pakalpojumu sniedzējiem. Pārskata gadā nenotika tarifu paaugstināšana, un *Lattelekom* ieņēmumu pieaugumu sasniedza, nepārtraukti uzlabojot pakalpojumu kvalitāti un piedāvājot tirgū jaunus pakalpojumus. Tā rezultātā fiksēto tālruņa liniju skaits no jauna sāka augt pēc krituma 1999. gadā un gada beigās sasniedza 735 tūkstošus liniju.

Kopējie gada pamatdarbības un pārējās saimnieciskās darbības ieņēmumi LVL 138,4 miljonu apmērā bija par LVL 9,1 miljonu vai 7% lielāki nekā iepriekšējā gadā. Ieņēmumu struktūrā turpināja pieaugt vietējo pakalpojumu īpatsvars (66%) un citu telekomunikāciju pakalpojumu īpatsvars (14%) un samazināties starptautisko pakalpojumu daļa (20%). Visstraujākais pieaugums bija tādās jomās kā datu un interneta pakalpojumi, uzziņu dienesta pakalpojumi un telekomunikāciju iekārtu pārdošana.

Saimnieciskās darbības rezultāts. EBITDA (peļņa no saimnieciskās darbības pirms nolietojuma un zaudējumiem no pamatlīdzekļu izslēšanas) bija LVL 63,3 miljoni (LVL 55,5 miljoni 1999. gadā). EBITDA rentabilitāte no ieņēmumiem un pārējiem uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumiem pieauga no 43% 1999. gadā līdz 46% 2000. gadā. Šāds uzlabojums tika panākts ar stingras izmaksu kontroles palīdzību – neņemot vērā nolietojumu, pārējās darbības izmaksas palielinājās tikai par 2% pretstatā ieņēmumu pieaugumam par 7% un pārējo saimnieciskās darbības ieņēmumu pieaugumam par 16%.

EBITDA šeit ir minēts kā komunikāciju nozarē un investoru aprindās plaši lietots rādītājs, lai gan tas nav vispārpieņemts grāmatvedības termins un to nevajadzētu skaidrot kā alternatīvu darbības peļņai un naudas plūsmai.

Koncerna peļņa no saimnieciskās darbības bija LVL 26,0 miljoni, kas par 17% pārsniedz iepriekšējā gada līmeni. Šo pieaugumu radīja tie paši faktori, kas ietekmēja EBITDA līmeni, taču darbības peļņas pieaugumu ierobežoja par 13% jeb LVL 4,1 miljonu augstākas nolietojuma izmaksas sakarā ar tālākiem kapitālieguldījumiem tīklā.

Gada laikā darbinieku skaits samazinājās par 10% līdz 4 335. Darbības peļņa uz vienu darbinieku pieauga par 30%. Lai gan klientu tālruņa liniju skaits palielinājās, rādītājs “tālruņa liniju skaits uz vienu darbinieku” uzlabojās no 152 līnijām 1999. gadā līdz 170 pārskata gadā. Tomēr šajā ziņā vēl nav sasniegts nozares labāko uzņēmumu līmenis.

Kapitālieguldījumi. Pārskata gadā kapitālieguldījumi pamatlīdzekļu iegādei veidoja LVL 43,8 miljonus (LVL 47,8 miljoni 1999. gadā). Šis skaitlis uzrāda turpmākos ieguldījumus tīkla modernizācijā un paplašināšanā, kā arī ar to saistītās atbalsta sistēmās. Kopš modernizācijas programmas sākuma 1994. gadā līdz 2000. gada beigām kapitālieguldījumu kopsumma sasniegusi LVL 351 miljonu.

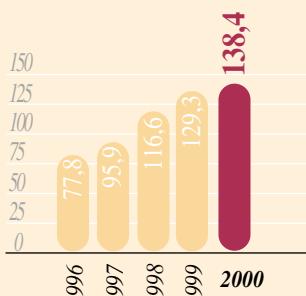
Līdzdalība asociētajos uzņēmumos. *Lattelekom* īpašuma daļa uzņēmumā *Latvijas Mobilais Telefons (LMT)* ir 23%. Pateicoties *LMT* straujai izaugsmei *Lattelekom* daļa no *LMT* gada peļņas palielinājās par 28% un sasniedza LVL 5,8 miljonus.

Meitas uzņēmums. Lai nostiprinātu *Lattelekom* vadošo lomu klientu telekomunikāciju gala iekārtu pārdošanā Latvijā, 2000. gada augustā tika nodibināts *Lattelekom* meitas uzņēmums SIA *Lattelekom Sakaru Sistēmas*, kurā 100% pamatkapitāla pieder *Lattelekom*. Cetros patstāvīgas darbības mēnešos meitas uzņēmums deva ieguldījumu grupas konsolidētajos ieņēmumos LVL 185 tūkstošu apmērā.

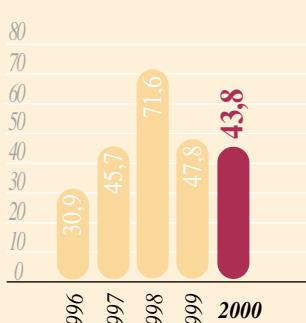
Finanšu ieņēmumi un izmaksas. Neto finanšu izmaksas 2000. gadā bija LVL 3,8 miljoni, bet 1999. gadā LVL 4,4 miljoni. Šāda samazinājuma iemesls ir starpības samazināšanās starp aizņēmumu un noguldījumu procentu likmēm. Vidējā *Lattelekom* aizņēmumu procentu likme samazinājās no 9,4% 1999. gadā līdz 7,4% 2000. gadā. Vienlaicīgi *Lattelekom* saņēma par vienu procentu punktu lielākus ienākumus no naudas atlīkumiem kontos. Šajā summā ietverti arī zaudējumi no valūtas kursa svārstībām LVL 0,5 miljonu apmērā (1999. gadā – LVL 0,7 miljoni).

Nodokļi. Līdz 1999. gada beigām mātes uzņēmums – *Lattelekom* SIA izmantoja 100% uzņēmuma ienākuma nodokļu atvieglojumus sakarā ar ievērojamo ārvastu ieguldījumu. 2000. un 2001. gadā uzņēmumam pienākas atvieglojumi 50% apmērā no nodokļa standarta likmes un turpmāk būs jāmaksā pilna likme. Nodokļu brīvdienas uz meitas uzņēmumu neattiecas.

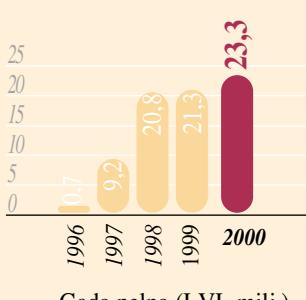
Tā kā 2000. gadā *Lattelekom* sāka maksāt uzņēmuma ienākuma nodokli pēc 100% atvieglojumu perioda, kopējie nodokļa izdevumi 2000. gadā pieauga par LVL 3,0 miljoniem, un vēl par LVL 0,6 miljoniem atliktā nodokļa saistību dēļ. Iepriekšējos gados nodokļa izdevumus veidoja tikai atliktā nodokļa saistības.

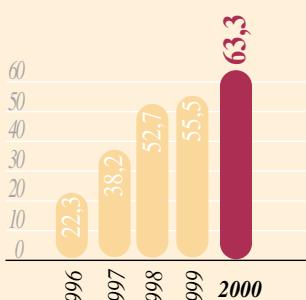
Pamatdarbības un pārējās saimnieciskās darbības ieņemumi (LVL milj.)

Kapitālieguldījumi (LVL milj.)

Gada peļņa (LVL milj.)

EBITDA (peļņa no saimnieciskās darbības pirms nolietojuma un zaudējumiem no pamatlīdzekļu izslēšanas; LVL milj.)

Lattelekom ierindojas Latvijas lielāko nodokļu maksātāju pirmajā desmitniekā. Naudas izteiksmē 2000. gadā dažādos nodokļos samaksāti vairāk nekā LVL 28,0 miljoni, ieskaitot LVL 6,5 miljonus, kas ieturēti no darbiniekiem, un ieturējuma nodokli LVL 0,3 miljonu apmērā no nerezidentiem.

Šis gada atskaites sagatavošanas laikā *Lattelekom* notika kārtējā VID nodokļu pārbaude par periodu no 1997. līdz 1999. gadam. Tā kā minētā pārbaude vēl nav pabeigta, tad šobrīd nav iespējams noteikt tās varbūtējo ietekmi uz gada pārskatu vai iespējamās korekcijas norēķinos par nodokļiem.

Gada peļņa. Koncerna gada peļņa 2000. gadā bija LVL 23,3 miljoni, kas ir par 10% vairāk nekā iepriekšējā gadā, un tādējādi tika sasniegti atdeves līmenis no izmantotā kapitāla 14,6% līmeni (13,3% 1999. gadā).

Naudas līdzekļu pārvaldīšana un finansēšanas operācijas. Koncerna naudas līdzekļu pārvaldes uzdevums ir sekmēt vērtības pieaugumu pamatdarbībā – telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanā. Visi aizņēmumi un darījumi ar ārvalstu valūtām tiek veikti tikai šīs pamatdarbības darījumu rezultātā. Koncerns neveic nekādus spekulatīvus darījumus, kas varētu paaugstināt valūtas vai procentu likmju risku. Risks, kas saistīts ar darījumu partneriem, tiek stingri pārraudzīts.

Lattelekom turpina saglabāt plašu kreditportfelē apjomu. Kredīti atšķiras pēc finansējuma avotiem un atmaksas termiņiem. Tā kā ienākošā saimnieciskās darbības naudas plūsma ir galvenokārt latos, izdarot aizņēmumus, priekšroka arī tiek dota latiem.

2000. gada beigās visi *Lattelekom* aizņēmumi bija latos un to kopsumma bija LVL 25,0 miljoni (LVL 37,9 miljoni 1999. gada beigās). Aizņēmumiem, kuru kopsumma ir LVL 8,5 miljoni, atmaksas termiņš beidzas 2001. gadā. Bez tam uzņēmumam ir pieejami starptautiska banku sindikāta piešķirtie daudzvālūtu kreditlinijas līdzekļi 60 miljonu ASV dolāru apmērā, kuru atmaksas termiņš beidzas 2001. gada decembrī.

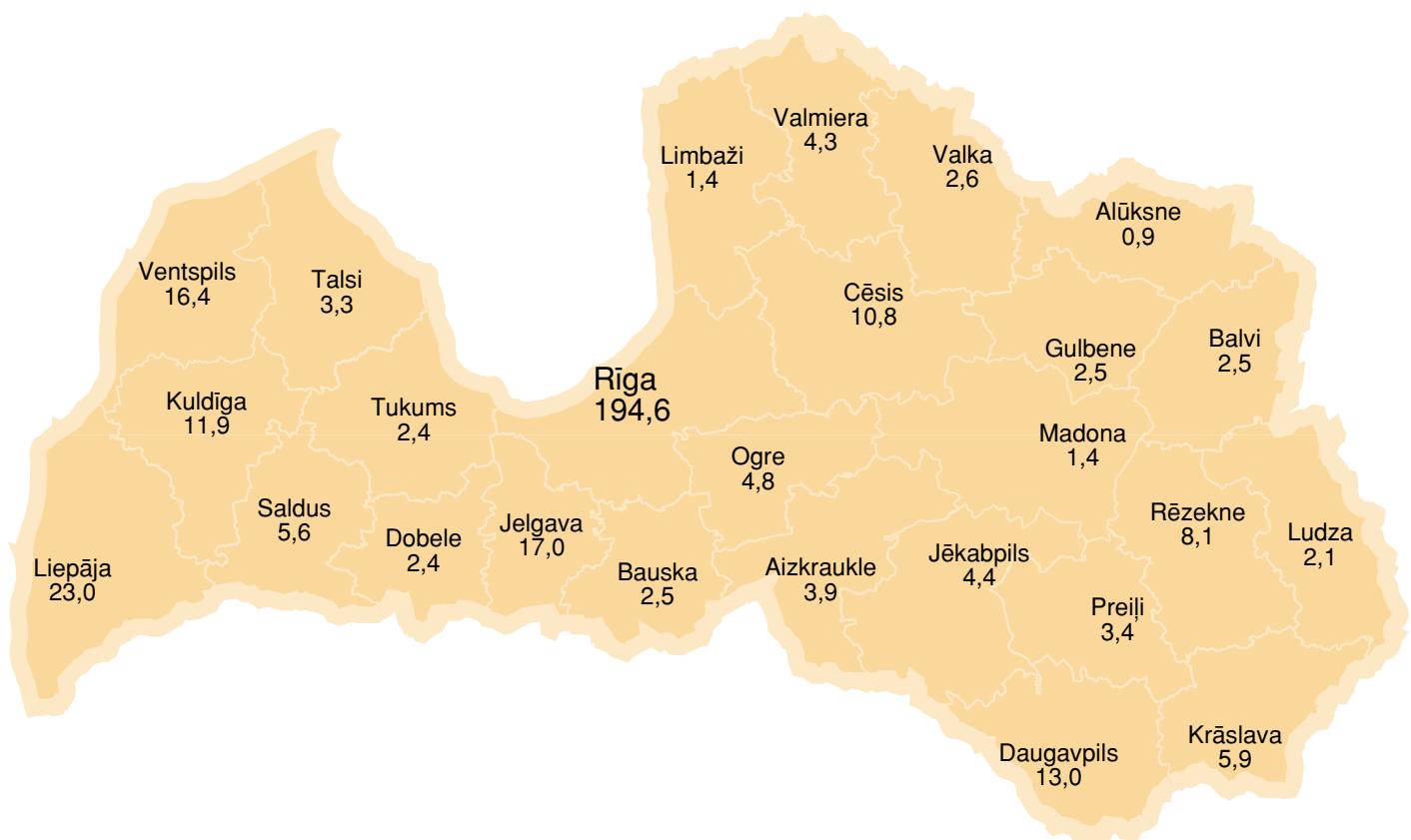
Ilgtermiņa finanšu līgums, kas noslēgts ar Eiropas Investīciju banku, dod *Lattelekom* iespēju saņemt aizņēmumu 50 miljonu eiro apmērā. Šo finanšu resursu izmantošanu var uzsākt tikai pēc atbilstošu komercgarantiju saņemšanas, par kurām vēl nav panākta vienošanās.

Koncerna uzņēmējdarbība pakļauj to zināmam procentu likmju riskam un ārvalstu valūtas kursu svārstībām. Valūtas kursu svārstību risks tiek ierobežots, izmantojot pašreizējo un nākotnes darījumu valūtas maiņas līgumus, kā arī valūtas pārdošanas līgumus ar atpirkšanas tiesībām. Darījumu risku stratēģija tiek regulāri pārskatīta, lai panāktu, ka tiek lietotas visefektīvākās metodes. Lai gan riska ierobežošanas iespējas lata tirgū nepārtraukti uzlabojas, tomēr latos pieejamais produktu skaits ir mazāks nekā pasaules galvenajās valūtās.

Naudas plūsma. Neto naudas ieņemumi no saimnieciskās darbības palielinājās par LVL 11,3 miljoniem, sasniedzot LVL 57,9 miljonus. Tā kā apgrozāmajā kapitālā būtiskas izmaiņas nenotika, šo pieaugumu galvenokārt radīja lielāki ieņemumi un uzlabota rentabilitāte. Naudas izlietojums darbībās ar ieguldījumiem bija LVL 40,0 miljoni (LVL 44,2 miljoni 1999. gadā). *Lattelekom* 2000. gadā spēja samazināt aizņēmumu līmeni par LVL 12,9 miljoniem (LVL 3,5 miljoni 1999. gadā). Neto parādu līmenis pēc naudas atlikumu atskaitīšanas bija LVL 14,5 miljoni pretstatā LVL 32,4 miljoniem 1999. gada beigās.

Dalībnieku pašu kapitāls. Pēc 1999. gada peļņas novirzīšanas obligāto rezervju veidošanai un iepriekšējo periodu zaudējumu segšanai pašu kapitālā uz pārskata perioda sākumu joprojām palika nesegto zaudējumu atlakums LVL 13,8 miljonu apmērā. Šo uzkrāto zaudējumu cēlonis bija nemateriālā ieguldījuma, t.i., ekskluzīvo tiesību sniegt fiksēto līniju telekomunikāciju pakalpojumus Latvijā, norakstīšana. Šī nemateriālā ieguldījuma sākotnējā vērtība bija LVL 70,6 miljoni. 2000. gada peļņa beidzot sedz šos uzkrātos zaudējumus, dodot uzņēmumam iespēju piedāvāt dividendes tā kapitāla daļu turētājiem.

L A T V I J A S R A J O N O S
V E I K T I E I E G U L D Ī J U M I
N O 1 9 9 4 . L ī D Z 2 0 0 0 . G A D A M
(L V L M I L J .)

D I R E K T O R U P A D O M E S Z I N O J U M S

U N

F I N A N Š U P Ā R S K A T S

S A T U R S

- 39** Direktoru padomes ziņojums un finanšu pārskats
40 Direktoru padomes ziņojums **43** Revidentu ziņojums
44 Peļņas vai zaudējumu aprēķins **45** Bilance
46 Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā **47** Naudas plūsmas pārskats
48 Pielikumi finanšu pārskatam **66** Piecu gadu statistika

DIREKTORU PADOMES ZĪNOJUMS

Lattelekom Direktoru padome sniedz savu ziņojumu par *Lattelekom* un koncerna konsolidēto finanšu pārskatu par saimnieciskās darbības gadu, kas beidzās 2000. gada 31. decembrī.

Pārskats par uzņēmējdarbību un turpmāko attīstību

2000. gadā *Lattelekom* saglabāja savu pozīciju, kā apgrozījuma un klientu skaita ziņā lielākais pilna spektra telekomunikāciju pakalpojumu (izņemot mobilo telekomunikāciju) sniedzējs Latvijā.

Neskatoties uz likumā noteiktajām ekskluzīvajām tiesībām sniegt visu veidu telekomunikāciju pamatpakalpojumus valstī, *Lattelekom* vadība ir sākusi uzņēmuma sagatavošanu darbam tirgus konkurences apstākļos, tajā pašā laikā turpinot attīstīt telekomunikāciju tīkla infrastruktūru un telekomunikāciju pamatpakalpojumus visā valsts teritorijā.

Īpaša uzmanība 2000. gadā tika pievērsta uz jaunām tehnoloģijām balstītu telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanai uzņēmuma klientiem – datu pārraides, *Ultra DSL* (liela ātruma datu piekļuve), izmantojot tradicionālās telefona līnijas), ātrgaitas datu tīklu, *Intelektuālā tīkla (IN)* pakalpojumus (virtuālā privātā tīkla un priekšapmaksas kartes un operatoru dienestu pakalpojumi). Interneta pakalpojumi tika sniegti, izmantojot *Apollo* preču zīmi.

Nākošajā saimnieciskajā gadā sevišķa uzmanība tiks veltīta datu pārraides tīkla turpmākai izvēršanai ar mērķi nodrošināt iespējamī plašu pieeju tam visā Latvijā, īpaši skolās, bibliotēkās, pašvaldību iestādēs un citos sociāli un ekonomiski nozīmīgos centros.

Kopējais telefona līniju skaits 2000. gada beigās bija 734 693 (1999. gadā 731 527). Ciparu centrālēm pieslēgto līniju īpatsvars 2000. gada beigās sasniedza 52,2 % (1999. gadā – 42,9 %).

Pamatkapitāls

Uzņēmuma *Lattelekom* pamatkapitāls ir LVL 196 281 000, un to veido 196 281 daļa ar katras daļas vērtību LVL 1000. 2000. gadā nav reģistrētas nekādas izmaiņas *Lattelekom* īpašnieku sastāvā. BOVAS *Privatizācijas aģentūra* ir Latvijas Republikas kapitāla daļas turētājs, un tās rīcībā atrodas 100 100 daļas, kas veido 51% no pamatkapitāla. *TILTS Communications A/S* pieder 96 181 daļas jeb 49% no pamatkapitāla. *TILTS Communications A/S* akcionāri ir *Sonera Holdings B.V.* ar 90% akciju un *Starptautiskā Finanšu Korporācija* ar 10% akciju.

TILTS Communications A/S 2000. gadā sāka procesu starptautiskā šķirējtiesā pret Latvijas Republiku, pamatojoties uz 1994. gadā noslēgtā Jumta līguma starp Latvijas Republiku, *TILTS Communications A/S* un *Lattelekom* noteikumiem.

Daļas citās uzņēmējsabiedrībās

SIA Latvijas Mobilais Telefons

Lattelekom pieder 23% no pamatkapitāla SIA *Latvijas Mobilais Telefons*, kas 2000. gadā saglabāja un nostiprināja savu vadošo lomu Latvijas mobilo telekomunikāciju pakalpojumu tirgū, palielinot abonentu skaitu par vairāk nekā 65 tūkstošiem un kopā sasniedzot 270 tūkstošus. 2000. gada beigās tā abonentu skaits atbilda 11,4 % Latvijas iedzīvotajā (1999. gadā – 8,3%).

SIA Lattelekom Sakaru Sistēmas

Lattelekom pieder 100% no pamatkapitāla SIA *Lattelekom Sakaru Sistēmas*, kura tika nodibināta 2000. gada augustā uz eksistējošas *Lattelekom* struktūrvienības bāzes. Meitas uzņēmuma nodibināšana nostiprināja *Lattelekom* vadošo pozīciju telekomunikāciju iekārtu pārdošanā Latvijā. Jaunā uzņēmuma pamatdarbība ir vērsta uz specializāciju kvalitatīvu telekomunikāciju gala iekārtu tirdzniecībā un apkalpošanā. SIA *Lattelekom Sakaru Sistēmas* piederēja aptuveni 40% klientu centrālu tirgus un 30 % fiksēto telefonu aparātu tirgus valstī.

A/S Lattelekom slēgtais pensiju fonds

Lattelekom un SIA *Lattelekom Sakaru Sistēmas* savu darbinieku labā veica iemaksas bezpeļas organizācijas finanšu un kredita akciju sabiedrībā *Lattelekom slēgtais pensiju fonds*. Pārskata gadā *Lattelekom* savu darbinieku labā pensiju fondā ir iemaksājis LVL 1 miljonu. A/S *Lattelekom slēgtais pensiju fonds* ir lielākais privātais pensiju fonds Latvijā

DIREKTORU PADOMES ZĪNOJUMS

un Baltijā. 2000. gada beigās 4 678 dalībnieku individuālajos kontos bija uzkrāts LVL 5,1 miljons (par 23,5 % vairāk nekā 1999. gadā).

Gada darbības rezultāti

Koncerna neto apgrozījums 2000. gadā pieauga par 7 % un sasniedza LVL 136,5 miljonus. Pārskata gadā nenotika telekomunikāciju pamatpakalpojumu tarifu izmaiņas, taču kopējo ieņēmumu struktūrā turpināja pieaugt iekšzemes un citu telekomunikāciju pakalpojumu īpatsvars un samazinājās starptautisko balss pakalpojumu ieņēmumu daļa.

Koncerna darbības peļņa bija LVL 26,0 miljoni, kas ir par 17 % vairāk nekā iepriekšējā gadā. Tas tika panākts, pateicoties stīngrai izmaksu kontrolei un neskatoties uz nolietojuma izmaksu pieaugumu par 13 % vai LVL 4,1 miljonu sakarā ar jauniem kapitālieguldījumiem tikla modernizācijā.

Ieņēmumi no līdzdalības meitas un asociēto uzņēmumu kapitālos pieauga gandrīz par 28 % sakarā ar SIA *Latvijas Mobilais Telefons* straujo izaugsmi. Sakarā ar to, ka mātes uzņēmums, nodokļu atbrīvojuma periodam beidzoties, 2000. gadā sāka maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli, kopējie ienākuma nodokļa izdevumi palielinājās par LVL 3,6 milioniem. Koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem bija LVL 23,3 miljoni, kas ir par 10 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

2000. gadā *Lattelekom* turpināja modernizācijas programmu, investējot LVL 43,8 miljonus. Kopējie kapitālieguldījumi modernizācijā kopš 1994. gada sasniedza LVL 351 miljonu.

Pārējās ziņas par mātes uzņēmuma un koncerna darbības rezultātiem 2000. gadā atrodamas finansu pārskatā no 44. līdz 65. lappusei.

Priekšlikums par peļņas sadali

Lattelekom Direktoru padome ierosina izmaksāt *Lattelekom* dalībniekiem dividendes no 2000. gada peļņas LVL 2,750 miljonu kopsummā, bet atlikušo peļņu izmantot iepriekšējo periodu nesegto zaudējumu segšanai, kā arī obligāto un brīvprātīgo rezervju veidošanai.

Direktoru padomes locekļi

2000. gadā Direktoru padomes locekļu pienākumus veica:

G. Strautmanis (Direktoru padomes priekšsēdētājs), G. Bērziņš (atkārtoti iecelts 2000. gada 18.decembrī), I. Biļinskis, I. Sāmīte, V. Lokenbahs (atkārtoti iecelts 2000. gada 18. decembrī), V. Kulbergs, K. Nīkops, T. Holopainens, D. Gustafsons, K. Oitinens un T. Virtanens (iecelts 2000. gada 31. martā). Direktoru padomes loceklis Arvo Kuko atstāja amatu 2000. gada 31. martā.

Uzrādāmā ieinteresētība

Lattelekom Direktoru padomes locekļiem un to ģimenes locekļiem vai to pārvaldišanā esošiem uzņēmumiem nepieder daļas vai daļu opciju līgumi uzņēmumā *Lattelekom*. Gada atskaites sagatavošanas brīdī nevienam no uzņēmuma Direktoru padomes locekļiem nav un nav bijusi uzrādāmā ieinteresētība *Lattelekom* meitas uzņēmumos vai līgumos un vienošanās, kas bija spēkā 2000. finanšu gada beigās vai ir noslēgti kopš iepriekšējā finanšu gada beigām.

Direktoru padomes atbildība sakarā ar gada ziņojumu un finanšu pārskatu

Saskaņā ar Latvijas likumdošanu un Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, Direktoru padomei jāsagatavo gada ziņojums un finanšu pārskati par katru finanšu gadu, sniedzot patiesus un skaidrus priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli, kā arī tā peļņu un zaudējumiem šajā laika posmā. Saskaņā ar Vadības līgumu, kas noslēgta starp *Lattelekom*, *TILTS Communications A/S*, uzņēmuma ikdienas vadību, darbību, tā līdzekļu izlietošanu un pārvaldi, darbinieku politiku, personāla apmācību, kā arī uzņēmuma pārstrukturēšanu veic un realizē *TILTS Communications A/S*.

DIREKTORU PADOMES ZINĀJUMS

Būtiski notikumi pēc pārskata gada beigām

2001. gada 31. janvārī Galvenā izpilddirektora amatā, sakarā ar darba līguma beigām, atstāja Juhani Vienola. Par jauno Galveno izpilddirektoru Direktoru padome ir apstiprinājusi Lēnu Suhonenu.

Kopš pārskata gada beigām, nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu uzņēmuma finansiālā stāvokļa raksturojumu par pārskata gadu, kas beidzās 2000. gada 31. decembrī.

Revidenti

Finanšu pārskatu, kas ietverts no 44. līdz 65. lappusei, revīziju atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai un Starptautiskajiem revīzijas standartiem veica revidentu firma *PricewaterhouseCoopers* SIA.

Direktoru padomes vārdā

Gundars Strautmanis

Prezidents un Direktoru padomes priekšsēdētājs

Guntis Bērziņš

Direktoru padomes loceklis

Rīgā, 2001. gada 14. februārī

REVIDENTU ZINĀJUMS

SIA Lattelekom dalībniekiem

Mēs esam veikuši klātpievienoto SIA Lattelekom koncerna (Koncerns) 2000. gada konsolidēto finansu pārskatu un SIA Lattelekom (Uzņēmums) 2000. gada finansu pārskatu no 44. līdz 65. lappusei revīziju. Kā norādīts 42. lappusē par šiem finansu pārskatiem ir atbildīga Uzņēmuma vadība. Mēs esam atbildīgi par atzinuma sniegšanu par šiem finansu pārskatiem, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju.

Mēs veicām revīziju atbilstoši Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums ir jāizplāno un jāveic revīzija ar mērķi iegūt pietiekamu pārliecību, ka finansu pārskati nesatur būtiskas kļūdas. Revīzija ietver finansu pārskatos norādīto summu un paskaidrojumu pamatojumu pārbaudi uz izlases pamata. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības principu un nozīmīgu Uzņēmuma vadības izdarīto pieņēmumu, kā arī kopējo finansu pārskatu izklāsta formas izvērtējumu. Mēs uzskatām, ka mūsu veiktā revīzija dod pietekošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Mūsuprāt, minētie finansu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Koncerna un Uzņēmuma finansiālo stāvokli 2000. gada 31. decembrī, tā darbības rezultātiem un naudas plūsmu pārskata gada laikā saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

PricewaterhouseCoopers SIA

2001. gada 14. februārī

LATTELEKOM KONCERNA
peļņas vai zaudējumu aprēķins par 2000. gadu

Pielikumi	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Ieņēmumi	136 526	136 341	127 636
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	1	1 920	1 942
Maksājumi citiem telekomunikāciju uzņēmumiem	2	(17 287)	(17 287)
Personāla izmaksas	3	(26 830)	(26 794)
Nolietojums	8,9	(36 741)	(36 741)
Vadības un tehnoloģijas nodošanas izmaksas	23b	(2 351)	(2 351)
Citas saimnieciskās darbības izmaksas	4	(28 698)	(28 573)
Zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas		(535)	(687)
Peļņa no saimnieciskās darbības	26 004	26 002	22 197
Neto finanšu izmaksas	5	(3 800)	(3 801)
Peļņa no ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos	11	5 837	5 838
Peļņa pirms nodokļiem	28 041	28 039	22 405
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	6	(4 724)	(4 722)
Gada peļņa	23 317	23 317	21 252
Peļņa uz vienu kapitāla daļu (LVL)	7	159,62	159,62
			145,48

Pielikumi, kas ietverti no 48. lpp. līdz 65. lpp., ir finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

LATTELEKOM KONCERNA
bilance 2000. gada 31. decembri

Pielikumi	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
AKTĪVI			
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi	8	9 617	9 617
Pamatlīdzekļi	9	219 691	219 690
Ieguldījumi meitas uzņēmumos	10	—	201
Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos	11	14 131	14 131
Citi ieguldījumi		218	218
Debitoru parādi		33	30
	243 690	243 887	233 039
Īstermiņa ieguldījumi			
Krājumi	12	2 805	2 751
Debitoru parādi un avansa maksājumi	13	20 001	19 892
Naudas līdzekļi kasē un bankās	14	10 457	10 443
	33 263	33 086	28 357
Aktīvi kopā	276 953	276 973	261 396
SAISTĪBAS UN KAPITĀLS			
Paš kapitāls			
Daļu kapitāls	15	146 079	146 079
Rezerves	21	3 910	3 910
Nesadalīta peļņa / (nesegtie zaudējumi)		9 490	9 490
	159 479	159 479	136 162
Ilgtermiņa saistības			
Aizņēmumos pārvēršamais daļu kapitāls	16	50 735	50 735
Aizņēmumi	17	16 500	16 500
Uzkrājumi	18a	—	—
Atliktais nodoklis	6	13 505	13 505
Pārējās saistības	18b	498	498
	81 238	81 238	76 247
Īstermiņa saistības			
Kreditoru parādi	19	23 194	23 219
Aizņēmumi un overdraft	17	8 500	8 500
Uzņēmuma ienākuma nodoklis		1 288	1 286
Uzkrājumi saistībām un izmaksām	20	3 254	3 251
	36 236	36 256	48 987
Saistības un kapitāls kopā	276 953	276 973	261 396

Pielikumi, kas ietverti no 48. lpp. līdz 65. lpp., ir finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Finanšu pārskati no 44. līdz 65. lappusei tika apstiprināti *Lattelekom* SIA Direktoru padomē 2001. gada 14. februārī. Direktoru padomes vārdā tos parakstīja:

Gundars Strautmanis

Prezidents un Direktoru padomes priekšsēdētājs

Guntis Bērziņš

Direktoru padomes loceklis

LATTELEKOM KONCERNA
pārskats par izmaiņām pašu kapitālā par 2000. gadu

	Pielikumi LVL '000	Daļu kapitāls LVL '000	Rezerves LVL '000	Nesadalītā peļņa / (nesegtie zaudējumi) LVL '000	Kopā
Atlikums 1998. gada 31. decembrī	146 079		–	(31 743)	114 336
– daļa no asociētā uzņēmuma kapitāla pirms būtiskas ietekmes iegūšanas	11	–	–	574	574
– 1999. gada peļņa		–	–	21 252	21 252
Atlikums 1999. gada 31. decembri	146 079		–	(9 917)	136 162
– rezervju izveidošana	21	–	3 910	(3 910)	–
– 2000. gada peļņa		–	–	23 317	23 317
Atlikums 2000. gada 31. decembri	146 079		3 910	9 490	159 479

Pielikumi, kas ietverti no 48. līdz 65. lpp., ir finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

LATTELEKOM KONCERNA
naudas plūsmas pārskats par 2000. gadu

Piešķītums	<i>Koncerns 2000 LVL '000</i>		<i>Mātes uzņēmums 2000 LVL '000</i>	<i>Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000</i>
	<i>Koncerns 2000 LVL '000</i>	<i>Mātes uzņēmums 2000 LVL '000</i>	<i>Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000</i>	
Naudas ieņēmumi no saimnieciskās darbibas				
Peļņa no saimnieciskās darbibas	26 004	26 002	22 197	
Korekcijas par:				
nolietojumu	8,9	36 741	36 741	32 620
zaudējumiem no pamatlīdzekļu izslēgšanas		394	394	701
valūtu kursu svārstībām		82	82	(657)
Peļņa no saimnieciskās darbibas pirms izmaiņām apgrozāmajā kapitālā	63 221	63 219	54 861	
Debitoru parāda samazinājums	41	145	1 058	
Krājumu (pieaugums) samazinājums	(24)	38	2 295	
Kreditoru parādu samazinājums	(56)	(34)	(7 110)	
No saimnieciskās darbibas iegūtie naudas līdzekļi	63 182	63 368	51 104	
Saņemtās dividendes	11	1 566	1 566	769
Saņemtie procenti		396	395	315
Samaksātie procenti (ieskaitot kapitalizētos)		(5 683)	(5 683)	(5 637)
Samaksātie nodokļi		(1 606)	(1 606)	–
Neto naudas ieņēmumi no saimnieciskās darbibas	57 855	58 040	46 551	
Naudas plūsma no darbibas ar ieguldījumiem				
Nemateriālo ieguldījumu iegādes		(1 822)	(1 822)	–
Pamatlīdzekļu iegādes		(38 200)	(38 199)	(44 355)
No meitas uzņēmuma iegādes	10	–	(200)	–
Pārējo ieguldījumu iegāde		(73)	(73)	(35)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un ieguldījumu pārdošanas		141	141	230
Neto naudas izlietojums no darbibas ar ieguldījumiem	(39 954)	(40 153)	(44 160)	
Naudas plūsma no finansiālās darbibas				
Saņemti aizņēmumi		12 000	12 000	26 425
Atmaksāti aizņēmumi		(24 925)	(24 925)	(29 968)
Neto naudas izlietojums no finansiālās darbibas	17	(12 925)	(12 925)	(3 543)
Neto naudas un tās ekvivalentu palielinājums				
/samazinājums)		4 976	4 962	(1 152)
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā		5 481	5 481	6 633
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	14	10 457	10 443	5 481

Pielikumi, kas ietverti no 48. līdz 65. lpp., ir finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

Lattelekom SIA (mātes uzņēmums) tika nodibināts 1994. gada 14. janvārī kā Latvijas valsts un starptautiska konsorcija *TILTS Communications* kopuzņēmums. Latvijas Republikai pieder 51% no *Lattelekom SIA* pamatkapitāla, *TILTS Communications* 49%. Konsorcija *TILTS Communications* akcionāri ir *Sonera Holdings B.V.* (90%) un *Starptautiskā Finanšu Korporācija* (10%).

Lattelekom SIA ir reģistrēts Latvijas Republikā kā sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar reģistrācijas adresi: Latvija, Rīga, Valņu iela 30, LV-1050. Mātes uzņēmuma galvenie darbības veidi ir fiksētā tīkla telekomunikāciju pakalpojumu sniegšana (tālruņa un operatoru centra pakalpojumi, datu pārraides un interneta, kā arī citu pakalpojumu sniegšana) uzņēmumiem un privātajiem klientiem. Reģistrējot kopuzņēmumu *Lattelekom SIA*, tam tika piešķirtas tiesības fiksētā tīkla telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanā Latvijas teritorijā līdz 2013. gadam. Tomēr Latvijas valdība ir paziņojuusi par nodomiem liberalizēt telekomunikāciju tirgu līdz 2003. gadam.

Lattelekom Sakaru Sistēmas SIA (meitas uzņēmums) tika nodibināts 2000. gada 16. augustā kā 100% *Lattelekom SIA* meitas uzņēmums un iekļauts konsolidācijā — sākot ar tā dibināšanas datumu. Meitas uzņēmuma galvenie darbības veidi ir telekomunikāciju un datu pārraides iekārtu pārdošana un apkalpošana.

Bezpeļņas A/S *Lattelekom slēgtais pensiju fonds (Pensiju fonds)*, kas tika nodibināts 1999. gadā, lai nodrošinātu darbiniekiem papildus pensiju kapitālu, ir formāli *Lattelekom SIA* meitas uzņēmums. *Lattelekom SIA* nav tiesību regulēt šī meitas uzņēmuma finanšu un darbības politiku, un viss no meitas uzņēmuma darbības izrietošais risks un ienākumi pieder *Lattelekom* darbiniekim — pensiju programmas dalībniekiem. Tādēļ saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem *Pensiju fonds* grāmatvedības uzskaite netiek atspoguļots kā meitas uzņēmums un tiek izslēgts no konsolidācijas.

UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS METODES

Konsolidēto un mātes uzņēmuma finanšu pārskatu sagatavošanā izmantotās uzskaites un novērtēšanas metodes ir izklāstītas zemāk.

(a) Grāmatvedības pamatprincipi

Konsolidētie un mātes uzņēmuma finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un atbilst šiem standartiem. Finanšu pārskatos ietvertās summas ir iegūtas, pamatojoties uz koncerna uzņēmumu grāmatvedības uzskaitei, kas tiek veikta saskaņā ar Latvijas grāmatvedības likumdošanu. Finanšu pārskati ir sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu novērtēšanas principu. Visas finanšu pārskatā ietvertās summas ir izteiktas tūkstošos Latvijas latu (LVL), ja nav norādīts savādāk. Kontu atlikumi 2000. gada 31. decembrī atspoguļo Koncerna finansiālo stāvokli attiecīgās dienas beigās. Salīdzinošie rādītāji Koncerna un mātes uzņēmuma finanšu pārskatiem ir vienādi, jo meitas uzņēmums tika nodibināts 2000. gadā.

(b) Konsolidācija

(i) Ieguldījumi meitas uzņēmumu kapitālā

Konsolidētajos finanšu pārskatos tiek iekļauti visi meitas uzņēmumi, kuros mātes uzņēmumam ir kontrole. Par kontroli tiek uzskaита situācija, kad mātes uzņēmums kontrolē vairāk kā pus balsstiesīgā kapitāla vai savādāk ir spējīgs ietekmēt uzņēmuma darbību. Sagatavojoši konsolidētos finanšu pārskatus, visi koncerna savstarpējie iekšējie darījumi, atlikumi un nerealizētie ienākumi no darījumiem starp koncerna uzņēmumiem tiek izslēgti.

Mātes uzņēmuma finanšu pārskatos ieguldījumi meitas uzņēmumos tiek uzskaīti saskaņā ar pašu kapitāla metodi.

(ii) Ieguldījumi asociēto uzņēmumu kapitālā

Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos tiek uzskaīti saskaņā ar pašu kapitāla metodi. Tie ir ieguldījumi uzņēmumos, kuros *Lattelekom SIA* ir būtiska ietekme, bet nav tiesību kontrollēt otra uzņēmuma darbību, un pieder 20–50% balsstiesīgā kapitāla.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

Ieguldījumu uzskaitē pēc pašu kapitāla metodes paredz peļņas un zaudējumu aprēķinā uzrādīt Koncernam pienākošos daļu no asociētā uzņēmuma peļņas vai zaudējumiem. No asociētā uzņēmuma saņemtās dividendes attiecīgi samazina ieguldījuma uzskaites vērtību. Lidzdalība asociētajos uzņēmumos Koncerna bilancē tiek uzrādīta vērtībā, kas ir vienāda ar *Lattelekom* SIA daļu no asociētā uzņēmuma neto aktīvu summas, iekļaujot nemateriālo vērtību, kas radusies, veicot attiecīgos ieguldījumus. Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitītie ieguldījumi Koncerna bilancē tiek klasificēti kā ilgtermiņa ieguldījumi.

(c) Pārējie ieguldījumi

Pārējie ieguldījumi citu uzņēmumu kapitālā, kas ir mazāki par 20%, bilancē tiek klasificēti kā ilgtermiņa ieguldījumi un uzskaitīti iegādes izmaksās. Ja ilgtermiņa ieguldījumu objekta vērtība nepārejošu apstākļu dēļ ir zemāka par to iegādes vērtību, tad attiecīgie objekti vērtējami atbilstoši zemākajai vērtībai.

(d) Ārvalstu valūtu novērtēšana

Visi darījumi ārvalstu valūtās tiek konvertēti latos pēc darījuma dienā spēkā esošā Latvijas Bankas kurga. Peļņa vai zaudējumi, kas ir radušies šo darījumu rezultātā, kā arī no ārvalstu valūtās esošo monetāro aktīvu un saistību pārvērtēšanas vietējā valūtā, tiek uzskaitīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Gada beigās ārvalstu valūtās esošie finanšu aktīvi un saistības tiek pārvērtēti pēc Latvijas Bankas kurga, kāds ir spēkā 31. decembrī, un visas attiecīgās valūtas kurga svārstības tiek uzskaitītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Ieņēmumi un zaudējumi no darījumiem, kas tiek slēgti, lai nodrošinātos pret valūtu kursu svārstībām, peļņas vai zaudējumu aprēķinā tiek iekļauti periodā, kad tiek uzskaitītas valūtu kursu svārstību izraisītās starpības attiecībā uz darījumos nodrošinātajām summām. Ar šādiem līgumiem saistītas izmaksas tiek norakstītas darījuma līguma darbības periodā. Ieņēmumi un zaudējumi no darījumiem, kas vairs nav noteikti kā risku ierobežojoši, tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Maiņas kurss attiecībā pret USD un EUR pēdējo divu gadu laikā bija šāds:

	2000	1999
Gada vidējais valūtas kurss (USD:LVL)	LVL 0,6063	LVL 0,5850
Valūtas kurss 31. decembrī (USD:LVL)	LVL 0,6130	LVL 0,5830
Gada vidējais valūtas kurss (EUR:LVL)	LVL 0,5600	LVL 0,6242
Valūtas kurss 31. decembrī (EUR:LVL)	LVL 0,5700	LVL 0,5875

(e) Finanšu instrumenti

Bilancē ietvertie finanšu instrumenti iekļauj naudas atlikumus banku kontos un kasē, ieguldījumus, debitoru parādus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem, līzingus un aizņēmumus. Uzskaitē ir attiecīgi paskaidrota atsevišķo posteņu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodēs.

Ārvalstu valūtu svārstību nodrošinājuma līgumu izmantošana aizsargā uzņēmumu pret izmaiņām valūtas kuros, paredzot maiņas kursu, pēc kura tiks apmaksāti attiecīgie aktīvi vai saistības ārvalstu valūtā. Jebkurš norēķinam nepieciešamās summas pieaugums vai samazinājums tiek izlīdzināts ar attiecīgām izmaiņām valūtas maiņas forward darījuma vērtībā. No finanšu uzskaites viedokļa attiecīgā peļņa vai zaudējumi tādējādi tiek savstarpēji izslēgti.

(f) Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālajos ieguldījumos tiek uzskaitītas datorprogrammas, to licences un ar datorprogrammu ieviešanu saistītas izmaksas, kas tiek kapitalizētas un amortizētas pēc lineāras metodes to lietderīgās izmantošanas laikā (3 — 5 gados).

Gadijumos, ja datorprogramma ir iekārtas neatņemama sastāvdaļa, un tā nevar darboties bez šīs speciālās programmas, datorprogramma tiek uzskaitīta pamatlīdzekļos.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

(g) Pamatlīdzekļi

Visi pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti pēc to iegādes izmaksām, atskaitot uzkrāto nolietojumu. Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes, attiecinot pamatlīdzekļu iegādes izmaksas vienādās daļās līdz to neamortizējamai daļai uz pamatlīdzekļu prognozēto kalpošanas laiku gados:

	2000. gads gadi
Ēkas	20–40
Sakaru linijas un būves	20–40
Komutācijas iekārtas	5–8
Citas telekomunikāciju iekārtas	3–8
Pārējie pamatlīdzekļi	3–7

Ja pamatlīdzekļa uzskaites vērtība ir lielāka nekā tā prognozētā atgūstamā vērtība, tad pamatlīdzekļa uzskaites vērtība tiek nekavējoties samazināta līdz atgūstamajai vērtībai. Zeme netiek amortizēta, jo tiek uzskatīts, ka tās kalpošanas laiks ir neierobežots.

Nomātā īpašuma uzlabojumi ir atspoguļoti pozicijā "Zeme un ēkas" un tiek amortizēti īsākajā no ēkas kalpošanas laika vai nomas periodiem.

Par pamatlīdzekļu celtniecības finansēšanai izmantotajiem aizņēmumiem samaksātie procenti kā daļa no attiecīgo pamatlīdzekļu izmaksām tiek kapitalizēti pamatlīdzekļu uzskaites vērtībā laika posmā, kas ir nepieciešams pamatlīdzekļu celtniecības pabeigšanai un nodošanai ekspluatācijā. Saimnieciskās darbības izdevumi, kurus var tieši attiecināt uz pamatlīdzekļu celtniecību, tiek kapitalizēti tajā pašā periodā, kad procentu izmaksas, izmantojot stundu likmi, kas ir pielidzināma darbības izmaksu proporcijai, kura attiecas uz nepabeigtās celtniecības projektiem.

Ieņēmumi vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek noteikti saistībā ar to uzskaites vērtību un tiek ņemti vērā, nosakot peļņu no saimnieciskās darbības.

(h) Nomas līgumu uzskaitē

Līzinga darījums, kurš pēc būtības nodod līzinga ņēmējam visus riskus un atlīdzību, kas raksturīga īpašumtiesībām uz aktīvu objektu, tiek klasificēts kā finanšu līzinga darījums. Visi citi līzinga darījumi tiek klasificēti kā operatīvais līzings.

(i) Koncerna uzņēmums ir iznomātājs

Ja koncerna aktīvi tiek iesaistīti operatīvajā līzingā, līzinga ieņēmumi tiek atzīti peļņas vai zaudējuma aprēķinā pēc lineārās metodes līzinga perioda laikā. Sākotnējās tiešās izmaksas, kas radušās, lai gūtu ieņēmumus no līzinga, atzīst par izdevumiem peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tās radušās.

Ja koncerna uzņēmums ir finanšu līzinga devējs, uzņēmums iznomāto aktīvu atspoguļo bilancē kā debitoru parādu. Ieņēmumus no līzinga atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā līzinga darījuma termiņa laikā, izmantojot konstantu periodisku procentu likmi par saistību atlikumu.

(ii) Koncerna uzņēmums ir nomnieks

Īpašuma noma, kurā iznomātājs saglabā visus ar īpašumtiesībām saistītos riskus un ienākumus, tiek klasificēta kā operatīvais līzings. Šādu nomas līgumu ietvaros veiktie maksājumi tiek norakstīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas līguma periodā.

Ja koncerna uzņēmums ir finanšu līzinga ņēmējs, uzņēmums atzīst bilancē gan pamatlīdzekli, gan saistības zemākajā no patiesās vērtības līzinga sākumā vai minimālo līzinga maksājumu pašreizējās vērtības. Katrs līzinga maksājums tiek sadalīts saistību samazinājumā un finanšu maksājumā, kuru aprēķina, pielietojot pastāvīgu procentu likmi atlikušajai saistību vērtībai. Procentu maksājumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā līzinga termiņa laikā. Nomāto pamatlīdzekli amortizē īsākajā no līzinga termiņa vai lietderīgās izmantošanas laika.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

(i) Krājumi

Krājumi tiek vērtēti pēc zemākās no iegādes izmaksām vai neto pārdošanas vērtības. Iegādes vērtību nosaka, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi. Gadījumos, kad krājumu neto pārdošanas vērtība ir zemāka par vidējo svērto iegādes cenu, šiem krājumiem tiek izveidoti attiecīgi uzkrājumi to vērtības samazināšanai līdz neto pārdošanas vērtības līmenim.

(j) Debitoru parādi

Debitoru parādus veido summas, kuru atmaksāšanas termiņš nepārsniedz vienu gadu un kuras bilancē tiek uzrādītas, atskaitot uzkrājumus šaubīgiem un bezcerīgiem parādiem. Uzkrājumi bezcerīgajiem parādiem tiek veidoti gadījumos, kad uzņēmuma vadība uzskata, ka šo speciāli nodalīto debitoru parādu atgūšana ir apšaubāma. Vispārējie uzkrājumi tiek veidoti par laikā neatmaksāto parādu summu, kuri vēl netiek klasificēti kā bezcerīgie parādi. Šie uzkrājumi tiek veidoti, pamatojoties uz vadības pieredzi attiecībā uz katrā atsevišķā debitoru vecuma grupā iespējamiem parādu zaudējumiem finanšu pārskatu sastādīšanas datumā.

(k) Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti ir atlikumi banku norēķinu kontos, nauda kasē, nauda ceļā un īstermiņa banku depozīti. No bankām saņemtās kreditlinijas (*overdraft*) ir ietverti īstermiņa aizņēmumos.

(l) Uzkrājumi saistībām un izmaksām

Uzkrājumi tiek veikti gadījumos, kad Koncernam pagātnes notikumu rezultātā ir radušās pašreizējas juridiskās vai loģiskās saistības, kā arī tad, ja ir paredzams, ka šo saistību nokārtošana prasīs ekonomisko vērtību pelnošu resursu aizplūšanu un ka var tikt noteikta ticama šo saistību vērtība.

Bilancē uzkrājumi tiek vērtēti pēc iespējas precīzi nosakot to izdevumu summu, kas ir nepieciešama, lai saistības dzēstu tāda apmērā, kādas tās ir bilances datumā. Uzkrājumi var tikt izmantoti tikai attiecībā uz izdevumiem, kuriem tie sākotnēji ir tikuši izveidoti, un tie tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūšana vairs nav paredzama.

Uzkrājumi darbinieku prēmiju izmaksāšanai tiek veikti, pamatojoties uz novērtējumu, cik lielā mērā ir sasniegti uzņēmuma un individuālie mērķi saskaņā ar koncerna uzņēmumos ieviesto prēmēšanas shēmu.

(m) Pensiju fonds

Koncerna uzņēmumos ir izveidots īpašs ieguldījumu tipa pensiju fonds.

Katrū mēnesi A/S *Lattelekom slēgtais pensiju fonds* tiek veikti maksājumi 5% apmērā no katra pensiju programmas dalībnieka algas. Maksājumi ieguldījumu tipa pensiju fondā tiek uzskaņoti izdevumos tajā pašā periodā, kad attiecīgais darbinieks ir sniedzis pakalpojumu Koncernam.

(n) Atlikta ienākuma nodokļa saistības

Atliktais nodoklis tiek aprēķināts, piemērojot saistību metodi visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām, kādas tiek izmantotas nodokļu aprēķiniem un to vērtību grāmatvedības uzskaitē. Lai noteiktu atlikta nodokļa saistību apjomu, tiek izmantotas pašreiz spēkā esošās nodokļu likmes.

Pagaidu atšķirības, galvenokārt, veidojas pamatlīdzekļu nolietojuma un uzkrājumu dēļ. Atlikto nodokļu saistību aprēķinā ir ņemti vērā nodokļu atvieglojumi, kas mātes uzņēmumam piešķirti saskaņā ar likumu "Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā".

(o) Ieņēmumu atzīšana

Ieņēmumi tiek atzīti to rašanās brīdī. Ieņēmumi par sniegtajiem telekomunikāciju pakalpojumiem tiek atzīti šo pakalpojumu sniegšanas brīdī, pamatojoties uz izmantotā telekomunikāciju tīkla un iekārtu lietošanas laika apjomu. Pārējo ieņēmumu atzīšana notiek preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas brīdī. Ieņēmumi ietver telefona sarunas,

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

par kurām vēl nav izrakstīts rēķins, ar noteikumu, ka tās var tikt identificētas. Ieņēmumi no ārvalstu telekomunikāciju uzņēmumiem tiek noteikti, pamatojoties uz likmēm, par kurām ar katru no šiem uzņēmumiem ir veikta atsevišķa vienošanās.

Ieņēmumi ir uzrādīti bez PVN, atskaitot tirdzniecības atlaides. Tos veido:

- starptautiskie telefona pakalpojumi, kas aptver visus ieņēmumus no sakaru pakalpojumiem starptautiskajā telefonu tīklā. Tajos tiek iekļauti ieņēmumi, kas attiecas uz iekšzemes sakaru sistēmu, bet veidojas ienākošo starptautisko sarunu rezultātā. Šie ieņēmumi ir uzrādīti bruto vērtībā pirms maksājumiem citiem telekomunikāciju uzņēmumiem;
- vietējie telefonu pakalpojumi, kas ietver ieņēmumus no iekšzemes telefonu sarunām, taksofoniem, kā arī telefona sakaru ierikošanas un abonēšanas. Ieņēmumi, kas ir gūti, veicot abonenta līnijas pieslēgšanu tīklam, tiek uzskaitīti pēc pakalpojuma aktivizēšanas;
- pārējie telekomunikāciju pakalpojumi, ieskaitot ieņēmumus no pakalpojumiem vietējiem mobilo telekomunikāciju uzņēmumiem, kā arī interneta pakalpojumiem un līniju nomas.

Pārējos saimnieciskās darbības ieņēmumos tiek iekļauti ieņēmumi no nomas un ieņēmumi no pamatlīdzekļu un citu ilgtermiņa ieguldījumu pārdošanas.

(p) Salīdzinošie rādītāji

Gadījumos, kad uzskaites un novērtēšanas metožu izmaiņu ietekme ir būtiska, salīdzinošie rādītāji tiek koriģēti.

Gadījumos, ja bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina atsevišķo posteņu klasifikācija tiek mainīta, lai uzlabotu patiesu un skaidru priekšstatu par Koncerna finansiālo stāvokli, to darbību un izmaiņām finansiālajā stāvoklī, salīdzinošie rādītāji tiek koriģēti atbilstoši jaunai klasifikācijai.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

**1. PIELIKUMS
IEŅĒMUMI**

Uzpēmuma pamatdarbības virziens ir telekomunikāciju pakalpojumu sniegšana, kuru var analizēt šādi:

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Pēc sniegtu pakalpojumu veida			
Starptautiskie telekomunikāciju pakalpojumi	26 626	26 626	28 724
Iekšzemes telekomunikāciju pakalpojumi	90 311	90 314	82 429
Pārējie telekomunikāciju pakalpojumi	19 589	19 401	16 483
Kopā	136 526	136 341	127 636
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	1 920	1 942	1 659
Kopā ieņēmumi	138 446	138 283	129 295

Starptautiskos tālruņa pakalpojumos ir iekļauti ieņēmumi no ārvalstu telekomunikāciju uzņēmumiem par Lattelekom SIA piederošā telekomunikāciju tīkla izmantošanu LVL 10,994 miljonu apmērā (1999. gadā — LVL 11,465 miljoni).

Lai precīzāk atspoguļotu informāciju par Koncerna darbību 2000. gadā, pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi tiek izdalīti no kopējiem ieņēmumiem.

**2. PIELIKUMS
MAKSĀJUMI CITIEM TELEKOMUNIKĀCIJU UZŅĒMUMIEM**

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Maksājumi ārvalstu telekomunikāciju uzņēmumiem			
Maksājumi vietējiem telekomunikāciju uzņēmumiem	7 284	7 284	8 392
Kopā	10 003	10 003	8 976
Kopā	17 287	17 287	17 368

**3. PIELIKUMS
PERSONĀLA IZMAKSAS**

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Darbinieku algas			
Sociālais nodoklis	22 086	22 058	20 568
Pensijas, pabalsti pensionāriem un citi pabalsti	6 060	6 053	5 823
Kopā pirms kapitalizācijas	1 278	1 277	2 231
Kapitalizēts ilgtermiņa ieguldījumos (8. un 9b. pielikums)	29 424	29 388	28 622
Kopā	(2 594)	(2 594)	(2 715)
Kopā	26 830	26 794	25 907
	2000	2000	1999
Darbinieku skaits 31. decembrī	4 335	4 322	4 814
Gada vidējais pastāvīgo un pagaidu darbinieku skaits	4 747	4 744	5 094

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

4. PIELIKUMS
CITAS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	Koncérns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncérns 1999 LVL '000
Pārdošanas un norēķinu izmaksas	7 112	7 002	5 938
Telpu noma, uzturēšana un komunālie pakalpojumi	6 169	6 169	6 536
Telekomunikāciju tīkla tehniskās izmaksas	8 092	8 091	7 868
Administrācijas izmaksas	7 230	7 216	7 005
Zemes un īpašuma nodoklis	490	490	959
	29 093	28 968	28,306
Kapitalizēti ilgtermiņa ieguldījumos (8. un 9b. pielikums)	(395)	(395)	(383)
Kopā	28 698	28 573	27 923

5. PIELIKUMS
NETO FINANŠU IZMAKSAS

	Koncérns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncérns 1999 LVL '000
Procentu ieņēmumi	(387)	(386)	(269)
Procentu izmaksas			
par C klasses daļām (16. un 23d. pielikums)	2 490	2 490	2 400
par aizņēmumiem	2 229	2 229	3 757
citi	(1)	(1)	86
kapitalizēti ilgtermiņa ieguldījumos (8. un 9b. pielikums)	(1 027)	(1 027)	(2 276)
	3 691	3 691	3 967
Neto zaudējumi no valūtu kursu svārstībām	496	496	657
Neto finanšu izmaksas	3 800	3 801	4 355

6. PIELIKUMS
UZNĒMUMA IENĀKUMA NODOKLIS

	Koncérns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncérns 1999 LVL '000
Pārskata gada nodokļa izmaksas	2 894	2 892	–
Atliktais nodoklis	1 830	1 830	1 153
Kopā	4 724	4 722	1 153
Asociētā un meitas uzņēmuma nodokļa daļa (11. pielikums)	1 351	1 353	1 621
Kopā uzņēmuma ienākuma nodoklis	6 075	6 075	2 774

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

Saskaņā ar likumu "Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā" *Lattelekom* SIA pienākas 100% nodokļu atvieglojums pirmajos trīs gados kopš apliekamā ienākuma gūšanas, nemot vērā no iepriekšējiem periodiem pārnestos nodokļu zaudējumus, un 50% nodokļu atlaide turpmākajos divos gados. 2000. gads ir pirmais gads, kad uzņēmums izmanto samazināto nodokļa likmi.

Nodokļu brīvdienas uz meitas uzņēmumu neattiecas.

Pašlaik *Lattelekom* notiek plānotais Valsts Iepnēmumu dienesta nodokļu audits, kas aptver periodu no 1997. līdz 1999. gadam. Tā kā minētais audits nav pabeigts, šobrīd nav iespējams noteikt tā rezultātu iespējamo ietekmi uz uzņēmuma nodokļu saistībām un attiecīgās korekcijas, kādas varbūt būtu jāveic uzņēmuma gada pārskatā.

Grāmatvedibas peļņas salīdzinājums ar apliekamo ienākumu un uzņēmuma ienākuma nodokļa analize

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Peļņa pirms nodokļiem	28 041	28 039	22 405
Aprēķinātais nodoklis pēc 25% likmes	7,010	7,010	5 601
Nodokļu korekcijas par:			
izdevumiem, kas nav atskaitāmi, nosakot apliekamo ienākumu ieņēmumiem, kas nav apliekami ar nodokli	1 349 (1 458)	1 348 (1 459)	1 312 (1 141)
nodokļa atvieglojumu ietekmi uz atliktā nodokļa saistībām pārskata gada samazināto nodokļa likmi	715 (2,892)	715 (2,892)	(1 507) (3 112)
Kopā	4 724	4 722	1 153

Atliktā nodokļa saistības tiek aprēķinātas, izmantojot standarta nodokļa likmi 25% apmērā ilgtermiņa un 12,5% apmērā īstermiņa laika atšķirībām, nemot vērā samazināto nodokļa likmi 2001. gadam.

Atliktā nodokļa saistību izmaiņas ir šādas:

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Atlikums pārskata gada sākumā	11 675	11 675	10 522
Atliktā nodokļa izmaiņas par gadu	1 830	1 830	1 153
Atlikums pārskata gada beigās	13 505	13 505	11 675

Atliktā ienākuma nodokļa aktīvi un saistības ir savstarpēji izslēgti, jo ienākuma nodoklis attiecas uz vienu un to pašu nodokļu institūciju.

Bilancē ir ietvertas šādas summas:

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Atliktā nodokļa saistības:			
No pamatlīdzekļu nolietojuma nodokļu aprēķinam	14 432	14 432	13 356
No pamatlīdzekļu vērtības pazemināšanās	–	–	(136)
	14 432	14 432	13 220
Atliktā nodokļa aktīvi:			
No uzkrājumiem	(927)	(927)	(1 545)
Neto atliktā nodokļa saistības	13 505	13 505	11 675

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

7. PIELIKUMS
PEĻŅA UZ VIENU KAPITĀLA DAĻU

Peļņa uz vienu kapitāla daļu ir aprēķināta, izdalot pārskata gada peļņu ar parasto emitēto kapitāla daļu skaitu pārskata gadā.

	<i>Koncerns 2000</i>	<i>Mātes uzņēmums 2000</i>	<i>Mātes uzņēmums un Koncerns 1999</i>
Gada peļņa (LVL '000)	23 317	23 317	21 252
Parasto kapitāla daļu skaits	146 079	146 079	146 079
Peļņa uz vienu parasto un vienu potenciāli devalvēto kapitāla daļu (LVL)	159,62	159,62	145,48

Uzņēmumā nav paredzama pamatkapitāla parasto daļu emisija, kuras rezultātā notikuši daļu vērtības korekcijas, tādēļ peļņas apjoms uz vienu potenciāli devalvēto daļu ir vienāds ar peļņu uz vienu parasto daļu.

8. PIELIKUMS
NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

	Datorprogrammas un datorprogrammu licences LVL '000	Datorprogrammu izveidošana LVL '000	Kopā LVL '000
1999. gada 31. decembrī			
Iegādes cenās	11 269	3 405	14 674
Uzkrātais nolietojums	(3 580)	(228)	(3 808)
Atlikusī vērtība 1999. gada 31. decembri	7 689	3 177	10 866
Atlikums 1999. gada 31. decembri	7 689	3 177	10 866
Papildinājumi	3 567	(1 745)	1 822
Izslēgti pārskata gadā	(5)	–	(5)
Nolietojums 2000. gadā	(3 294)	228	(3 066)
Atlikusī vērtība 2000. gada 31. decembri	7 957	1 660	9 617
2000. gada 31. decembrī			
Iegādes cenās	14 386	1 660	16 046
Uzkrātais nolietojums	(6 429)	–	(6 429)
Atlikusī vērtība 2000. gada 31. decembri	7 957	1 660	9 617

Pirms 2000. gada datorprogrammas un datorprogrammu licences bilancē tika uzrādītas pamatlīdzekļu sastāvā. Pārskata gadā, atbilstoši 38. SGS "Nemateriālie aktīvi" prasībām, nemateriālie ieguldījumi tika uzrādīti bilancē atsevišķā rindā.

Nemateriālo ieguldījumu papildinājumi ietver darbības izmaksas, kas tieši saistītas ar datorprogrammu ieviešanu un tiek kapitalizētas, balstoties uz šajos projektos ieguldīto darba stundu skaitu. Kopējo kapitalizēto izmaksu apjoms 2000. gadā bija LVL 177 tūkstoši.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

**9. PIELIKUMS
PAMATLĪDZEKLĀ**

	Zeme un ēkas LVL '000	Sakaru linijas un būves LVL '000	Komu- tāciju iekārtas LVL '000	Pārējās telekomu- nikāciju iekārtas LVL '000	Pārējie pamat- līdzekļi LVL '000	Nepabeigtās celtnie- cibas objekti LVL '000	Kopā LVL '000
1999. gada 31. decembrī							
legādes cenās	18 474	80 249	94 121	61 627	34 522	25 218	314 211
Uzkrātais nolietojums	(4 347)	(19 218)	(44 915)	(18 527)	(14 985)	(52)	(102 044)
Atlikusī vērtība 1999. gada							
31. decembri	14 127	61 031	49 206	43 100	19 537	25 166	212 167
Atlikums 1999. gada							
31. decembri	14 127	61 031	49 206	43 100	19 537	25 166	212 167
Papildinājumi	2 129	16 557	4 324	16 396	4 122	(1 560)	41 968
Izslēgti pārskata gadā	(289)	(214)	(24)	(234)	(8)	—	(769)
Nolietojums 2000. gadā	(719)	(4 827)	(12 221)	(9 044)	(6 838)	(26)	(33 675)
Atlikusī vērtība 2000. gada							
31. decembri	15 248	72 547	41 285	50 218	16 813	23 580	219 691
2000. gada 31. decembri							
legādes cenās	20 079	96 401	94 992	75 985	37 140	23 658	348 255
Uzkrātais nolietojums	(4 831)	(23 854)	(53 707)	(25 767)	(20 327)	(78)	(128 564)
Atlikusī vērtība 2000. gada							
31. decembri	15 248	72 547	41 285	50 218	16 813	23 580	219 691
Papildinājumi kategorijā “Nepabeigtās celtniecības objekti” ir uzrādīti neto vērtībā pēc gatavo pamatlīdzekļu nodošanas ekspluatācijā.							
Sakaru līniju un būvu atlikušajā vērtībā ir ietvertas starptautisko kabeļu tilpuma nomas izmaksas, kuru atlikusī vērtība 2000. gada 31. decembrī ir LVL 1,027 miljoni (1999. gadā — LVL 1,055).							
(a) Nomāto pamatlīdzekļu rekonstrukcija							
Kategorijā “Zeme un ēkas” ir ietvertas nomāto pamatlīdzekļu rekonstrukcijas izmaksas:							
	<i>Koncerns 2000 LVL '000</i>	<i>Mātes uzņēmums 2000 LVL '000</i>	<i>Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000</i>				
legādes cenas		1 812	1 812				
Uzkrātais nolietojums		(303)	(303)				
Atlikusī vērtība	1 509	1 509	1 459				

Pielikumā 22b ir atspoguļota informācija par koncerna saistībām attiecībā uz īpašuma nomas tiesībām.

(b) Pašu uzņēmuma kapitālieguldījumiem izpildītie darbi

Pamatlīdzekļu papildinājumi ietver kapitalizētās izmaksas, kas ir dažādu uzņēmuma struktūrvienību radītas izmaksas, kas saistītas ar kapitālieguldījumu projektiem un ir kapitalizētas, balstoties uz šajos projektos ieguldīto stundu skaitu. Procentu izdevumi par modernizācijas projektos ieguldītajiem aizņēmumiem ir iekļauti nepabeigtās celtniecības objektu izmaksās. Vidējā kapitalizēto procentu likme 2000. gadā bija 7,13% (1999. gadā — 9,4%). Kopējā kapitalizēto izmaksu summu 2000. gadā bija LVL 3,839 miljoni (1999. gadā — LVL 5,374 miljoni).

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

(c) Īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu

Lielāko daļu no mātes uzņēmumam piederošā nekustamā īpašuma īpašumtiesībām vēl ir jāreģistrē Zemes grāmatā. Nemot vērā grūtības sagatavot atbilstošu dokumentāciju par katru atsevišķu objektu, īpašumtiesību reģistrācija pēc Latvijas Republikas Civillikuma noteikumiem var aizņemt ievērojamu laiku. Pašlaik šāda situācija ir daudzviet Latvijā, un vadība uzskata, ka tā netraucēs Uzņēmuma darbību nākotnē.

**10. PIELIKUMS
 IEGULDĪJUMI MEITAS UZNĒMUMOS**

	Valsts	Kapitāla daļu skaits	Parasto kapitāla daļu nominālvērtība	Daļa %
<i>Lattelekom Sakaru Sistēmas, SIA</i>	Latvija	200 000	LVL 200 000	100

Lattelekom Sakaru Sistēmas SIA tika nodibināts 2000. gada 16. augustā. Uzņēmuma galvenie darbības veidi ir telekomunikāciju un datu pārraides iekārtu pārdošana un apkalpošana Latvijā.

**11. PIELIKUMS
 IEGULDĪJUMI ASOCIĒTAJOS UZNĒMUMOS**

	Valsts	Kapitāla daļu skaits	Parasto kapitāla daļu nominālvērtība	Daļa %
<i>Latvijas Mobilais Telefons, SIA (LMT)</i>	Latvija	11 000	USD 1 100 000	23

1999. un 2000. gadā nekādas izmaiņas līdzdalībā nav notikušas (23. pielikums).

Ieguldijumi asociētajos uzņēmumos 2000. gada 31. decembrī:

	Mātes uzņēmums un Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā	9 860	5 491
Daļa no asociētā uzņēmuma peļņas pirms nodokļiem	7 188	6 184
Daļa no asociētā uzņēmuma nodokļiem (6. pielikums)	(1 351)	(1 621)
Daļa no asociētā uzņēmuma peļņas pēc nodokļiem	5 837	4 563
Saņemtās dividendes	(1 566)	(769)
Daļa no asociētā uzņēmuma kapitāla pirms būtiskas ietekmes iegūšanas	–	575
Uzskaites vērtība pārskata gada beigās	14 131	9 860

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

LMT ir viens no diviem mobilo telekomunikāciju operatoriem Latvijā. *LMT* galvenie darbības veidi ir mobilo sakaru pakalpojumu sniegšana, mobilo telefonu tīklu un sistēmu izveidošana un uzturēšana.

LMT kapitāla daļa LVL 0,574 miljonu apmērā ir attiecīnāma uz sākotnējo ieguldījumu 5% apmērā par periodu pirms būtiskas ietekmes iegūšanas un ir uzskaitīta 1999. gadā, koriģējot pozīciju “Nesadalītā peļņa”.

**12. PIELIKUMS
KRĀJUMI**

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Krājumi telekomunikāciju sistēmas uzturēšanai un attīstībai	2 550	2 550	2 540
Krājumi pārdošanai	255	201	248
Kopā krājumi	2 805	2 751	2 788

**13. PIELIKUMS
DEBITORU PARĀDI UN AVANSA MAKSAJUMI**

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Pircēju un pasūtītāju parādi	10 400	10 319	9 782
Citu telekomunikāciju operatoru parādi	6 714	6 714	8 197
Avansa maksājumi	545	537	683
Citi debitoru parādi	2 342	2 322	1 426
Kopā debitoru parādi un avansa maksājumi	20 001	19 892	20 088

**14. PIELIKUMS
NAUDAS LĪDZEKĻI KASEĀ UN BANKĀS**

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Naudas līdzekļi kasē un bankās	1 890	1 878	1 010
Īstermiņa banku depozīti	8 567	8 565	4 206
Nauda un naudas ekvivalenti <i>Pensiju fonda</i> kontos	–	–	265
Kopā naudas līdzekļi kasē un bankās	10 457	10 443	5 481

2000. gadā vidējā svērtā īstermiņa depozītu procentu likme bankās bija 4,95% un vidējais termiņš 8 dienas (24b. pielikums).

Īstermiņa depozīts un valsts parādzīmes, kas tika turētas atsevišķos *Lattelekom Pensiju fonda* kontos līdz līgumā paredzētajam termiņam, 2000. gada sākumā tika ieskaitītas A/S *Lattelekom slēgtais pensiju fonds* kontos.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

**15. PIELIKUMS
PARASTO DAĻU KAPITĀLS**

	2000	1999
Parasto daļu skaits 31. decembrī	146 079	146 079

1999. un 2000. gadā nekādas daļu kapitāla izmaiņas nav notikušas. Katras daļas nominālvērtība ir LVL 1 000.

**16. PIELIKUMS
AIZŅĒMUMOS PĀRVĒRŠAMĀIS DAĻU KAPITĀLS**

	B klases daļas	C klases daļas	2000	1999
Daļu skaits 31. decembrī	25 602	24 600	50 735	50 202

1999. un 2000. gadā nekādas daļu kapitāla izmaiņas nav notikušas. Katras daļas nominālvērtība ir LVL 1 000.

Saskaņā ar vienošanos, kas Jumta līguma ietvaros ir panākta ar Latvijas Republikas valdību, B un C klases daļu emisijas noteikumi paredz:

- C klases daļu procentlikme ir 10% gadā, un pēc *Lattelekom* SIA izvēles tās var tikt pārvērstas 41 miljonu ASV dolāru lielā aizņēmumā. Pēc C klases daļu pārveidošanas aizņēmumā, tā procentu likme būtu vienāda ar attiecīgajā brīdī pieejamo tirgus procentu likmi, un tā atmaksāšanas termiņš būtu 2003. gada 31. decembris vai arī agrāk pēc *Lattelekom* SIA ieskatiem, ja naudas līdzekļi būs pietiekami.
- par B klases daļām dividendes netiek maksātas, bet tās var tikt pārvērstas aizņēmumos vienlaicīgi ar C klases daļām. Šī parāda atmaksāšanas termiņš tad būtu 2013. gada 31. decembris, un līdz 2003. gada 31. decembrim šīs klases daļas procentus nepelnītu, bet pēc tam līdz 2013. gada 31. decembrim par šo parādu tiktu maksāti procenti tirgus likmes apmērā;

Saskaņā ar uzņēmuma statūtiem *Lattelekom* SIA daļu kapitāls sastāv no 196 281 daļām ar katras daļas nominālvērtību LVL 1 000 apmērā. Saskaņā ar Jumta līguma nosacījumiem šīs daļas tiek iedalītas parasto daļu kapitālā (146 079 daļas), B klases daļas (25 602 daļas) un C klases daļas (24 600 daļas), jo Latvijas likumdošanā attiecīgie instrumenti netiek noteikti. No vadības viedokļa, pārējie uzņēmuma aizņēmumi statusa ziņā ir pārāki par aizņēmumos pārvēršamo kapitāla daļu, bet maksātnespējas gadījumā tās ir līdzvērtīgas parasto daļu kapitālam.

Nemot vērā apstākli, ka šīs daļas Jumta līguma ietvaros ir pārvēršamas aizdevumos, no Starptautisko grāmatvedības standartu viedokļa raugoties, tās tiek klasificētas kā aizņēmumi, nevis kā kapitāla daļas. Kopējā C klases daļu summa, kas būtu jāatmaksā saskaņā ar Jumta līgumu pēc tās pārvēršanas aizņēmumā, ir noteikta ASV dolāros 41 miljonu apmērā. Šī summa tiek aprēķināta latos, nemot vērā USD/LVL kursu uz pārskata gada beigām, kā rezultātā saistību summa palielinājusies par LVL 533 tūkstošiem. Saistību palielinājums, kas radies no valūtu kursu svārstībām, neietekmē aizņēmumos pārvēršamo daļu kapitāla nominālo vērtību vai daļu procentuālo attiecību starp daļu turētājiem.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

**17. PIELIKUMS
AIZŅĒMUMI**

	Koncērs 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncērs 1999 LVL '000
Īstermiņa aizņēmumi			
Īstermiņa aizņēmumi no bankām	8 500	8 500	24 925
Kopā īstermiņa aizņēmumi	8 500	8 500	24 925
Ilgtermiņa aizņēmumi			
Aizņēmumi no bankām ar atmaksas termiņu no 1 līdz 2 gadiem	11 500	11 500	6 000
Aizņēmumi no bankām ar atmaksas termiņu garāku par 2 gadiem	5 000	5 000	7 000
Kopā ilgtermiņa aizņēmumi	16 500	16 500	13 000
Kopā aizņēmumi	25 000	25 000	37 925

Uz perioda beigām visi aizņēmumi ir latos. *Lattelekom* SIA ir sindicēta kredītlīnija USD 60 miljonu apmērā, kas piešķirta uz četriem gadiem un kuru var izmantot līdz 2001. gada decembrim. Kredītlīniju ir izsniedzis banku sindikāts *Sumitomo* bankas vadībā, un tā tiek pārskatīta divreiz gadā, izvērtējot noteiktu uzņēmuma finanšu rādītāju atbilstību aizdevēja prasībām. 2000. gada 31. decembrī kredītlīnija nebija izmantota (1999.gadā — LVL 18,425 miljoni).

2000. gada 31. decembrī *Lattelekom* SIA bija neizmantoti īstermiņa kredītresursi LVL 1,99 miljonu apmērā.

Lattelekom SIA aktīvi kā aizņēmumu nodrošinājums nav ieķīlāti.

	Koncērs 2000	Mātes uzņēmums 2000	Mātes uzņēmums un Koncērs 1999
Vidējās svērtās procentu likmes:			
Banku kredītlīnijas (<i>overdraft</i>)	6,57%	6,57%	8,12%
Aizņēmumi no bankām (ieskaitot SWAP izmaksas)	7,40%	7,40%	9,43%

Latvijas latos saņemto aizņēmumu likmes ir robežās no 5,59% līdz 12,83% un, galvenokārt, tiek noteiktas kā RIGIBOR (*Riga Interbank Offered Rate*) plus fiksēta likme. ASV dolāros saņemtā finansējuma likmes ir robežās no 6,20% līdz 7,25% un tika noteiktas kā LIBOR (*London Interbank Offered Rate*) plus fiksēta likme. Banku aizņēmumu termiņi ir robežās no 2001. gada līdz 2003. gadam.

**18. PIELIKUMS
UZKRĀJUMI**

(a) Pensionāru pabalsti

Uzņēmumā līdz 2000. gada jūlijam darbojās pensionāru pabalstu sistēma. Saskaņā ar pensionāru pabalstu sistēmu, darbinieki, kuri aizgāja pensijā, saņēma vienreizēju pabalstu atbilstoši nostrādāto gadu skaitam. Pensionāru pabalstu sistēma tika izveidota līdz ar uzņēmuma dibināšanu 1994. gadā. Tajā laikā pensiju fonda likumdošana Latvijā vēl nebija izveidota un pensionāru pabalstu sistēma tika ieviesta kā pagaidu atbalsta līdzeklis pensijā aizejošiem darbiniekiem.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

1999. gadā tika nodibināts *Pensiju fonds*. 2000. gadā kopā ar arodbiedrības pārstāvjiem tika pārskatīts Kolektīvais līgums, un pensionāru pabalstu sistēmas aprēķins tika pārtraukts no 2000. gada jūlija.

Pensiju pabalstu sistēmas pārtraukšanas ietekmē tika izslēgti iepriekš izveidotie izmaksu uzkrājumi LVL 675 tūkstošu un procentu izmaksas LVL 44 tūkstošu apmērā.

Bilancē ietvertās summas ir šādas:

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Pārskata gada sākumā	719	719	624
Pārskata perioda izdienas izmaksas/(pensiju pabalsta sistēmas pārtraukšanas efekts)	(675)	(675)	55
Pārskata perioda procentu izmaksas/(procentu izmaksu samazinājums)	(44)	(44)	44
Samaksāts	—	—	(4)
Pārskata gada beigās	—	—	719

(b) Pārējās saistības

Ilgtermiņa saistības LVL 498 tūkstošu apmērā (1999. gadā — LVL 651 tūkstoši) atspoguļo līgumā noteiktās Koncerna saistības atbalstīt *Pensiju fonda* administratīvo izmaksu segšanu šādā apmērā.

**19. PIELIKUMS
KREDITORU PARĀDI**

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Parādi telekomunikāciju uzņēmumiem	4 528	4 528	5 315
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	5 497	5 556	4 365
Parādi par kapitālieguldījumiem	8 586	8 586	5 690
Nodokļi un sociālās nodrošināšanas maksājumi	1 884	1 879	1 979
Atlikais ienākums	677	648	590
Pārējie kreditoru un uzkrājumi	2 022	2 022	3 334
Kopā kreditoru parādi	23 194	23 219	21 273

**20. PIELIKUMS
UZKRĀJUMI SAISTĪBĀM UN IZMAKSĀM**

Summa LVL 3,254 miljoni ietver uzkrājumus darbinieku gada prēmijām, atvaļinājuma pabalstiem un ar to saistītiem nodokļiem (1999. gadā — LVL 2,789 miljoni).

Uzkrājumi darbinieku prēmiju izmaksāšanai tiek veikti, pamatojoties uz novērtējumu, cik lielā mērā ir sasniegti uzņēmuma un individuālie mērķi saskaņā ar koncerna uzņēmumos ieviesto prēmēšanas shēmu.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

**21. PIELIKUMS
REZERVES**

	Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Likumā noteiktās rezerves	913	913	—
Nerealizētie ieņēmumi no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā, atskaitot saņemtās dividendes	2 997	2 997	—
Kopā	3 910	3 910	—

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu “Par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību” uzņēmumam ir jāizveido likumā noteiktā rezerve. Obligātie atskaitījumi rezervē nedrīkst būt mazāki par 5% no gada neto peļņas, līdz rezerve sasniegus vienu trešo daļu no uzņēmuma pamatkapitāla.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu “Par uzņēmumu gada pārskatiem” summa, kas gūta, pārvērtējot ieguldījumu asociētajā uzņēmumā par pārskata gada peļņu, atskaitot saņemtās dividendes, nākošajā gadā tiks iekļauta nesadalāmā rezervē “Nerealizētie ieņēmumi no ieguldījumiem asociētā uzņēmumā”.

**22. PIELIKUMS
SAISTĪBAS**

(a) Kapitālieguldījumu saistības

Iekārtu un datorprogrammu pasūtījumi piegādātājiem kapitālieguldījumu projektu ietvaros, kuri finanšu pārskatos nav ietverti saistībās, ir šādi:

	Mātes uzņēmums Koncerns 2000 LVL '000	Mātes uzņēmums un Koncerns 1999 LVL '000
Nemateriālo ieguldījumu iegāde	83	—
Pamatlīdzekļu iegāde	3 872	3 900
Kopā	3 955	3 900

(a) Īpašuma nomas saistības

Uzņēmumam pieder īpašuma nomas tiesības. Kopējie nomas izdevumi 2000. gadā bija LVL 0,863 miljoni (1999. gadā — LVL 1,402 miljoni). 2000. gadā minimālais saistību apjoms neatsaucamos īpašuma nomas darījumos, kuru termiņš svārstās no 1 līdz 5 gadiem, ir LVL 0,182 miljoni (1999.gadā — LVL 0,217 miljoni).

**23. PIELIKUMS
DARĪJUMI AR SAISTĪTAJĀM PUSĒM**

TILTS Communications A/S pieder 49% no Lattelekom SIA emitētā parasto daļu kapitāla. Darījumi starp TILTS Communications un Uzņēmumu tiek veikti saskaņā ar Jumta līguma nosacījumiem, kas ir noslēgts starp Latvijas Republikas valdību un TILTS Communications.

Uzņēmumam Sonera pieder 90% no TILTS Communications, tādējādi netiešā veidā tam pieder 44% no Lattelekom SIA daļu kapitāla.

Latvijas Mobilais Telefons SIA (Lattelekom SIA pieder 23% kapitāla daļu) ir Lattelekom SIA asociētais uzņēmums no 1997. gada jūnija (11. pielikums).

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

Parastie tirdzniecības darījumi ar Latvijas valdību, ieskaitot ministrijas un aģentūras saskaņā ar 24. SGS kontekstu, nav uzskatāmi par darījumiem ar saistītām personām.

Lattelekom SIA darījumi ar saistītajiem uzņēmumiem ir šādi:

(a) Ieņēmumi no sniegtajiem pakalpojumiem

	2000 LVL'000	1999 LVL'000
<i>LMT</i> (starpsavienojuma pakalpojumi)	7 423	7 057
<i>Sonera</i> (starptautiskā tālruņa sakaru plūsma)	515	702
<i>TILTS Communications</i> (sakaru pakalpojumi)	3	—
	7 941	7 759

(b) Saņemto preču un pakalpojumu izmaksas

	2000 LVL'000	1999 LVL'000
<i>LMT</i> (mobilā tālruņa pakalpojumi, starpsavienojuma maksa)	7 972	6 973
<i>Sonera</i> (starptautiskā tālruņa sakaru plūsma, dažādi pakalpojumi un iekārtas)	397	908
<i>TILTS Communications</i> (vadības, tehnoloģijas nodošanas un sagādes pakalpojumi)	2 404	2 807
	10 773	10 688

Vadības maksa LVL 2,327 miljonu apmērā (1999. gadā — LVL 2,565 miljoni) un tehnoloģijas nodošanas maksa LVL 24 tūkstošu apmērā (1999. gadā — LVL 28 tūkstoši) tika samaksāta *TILTS Communications* saskaņā ar noslēgto līgumu starp *TILTS Communications* un *Lattelekom*. Šī maksa sedz *TILTS Communications* izmaksas par vadības un tehnoloģijas nodošanas pakalpojumu sniegšanu Mātes uzņēmumam. Sagādes maksa LVL 53 tūkstošu apmērā (1999. gadā — 214 tūkstoši) tika samaksāta *TILTS Communications* par starpniecības pakalpojumiem saskaņā ar noslēgto Piegādes līgumu starp *TILTS Communications* un *Lattelekom*.

(c) Kreditoru/debitoru parādu atlikumi

	2000 LVL'000	1999 LVL'000
Saistīto uzņēmumu debitoru parādi:		
<i>LMT</i>	720	1 088
<i>Sonera</i>	51	234
	771	1 322
Kreditoru parādi saistītajiem uzņēmumiem:		
<i>LMT</i>	761	799
<i>Sonera</i>	12	252
<i>TILTS Communications</i>	182	1 811
	955	2 862

(d) Aizņēmumos pārvēršamās daļas

C klases daļu kapitāls, kas pieder *TILTS Communications*, saskaņā ar Jumta līguma nosacījumiem var tikt pārvērsti 41 miljonu ASV dolāru lielā aizņēmumā. Latvijas Republikai pieder B klases daļu kapitāls, kas var tikt pārvērsti LVL 25,602 miljonu lielā aizņēmumā (16. pielikums).

Uzņēmumam *TILTS Communications* tika samaksāti C klases daļu procenti ar 10% likmi par 2000. gadu LVL 2,490 miljonu apmērā saskaņā ar līguma nosacījumiem, kas noslēgts ar Latvijas Republikas valdību (5. pielikums). 1999. gadā tika samaksāti LVL 2,400 miljoni.

LATTELEKOM KONCERNA
pielikumi finanšu pārskatam

(e) Vadības atalgojums

Direktoru padomes locekļiem, viņu ģimenes locekļiem vai viņu pārvaldišanā esošiem uzņēmumiem daļas vai daļu opciju līgumi uzņēmumā *Lattelekom SIA* nepieder.

Kopējais prezidenta un Direktoru padomes locekļu atalgojums, ieskaitot gada prēmijas un citus pabalstus 2000. gadā bija LVL 83 tūkstoši (1999. gadā — LVL 74 tūkstoši).

**24. PIELIKUMS
FINANŠU INSTRUMENTI**

(a) Kredītrisks

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Koncernu zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi, īstermiņa banku depozīti, pircēju un pasūtītāju parādi un veiktie avansa maksājumi. Koncerna rīcībā esošie naudas ekvivalenti tiek uzglabāti finanšu institūcijās. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzraudzīti pēc šaubīgo parādu vērtības atskaitīšanas. Kredītrisks attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem ir ierobežots Koncerna plašā klientu loka dēļ.

(b) Procentu risks

Koncerna īstermiņa banku depozītu procentu likme ir fiksēta, un šo depozītu termiņš ir viens gads (14. pielikums).

Lattelekom SIA aizņēmumi ir saņemti latos, kredītlīnija ASV dolāros pārskata gada beigās ir neizmantota (17. pielikums). Aizņēmumu procentu likmes ir mainīgas, un tās tiek noteiktas ar uzcenojumu virs vispārpieņemtām procentu likmēm.

(c) Tirgus vērtība

2000. un 1999. gada 31. decembrī noteiktā finanšu instrumentu reālā summa aptuveni sakrita ar to tirgus vērtību šo aktīvu un saistību nelielā termiņa dēļ.

(d) Valūtas risks

Īstermiņa kredītlīnija ASV dolāros no starptautisku banku sindikāta gadu laikā tika nodrošināta pret zaudējumiem no valūtas kursa svārstībām, izmantojot forward darījumu ligumus. Uz 2000. gada 31. decembri kredītlīnija ir neizmantota, tādēļ uz gada beigām nav neatmaksātie forward darījumu ligumi (1999. g. — LVL 18,425 miljoni).

Debitoru un kreditoru parādi ārvalstu valūtās 2000. gada 31. decembrī veido neto parādu summu LVL 5,325 miljonu apmērā, kas ir nodrošināti ar īstermiņa ārvalstu valūtu depozītiem. Īstermiņa depozītu atlīkumi LVL 1,009 miljonu vērtībā (1999. gadā — LVL 0,304 miljoni) tiek izmantoti plānoto nākotnes darījumu aizsardzībai pret valūtas kursu svārstībām, bet nav norādīti kā risku ierobežojošie instrumenti, tādēļ efekts no valūtu pārvērtēšanas tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

LATTELEKOM KONCERNA
piecu gadu statistika

PIECU GADU STATISTIKA
par pārskata gadu 31. decembrī

	Koncerns 2000 LVL'000	Mātes uzņēmums un Koncerns			
		1999 LVL'000	1998 LVL'000	1997 LVL'000	1996 LVL'000
Finances					
<i>Pelṇas un zaudējumu aprēķins</i>					
Ieņēmumi					
Starptautiskie	26 626	28 724	31 877	36 375	35 023
Iekšzemes	90 311	82 429	69 906	49 297	33 957
Citi	19 589	16 483	12 997	9 336	8 345
Kopā ieņēmumi	136 526	127 636	114 780	95 008	77 325
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	1 920	1 659	1 869	889	498
Ieņēmumi	138 446	129 295	116 649	95 897	77 823
Darbibas izmaksas					
Maksājumi citiem telekomunikāciju uzņēmumiem	(17 287)	(17 368)	(10 178)	(9 498)	(10 258)
Personāla izmaksas	(26 830)	(25 907)	(21 678)	(21 925)	(22 015)
Vadības un tehnoloģijas nodošanas izmaksas	(2 351)	(2 593)	(3 756)	(3 341)	(3 220)
Citas saimnieciskās darbibas izmaksas	(28 698)	(27 923)	(28 342)	(22 888)	(20 062)
Kopā darbibas izmaksas bez nolietojuma	(75 166)	(73 791)	(63 954)	(57 652)	(55 555)
EBITDA	63 280	55 504	52 695	38 245	22 268
Nolietojums un zaudējumi no pamatlīdzekļu izlēgšanas	(37 276)	(33 307)	(26 660)	(21 946)	(14 603)
Pelṇa no saimnieciskās darbibas	26 004	22 197	26 035	16 299	7 665
Neto finanšu ieņēmumi/izdevumi	2 037	208	(911)	(4 273)	(3 584)
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	(4 724)	(1 153)	(4 310)	(2 810)	(3 402)
Gada pelṇa	23 317	21 252	20 814	9 216	679
<i>Bilance</i>					
Aktivi					
Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi	229 308	223 033	208 751	164 621	140 646
Ieguldījumi	14 382	10 006	5 602	3 333	40
Apgrozāmie līdzekļi	33 263	28 357	33 443	27 898	51 420
Kopā aktivi	276 953	261 396	247 796	195 852	192 106
Saistības					
Aizqēmumos pārvēršamais daļu kapitāls	50 735	50 202	50 202	50 202	50 202
Ilgtermiņa aizqēmumi	16 500	13 000	15 100	20 700	—
Īstermiņa aizqēmumi	8 500	24 925	26 369	—	—
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	1 288	—	—	—	—
Atliktā nodokļa saistības	13 505	11 675	10 522	6 212	3 402
Īstermiņa saistības	23 692	21 924	24 928	18 816	48 962
Uzkrājumi saistībām un izmaksām	3 254	2 789	6 339	6 400	5 234
Kopā saistības	117 474	124 515	133 460	102 330	107 800
Neto aktivi	159 479	136 881	114 336	93 522	84 306
Kapitālieguldījumi	43 790	47 843	71 570	45 715	30 875
Naudas ieņēmumi no saimnieciskās darbibas	57 855	46 551	50 311	33 146	13 564

LATTELEKOM KONCERNA
piecu gadu statistika

	2000	1999	1998	1997	1996
Galvenie finanšu rāditāji					
EBITDA rentabilitāte	46%	43%	45%	40%	29%
Darbības peļņas rentabilitāte	19%	17%	22%	17%	10%
Kapitāla atdeve procentos (ROCE)	14,6 %	13,3 %	16,0 %	10,4 %	4,2 %
Peļņa uz vienu kapitāla daļu (LVL)	159,62	145,48	142,48	63,09	4,64
Darbibas rāditāji					
Darbinieku skaits gada beigās	4 335	4 814	5 293	5 574	6 819
Ieņēmumi uz vienu darbinieku (LVL)	31 937	26 858	22 038	17 204	11 413
Darbības peļņa uz vienu darbinieku (LVL)	5 999	4 611	4 919	2 924	1 124
Ieņēmumi uz vienu tālruņa līniju (LVL)	188	177	157	130	106
Tālruņa līniju skaits uz 100 iedzīvotājiem	31,0	30,2	30,1	30,0	29,4
Telefona gaidītāju rinda (tūkst. klientu)	19	20	40	72	102
Tālruņa līniju skaits (tūkst. līniju)	735	732	742	740	731
Ciparizācijas līmenis	52,2%	42,9%	37,1%	27,3%	20,2%
Tālruņu līniju skaits uz vienu darbinieku	170	152	140	133	107
Montētais ciparu centrālu tilpums (tūkst. līniju)	422	382	313	219	181

Galveno finanšu rāditāju definicijas

EBITDA = peļņa no saimnieciskās darbības pirms nolietojuma un zaudējumiem no pamatlīdzekļu izslēgšanas

Kapitāla atdeve procentos = $\frac{\text{peļņa pirms nodokļiem} + \text{procenti} + \text{ citas finanšu izmaksas}}{\text{izmantotais kapitāls (kopā aktīvi – bezprocentu saistības; vidējais pārskata gadā)}}$

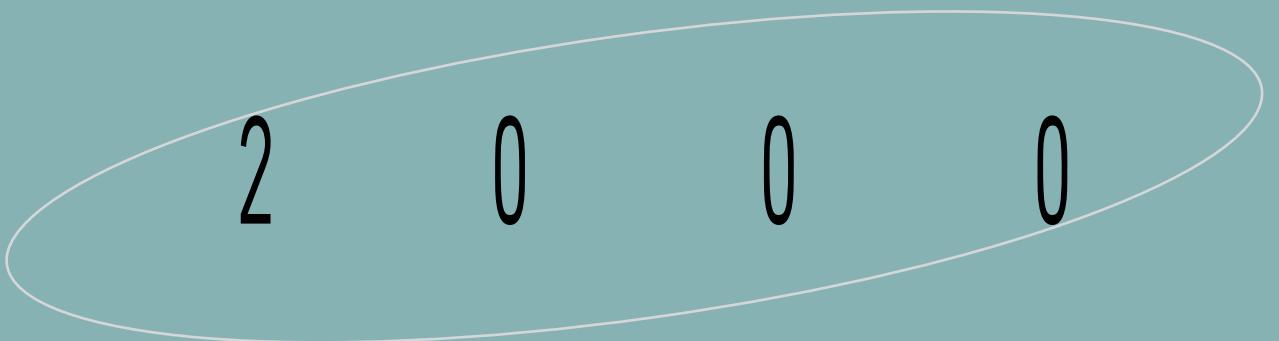
Izdevējs: *Lattelekom* SIA Komunikācijas daļa

Dizains un makets: *Dizaina Stratēģija* SIA, *Egils Pārups*

Fotogrāfijas: *Gvido Kajons*

Iespiests: *McĀbols* AS

Riga 2001

Lattelekom SIA

Valņu iela 30

Rīga LV 1050

Latvija

Tālrunis: +(371) 7055000

Telefakss: +(371) 7055114

www.lattelekom.lv

